SVERIGES STÖRSTA TIDNING FÖR DIG SOM GILLAR DATORER OCH DATORSPEL

DATOR magazin

12 – 25 AUGUSTI 1993
NR 13 • ÅRGÅNG 8
PRIS: 20 kr (inklusive moms)
Norge: 24 NKR • Finland: 22 FMK

Svensk seger i AMOS-stafetten

Första bilderna på

CD 32

Commodores nya spelkonsol

Så fixar du bättre skolbetyg med din Amiga

Äntligen här!

GUNSHIP 2000

Stor test av Microproses nya helikoptersimulator

TIDSAM 0563-13

Picasso II

24-bit Högupplösande grafikkort för montering i Amiga 2/3/4000. Ger upplösningar från 640x480 upp till 1280x1024 på alla 'rena' AmigaDOS 2.x program eller högre. Välj bara önskat skärmläge med skärmlägeväljaren (ScreenMode). Direkt kompatibel med de flesta programmen. Inbyggd monitor-switch. Programvara till ADPro, ImageFX, Real3D, Bildvisare för GIF, IFF24, JPEG m.m. medföljer. **OBS! Detta kortet håller vad det lovar!**
NU med Svensk manual och programvara: 4.495.-

GVP PC286 & CINEMORPH

PC-emulator för GVP HD8 & A530

Vid köp av CineMorph får du PC-286 på köpet eller köp PC-286 så får du CineMorph på köpet! (Gör egna förvandlings effekter som i Michael Jacksons Black&White videon med CineMorph)

Normal pris 2290.- NU 895.-

GVP 40Mhz AMIGA 1200

A1230 TURBO - ca: 530% snabbare

GVP A1230, 0MB, med 40Mhz FPU	5995.-

Bestycka GVP A1230 med RAM som du själv vill: Simm-RAM till A1230, A530, G-Force, FANG

1MB 32-bit 60ns SIMM RAM	895.-
4MB 32-bit 60ns SIMM RAM	2195.-

G-LOCK GENLOCK

GVP:s höga kvalitet för Amiga/PC

G-Lock VGA+ internt för PC •NYHET•	14995.-
G-Lock externt för Amiga	5395.-

GVP IV-24 v2

24-bit Framebuffer/Grabber/Genlock

Uppdatering prog+rom till vers.2	1995.-
Kampanjpris: (21995)	18995.-

OpalVision v2

24-bit Framebuffer, ny programvara v2 Imagine 2.0-opal följer med gratis!

Opal Vision v2 ink Imagine2-opal	10995.-
Uppdatering prog+manual till v2	445.-
Imagine 2.0 för Opal Vision	995.-

REAL 3D v2

Den kraftfullaste raytracern av alla!

Real3D v2	4995.-
Real3D Classic	995.-
Uppdat. 1.4Pro till R3D v2	2495.-
Uppdat. Imagine mfl. till R3D v2	3995.-

Amiga 4000 -040 & -030 vi konfigurerar efter ditt önskemål, b.la. 40Mhz FPU. Ring för pris.

GVP SUMMER-SALE

A2/4000 HC8 SCSI / RAM	(1795.-)	1495.-
G-Force 030,25MHz,1MB,SCSI	(5995.-)	4695.-
G-Force 030,40MHz,4MB,SCSI	(8995.-)	7195.-
G-Force 030,50MHz,4MB,SCSI	(12995.-)	8995.-
G-Force 040,33MHz,4MB,SCS	(12995.-)	11395.-
GVP I/O-Extender 2xSer, 1xPar	(2295.)-	1395.-
GVP A500 HD8/0MB		2695.-
GVP A500 HD8/40MB		3995.-
GVP A530 40Mhz/HD8/120MB/1MB		7495.-
PhonePak Telesvar/Fax server	(5295.-)	3995.-
GVP 85MB A1200 HD-Kit &CineMorph		Ring!
GVP 124MB A1200 HD-Kit &CineMorph		Ring!
Amiga 1200 HardPack - 8-Program		495.-

SUPER MEGA KILLER SALE!

Postscriptlaser NEC s62P/4MB -Demo		12995.-
DCTV - PAL grafikkort/digitiz.	(5495.-)	2995.-
Domino Grafikkort A2/3000	(4495.-)	2995.-
Nytto Paket med 8 kända prg	(5500.-)	895.-
Scala 500 (video titling)	(995.-)	495.-
Ricoh HD 50MB löstagbar typ Syquest	(6495.-)	4495.-
MultiStart II rev 6A, kickstartSwitch mellan 1.3 & 2.x för Amiga 500,600,2000		495.-

GVP PRODUKTER

Image-FX (bildbeh., test i DMz 4/93)	2895.-
DSS-8 PLUS *NYHET* ny prg. & hårdvara	1195.-
Uppdat från DSS8 -> Nya DSS8 PLUS	875.-
Uppdat från alla samplers -> DSS8 PLUS	995.-
ProRAM till A3000 max 64MB	2995.-

TILLBEHÖR TILL AMIGA 1200

GVP FANG 32-bit SCSI / RAM / FPU •NYHET•
Minne fill FANG (SIMM) se GVP A1230 ovan

FANG 0MB RAM / SCSI / 33Mhz FPU	4395.-
FANG 4MB RAM / SCSI / 33MHzFPU	5995.-
FANG SCSI-kabel-kit (25pol) för ext. HD	695.-
A1200 RAM 0Mb 2st Simm platser max 8MB + FPU 16Mhz + Klocka	1875.-
A1200 RAM/FPU M-botics 25Mhz/0MB	2695.-
Klocka till Amiga 1200	395.-

AMIGA 4000

Vi har Amiga 4000 030 & 040 i lager.
Vi konfigurerar dessa efter dina önskemål t.ex 40Mhz matteproc/kristall, 2 och 4MB simmar m.m.
RING för mer info.

PROGRAMVARA & TILLBEHÖR

PageSetter III eng - AGA	795.-
Professional Page 4.1 eng - AGA	1895.-
Professional Page 3 svensk	1895.-
Uppdatering till PPage 3sv eller 4eng	RING!
Professional Page 2.1svensk (beg)	595.-
FinalCopy II - 2:nd edition	895.
Amiga SubTitler (texta/översätt filmer)	1995.-
VistaPro 3.0 (AGA m.m.)	695.-
Scenary Animator 4.0 - AGA	795.-
DirOpus 4 (895.-)	795.-
Hypercache Pro - maxa din HD	475.-
Bars&Pipes vers.2	2795.-
Super Jam 1.1	995.-
OneStopMusicShop (Proteus synt på kort)	7995.-
Kwikstart II (WB2-A1000)	695.-
SunRice 12-bit sampler kort	6595.-
Vortex 386 -25Mhz PC-kort för Amiga	4995.-
Vortex 486 -25Mhz PC-kort för Amiga	7995.-

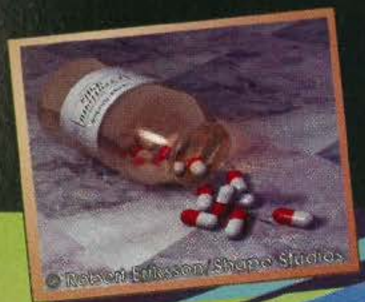
PC PRYLAR

Professional Draw - för PC/win	3495.-
VistaPro 3.0 (landskap) - för PC NYHET	895.-

KARLBERG KARLBERG

GVP:s generalagent i Sverige:
Tel: 046 - 474 50 · Fax: 046 - 471 20
Karlberg & Karlberg AB · 237 91 BJÄRRED

Alla priser är inklusive moms, exkl frakt. Med reservation för prisändring. Annons fotosatt med PPage 4.0 hos JustNu Tryck i Lund 046-158383.

3D-grafik!

REAL 3D V.2

Animatörens dröm till drömpris!

- Oöverträffat 3D animation-, modeling- och renderingsystem
- B-splinebaserad solid-modeler med primitiver och friformsobjekt
- Partikelanimation med gravitation, vind och fysikaliska förlopp
- Fieldrendering, skärpedjup, motion blur, 3D-morphing, dimma
- 68020/30 respektive 68040-optimerad version för Amiga 4000
- AutoCAD DXF import, 8-bit linjär keying, RPL programspråk
- Fraktalgenerator för landskap och träd och atmosfäriska effekter
- Workstation 3D-grafik på dedikerad desktop-videoplattform

AMIGA®4000
FRÅN COMMODORE

Kontakta oss för information om närmaste Amiga videospecialist.

Karlberg & Karlberg AB
Programvara och videotillbehör
Tel: 046-47450, Fax: 046-47120

Commodore
Amiga datorer
Tel: 08-6218800, Fax: 08-7613244

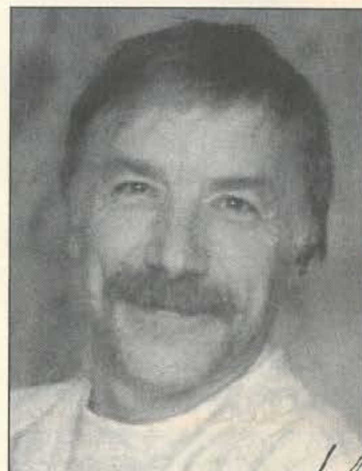
Datorkunskap – en rättighet

I över 10 år har politiker och gamla SÖ diskuterat och utrett datorundervisning i skolan. Alla har varit överens om vikten av att eleverna får lära sig mer om datorer redan i grundskolan. Men som de flesta elever vet har allt utredande lett fram till praktiskt taget ingenting. En del skolor har visserligen topputrustade datorsalar, men utrustningen står för det mesta outnyttjad. Skolorna vet inte riktigt hur de ska använda datorerna. Visst kan man skylla på bristande resurser, att andra ämnen måste prioriteras och att tiden inte räcker till allt. Men det resonemanget bygger på en grundläggande felsyn. Datorn ska inte vara ett separat ämne i skolundervisningen. Datorn ska betraktas och behandlas som ett arbetsredskap som kan användas inom alla områden. Men skolfolket verkar inte förstå att ett grundläggande datorkunnande är nödvändigt om man ska klara sig på 90-talets arbetsmarknad. En arbetsmarknad där datorn blivit ett av våra vanligaste arbetsverktyg. Att behärska och förstå datorns alla möjligheter är idag nästan lika nödvändigt som att kunna läsa och skriva. Skolan måste därför börja använda datorn i det dagliga skolarbetet, precis på samma sätt som datorn utnyttjas ute i arbetslivet.

Nu slåss inte eleverna på samma villkor om jobb och vidareutbildning. Allt fler elever skaffar sig därför en egen dator därför att de har föräldrar som är nog framsynta och som dessutom har råd att ge dem en dator. Andra ungdomar får aldrig chansen att ens sitta ner vid en dator och prova exempelvis vanlig ordbehandling.

Det här är inte bara en rättvisefråga. Om Sverige ska förbli ett välfärdsland krävs välutbildade medborgare som behärskar den nya tekniken där datorn står i centrum.

I det här numret av Datormagazin ger vi en inblick i det växande utbudet av program avsedda för skolundervisningen. Program som kan ge eleverna dels kunskaper om datorer, men inte bara det. Huvudsyftet med dessa program är att lära ut exempelvis matematik, kemi, geografi och mängder med andra ämnen. Det här är bra och vettiga program som alla elever borde få chansen att prova, inte bara de elever som har välbeställda föräldrar.

Christer Rindeblad

Vill du fråga Datormagazin om något?

Svar på:

- Amigafrågor
- Spellösningar och fusk

Skriv, faxa eller modema till:
Datormagasin
Box 12547
102 29 Stockholm
Fax: 08-650 97 05
BBS: 08-654 99 50

Du kan också får svar på dina frågor från andra läsare. Ring klotterplanket där andra läsare kan hjälpa dig med dina problem.
Tel: 071-21 25 56
(samtalet kostar 4:55 kr/min)

Om du vill köpa gamla DMZ-nummer eller artiklar:
- Ta fram en postgiroblankett
- Ange de nummer av DMZ eller vilka artiklar du vill köpa i fältet "meddelande till betalningsmottagern"
- DMZ kostar 25 kr/nr, artiklar 15 kr/nr. Beställer du flera artiklar kostar de efterföljande 10 kr/st
- Fyll i ditt eget namn och din adress
- Postgironummret: 58 07 15-1
- Betalningsmottagare: Bröderna Lindströms Förlags AB

Prenumerationsservice:

Titel Data AB
112 86 Stockholm
Tel: 08-652 43 00
Vardagar klockan 08.30-12.00, 13.00-16.30

Prenumerationspriser:

Sverige och Norden:
Helår (22 nr) 380 kr
Halvår (11 år) 195 kr
Korttid (7 nr) 128 kr
För prenumeration utanför Norden tillkommer kostnad för flygfrakt

Redaktion:

Postadress: 112 85 Stockholm
Besöksadress: Industrigatan 2A
Tel: 08-692 01 40
Fax: 08-650 97 05 (redaktionen)
BBS: 08-654 99 50

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Christer Rindeblad
Layout:
Ursula Engström
Lars Jansson
Markus Dahlberg (sommarvikarie)
Dan Josefsson (sommarvikarie)
Nöjesredaktör:
Johan Burén
Testredaktör:
Peter Kerschbaumer
Sekreterare:
Kristina Malm
Praktikanter:
Ove Kaufeldt

Medarbetare i detta nummer

Pontus Berg, Christina Bäcker, Christer Bau, Bengt Dahlström, Sten Ekedahl, David Ekholm, Jonas Elfström, Göran Fröjdh, Dan Josefsson, Ove Kaufeldt, Peter Kerschbaumer, Björn Knutsson, Mac Larsson, Erik Lundevall, Joakim Olsen, Anders Reuterswärd, Brad S

Omslagsbild: Reportagebild

Utgivare:

Bröderna Lindströms Förlags AB
VD: Gunnar Netz
Ekonomichef: Björn Sandberg
Annonschef: Göran Backman

Företagsannonser:

Annonskontakten AB
Att: Björn Wenström
Nybrogatan 1
171 42 Solna
Tel: 08-83 09 15
Fax: 08-27 37 35

Rippning och tryck:

Rippning: Melanders Fotosätteri AB, Sthlm
Repro: Valör Repro, Bromma
Tryck: Hedemora-bladet, Hedemora

ISSN: 0238-3379

Medlem av

DATOR magazin

innehåll

Urgammal. Idag är Commodores PET-dator från 1976 ett museiföremål. Läs om Sveriges första datormuseum i reportaget på sidan 22

Splitterny. Med sin nya konsol skall Commodore få Sega på knä är det tänkt. Vi tjuvkikar på maskinen på sidan 9

NÖJES MAGAZINET

I DETTA NUMMER:

FÖRÄLDRARNAS GUIDE TILL DATORSPELEN

GUNSHIP 2000

BESVÄRJAREN

BACK CHAT
FEATURING: BRAD S.

Datorer stulna vid inbrott på Commodore

Datorer till ett värde av nästan 500.000 kronor stals natten mellan den 26 och 27 juni vid ett inbrott i Commodores lagerlokaler i Stockholm. Commodore själva tror att inbrottet var ett beställningsjobb.

– Väktaren upptäckte inbrottet klockan tre på söndag morgon, säger Martin Sirc från Commodore och pekar på hålet i väggen där tjuvarna tog sig igenom.

Tjuvarna gjorde faktiskt två inbrottsförsök natten mellan den 26 och 27 juni. Vid det första satte ett värmeelement effektivt stopp för dem.

Andra gången lyckades de bättre. De tog sig in i lokalen och stal 96 Amiga 1200 och 15 stycken 486 PC-maskiner.

– Hela bytet har ett försäljningsvärde på nästan 500.000 kronor, säger Martin Sirc. Tjuvarna tabbade sig ordentligt. Hålet de gjorde blev alldeles för litet för de stora kartongerna som datorerna är förpackade i.

– De måste har slitit som djur med att riva upp en massa kartonger den natten, säger Martin Sirc.

Att de jobbade hård kan man lugnt säga. Upprivna och sönderslitna kartonger låg dagen efter i en salig röra i det stora lagret. Martin Sirc menar att just faktumet att tjuvarna lämnade kvar förpackningen kommer att göra det svårt för dem att få maskinerna sålda. På kartongerna finns nämligen serienumren till varenda dator som blev stulen. Commodore har skickat runt dessa serienummer till alla reparationsverkstäder och dessa kommer att kontrollera varje Amiga som lämnas in till dem.

Commodore tror att det var ett beställningsjobb eftersom tjuvarna systematiskt tog Amiga 1200 och 486-PC. Polisen i Vällingby som har hand om fallet kunde inte alls uttala sig om inbrottet eftersom handläggaren har går gått på semester.

Det var inte det första inbrottet hos Commodore. Senast i maj förra året blev Commodore av med 40 stycken Amiga 4000 precis när den hade kommit. Då var det kris eftersom det var så stor efterfråga på Amiga 4000 och Commodore hade svårt att hinna med att producera tillräckligt många maskiner. Enligt Niklas Persson på Commodore är det dock ingen kris den här gången.

– Det är klart att vi känner av att det saknas nästan 100 Amiga 1200. Men vi har läget helt under kontroll, säger Niklas.

Det är alltså nästan hundra stulna Amiga 1200 i omlopp. Det är helt olagligt att ens köpa en av dessa maskiner. Nedan publicerar vi därför alla serienumren till de stulna datorerna så att du inte köper en av dem av misstag och åker dit för häleri.

Commodore har utlyst en belöning på 10 000 kronor till den som kan ge sådana upplysningar att tjuvarna grips och de stulna datorerna återlämnas. Kriminalinspektör Mats Karlsson, som har hand om fallet, har telefonnummer 08-769 66 90.

Peter Kerschbaumer

Foto: Peter Kerschbaumer

Martin Sirc från svenska Commodore betraktar förödelsen tjuvarna lämnat efter sig.

851169353031801201 2909	851169353031801201 3202
851169353031801201 2911	851169353031801201 3207
851169353031801201 2912	851169353031801201 3213
851169353031801201 2913	851169353031801201 3219
851169353031801201 2917	851169353031801201 3238
851169353031801201 2920	851169353031801201 3248
851169353031801201 2921	851169353031801201 3249
851169353031801201 2923	851169353031801201 3253
851169353031801201 2924	851169353031801201 3272
851169353031801201 2925	851169353031801201 3273
851169353031801201 2926	851169353031801201 3274
851169353031801201 2927	851169353031801201 3275
851169353031801201 2928	851169353031801201 3283
851169353031801201 2929	851169353031801201 3285
851169353031801201 2930	851169353031801201 3377
851169353031801201 2931	851169353031801201 3379
851169353031801201 2932	851169353031801201 3380
851169353031801201 2933	851169353031801201 3388
851169353031801201 2983	851169353031801201 3389
851169353031801201 2990	851169353031801201 3398
851169353031801201 2991	851169353031801201 3399
851169353031801201 3011	851169353031801201 3400
851169353031801201 3043	851169353031801201 3405
851169353031801201 3060	851169353031801201 3424
851169353031801201 3066	851169353031801201 3425
851169353031801201 3067	851169353031801201 3442
851169353031801201 3071	861169353031801201 3443
851169353031801201 3093	851169353031801201 3444
851169353031801201 3102	851169353031801201 3499
851169353031801201 3111	851169353031801201 3502
851169353031801201 3115	851169353031801201 3503
851169353031801201 3116	851169353031801201 3507
851169353031801201 3117	851169353031801201 3512
851169353031801201 3124	851169353031801201 3532
851169353031801201 3126	851169353031801201 3535
851169353031801201 3127	851169353031801201 4576
851169353031801201 3129	851169353031801201 3614
851169353031801201 3146	851169353031801201 3623
851169353031801201 3147	851169353031801201 3623
851169353031801201 3155	851169353031801201 3628
851169353031801201 3158	851169353031801201 3650
851169353031801201 3160	851169353031801201 3652
851169353031801201 3161	851169353031801201 3669
851169353031801201 3168	851169353031801201 3670
851169353031801201 3175	851169353031801201 3682
851169353031801201 3176	

Felaktiga joystickar bytes

Ett tillverkningsfel på Suncoms joystick Tac-2 har gjort åtminstone ett parti nästan oanvändbara. Felet uppkom i samband med att Suncom flyttade sin produktion till Kina. Den som köpt en defekt Tac-2 kan gå tillbaka till affären och få den bytt.

En laddning Tac–2:or som sålts i Sverige under våren och sommaren är behäftade med ett fabrikationsfel.

Det är en liten gummiplatta som sitter under joystickens skal som blivit för stor. Resultatet är att joysticken är alldeles för trög.

Enligt tillverkaren Suncom uppstod felet när företaget flyttade produktionen av Tac-2 till Kina.

Den svenska importören av Tac-2, Ingemar Beckman AB, lovar nu att alla som fått en dålig Tac-2 skall få den utbytt i affären där den köptes.

Länge har Tac-2 betraktats som en joystickarnas Rolls Royce i spelkretsar. Om den bilden håller på att ändras återstår att se. Den bastanta och mycket tåliga metallpinne som var Tac-2:ans signum är nämligen numera utbytt mot en plaststav. Om detta påverkar kvalitén på joysticken är ännu för tidigt att säga.

När och om Suncom planerar att byta ut bilden på Tac-2:ans förpackning är inte klart. Fortfarande visas nämligen Tac-2:an med glänsande metallpinne trots att joysticken i lådan alltså har en pinna av plast.

Tac-2 från Suncom har under flera år hållit en tätposition bland de joystickar som säljs i Sverige.

Dan Josefsson

Bäst på datorer och tillbehör!

AMIGA DATORER

- **A600** 1.995:-
- **A600** Bäst-i-klassen paket, mus. *Snabbhetspremie!* 2.495:-
- **A600HD** 40 Mb HD, 6 st nyttoprogram, 2 st spelprogram, 1 st mus 4.444:-
- **A1200** 2 Mb RAM, WorkBench 3.0, mus, *snabbhetspremie!* 4.495:-
- **A1200HD** 63 Mb HD, 2 Mb RAM, WorkBench 3.0, mus 6.745:-
- **A1200HD** 85 Mb HD, 2 Mb RAM, WorkBench 3.0, mus, Cinemorph värde 995:- ingår 7.890:-
- **A1200HD** 120 Mb HD, 2 Mb RAM, WorkBench 3.0, mus, Cinemorph värde 995:- ingår 8.690:-

ACCELERATORKORT & MINNESEXPANSIONER

Till AMIGA 1200

- **M1230XA** 33 MHz 3.795:-
- **GVP 1230** 40 MHz 3.745:-
- **M1230XA** 50 MHz 4.995:-
- **1 Mb** Till 1230 .... 819:-
- **4 Mb** Till 1230 .... 2.075:-
- **Matteprocessor** .... från 1.475:-
- **MBX 68881-14 MHz** Med FPU och klocka! 1.695:-
- **1 Mb** Till MBX A1200/4000 .... RING!
- **2 Mb** Till MBX .... RING!
- **4 Mb** Till MBX A1200/4000 .... RING!
- **8 Mb** Till MBX .... RING!

MINNE

- **512 Kb** Till A500 .... 299:-
- **1 Mb** Till A600 .... 575:-
- **1 Mb** För PC 495:-
- **1 Mb** För GVP/Macintosh 495:-

BILDSKÄRMAR

AMIGA

- **Commodore 1084S** 14" 2.695:-

NYA BILDSKÄRMAR FÖR A1200/4000

- **Commodore 1940** 14", stereohögtalare, 0.39dpi, trisync 3.995:-
- **Commodore 1942** 14", stereohögtalare, 0.28dpi, multisync 4.995:-

BÖCKER AMIGA

ROM KERNEL-SERIEN

- **Devices** 3:rd ed. 219:-
- **Hardware Ref. Manual** 3:rd ed. 219:-
- **Includes & Autodocs** 279:-
- **Libraries** 3:rd ed. 219:-
- **User Interface StyleGuide** 199:-

ÖVRIGT

- **Amiga for Beginners** 189:-
- **Amiga Intern** 295:-
- **Best of Tricks & Tips** 249:-
- **C for Beginners** 189:-
- **Desktop Video Power** 259:-
- **Dos Inside & Out** 179:-
- **Graphics Inside & Out** 295:-
- **Making Music with Amiga** 295:-
- **Printers Inside & Out** 295:-
- **Using ARexx on the Amiga** 295:-
- **3D Graphics** 189:-

DESSUTOM HAR VI HINT-BÖCKER TILL FLERA SPEL!

AMIGA PROGRAM

GRAFIK/RIT/PRESENTATION

- **Art Department Pro** 495:-
- **Art Department Pro 2** 1.695:-
- **Broadcast Titler** 2 35 ns 1.395:-
- **Caligari 24** PAL 3.695:-
- **Cine Morph** 995:-
- **Deluxe Paint AGA** 989:-
- **Imagemaster** 995:-
- **Imagine 2.0** 1.495:-
- **Media Show** 745:-
- **Morphus** För Imagine m.m. 749:-
- **Morph Plus** 1.595:-
- **Moviesetter** 395:-
- **Real 3D** 4995:-
- **Scala 500** .... RING!
- **Scala Multimedia v. 2.0** 4.295:-
- **Textiles 24-bit vol 2** 349:-
- **Vista Professional 3.0** 695:-

MUSIK

- **Bars & Pipes Pro** 2.295:-
- **Bars & Pipes Pro v.2** 2.499:-
- **SuperJam 1.1** 999:-
- **Video Music Box** 429:-

ORDBEHANDLING/DTP

- **Art Expressions** 1.695:-
- **Font Enhancer** Broadcast Titler 695:-
- **Font Pack 1** Broadcast Titler 679:-
- **Final Copy 2** 995:-
- **Hotlinks Editions v.1.1** 795:-
- **Pro Write 3.3** Engelskt 595:-
- **Pagestream** 1.899:-
- **ProPage 3.0 AGA** Svensk 2.295:-
- **ProPage 4.0 AGA** Engelsk 1.890:-
- **Transwrite** Svensk 395:-

MASSVIS AV OLIKA FONTER. RING!

PROGRAMMERING

- **AMOS Proffessional** 395:-
- **CanDo 2.0** 1.199:-
- **Lattice C SAS/C 6.0** 2.499:-

NYTTO-ÖVRIGT

- **Ami-Back Tools** 579:-
- **Ami-Back 2.0** 475:-
- **ASIM CD-ROM** Styrprogram Amiga/Texel, 150, High Sierra, Macintosh HFS kompatibelt, Fish CD-ROM skiva ingår 595:-
- **CrossDOS 5.0 Plus** 349:-
- **Contact 2.0** 295:-
- **Diamantbok** 1.795:-
- **Directory Opus 4.0** 695:-
- **Excellence 3.0** 895:-
- **Hyperbook** 689:-
- **Hypercache** 349:-
- **Maxi Plan 4** 1.295:-
- **Office** Ordbeh. DTP, kalkyl, grafik 1.595:-
- **Quarterback 5.0** 495:-
- **Quarterback Tools** 495:-
- **SuperBase 4 Pro** 1.899:-
- **Workbench 2.1** 645:-
- **Workbench 2.1 + ROM** 895:-

VI HAR MASSOR AV SPEL TILL AMIGA, PC OCH MAC.

EMULATOR

- **GVP 286** PC 895:-

Cinemorph ingår värde 995:-

DISKETTSTATIONER

- **Chinon** 1.2 Mb, intern för PC, 5,25" 695:-
- **Chinon** 1.44 Mb, intern för PC, 3,5" 595:-

STEREOSAMPLERS

- **Audio Engineer Plus 2** 56 KHz 1.595:-
- **DSS Stereosampler** 27.9 KHz 769:-
- **Master Sound** För PC 495:-
- **Clarity 16** 16 bitars 1.295:-

GRAFIK & VIDEO

- **Picasso II** 24-bitars, autoconfig Zorro II & III för Amiga 2/3/4000, fungerar på alla 680x0 maskiner, 32-bitars blitter på kortet – snabbare än AGA, fungerar med alla "rena" 2.x programvaror, autoswitch, 1 Mb bild minne (buffert) på kortet 4495:-
- **FrameMachine+FM-Prism24** 5.995:-
- **G-lock** 5.195:-
- **IV 24 v.2.0** 18.995:-
- **DCTV PAL** 24-bitars grafik/digitizer 2.495:-
- **Opal Vision** 24-bitars grafikkort Broadcast quality! Imagine 2.0 på köpet! .... RING!

HÅRDDISKAR

KOMPLETTA FÖR AMIGA

- **A500 GVP** HD 8, 40 Mb 3.495:-
- **A1200 DATIC** 63 Mb 2.250:-
- **A1200 GVP** 85 Mb, Cinemorph ingår värde 995:- 3.395:-
- **A1200 GVP** 120 Mb, Cinemorph ingår värde 995:- 4.195:-
- **A2000 Supra** HD 8, 52 Mb 2.595:-

INTERFACE

- **Supra 500XP** SCSI i/f, 0/8 Mb 1.895:-
- **Supra 2000** SCSI i/f 995:-
- **GVP** HD 8, SCSI, A2000 .... 1.795:-

LÖSA

- **120 Mb** Quantum ELS, SCSI 2.995:-
- **240 Mb** Quantum, SCSI 4.495:-
- **250 Mb** AT-IDE West Digital 3.995:-
- **420 Mb** AT-IDE West Digital 6.244:-

FLER MODELLER FINNS. RING!

JOYSTICKS & MÖSS

FÖR PC

- **Gravis GamePad** för PC 249:-
- **Advanced Gravis** för PC 395:-
- **Thrustmaster** för PC 995:-
- **Roder pedaler** för Thrustmaster 1.495:-
- **Joystickkort PC** 2 portar, 50 MHz 169:-
- **Virtual Pilot** PC 995:-
- **PC mus** 169:-

FÖR AMIGA

- **FreeWheel** Ratt fritt i luften! (analog) 595:-
- **Bathandle/Redball** 229:-
- **Q-stick** *(Spara 40:-, köp 2 st för 138:-)* 89:-
- **KEEN mus** DATIC 179:-

MULTIMEDIA

- **SoundBlaster Deluxe** 1.244:-
- **SoundBlaster Pro** Högtalare ingår 1.869:-
- **UltraSound** 16-bitars, 32 röster **NY** 1.595:-
- **Högtalare KOSS** HD1 .... 249:-
- **Högtalare KOSS** HD4 .... 495:-
- **Högtalare KOSS** HD6 .... 995:-
- **Off. SoundBlaster Book** 299:-
- **CD-ROM TEXEL** 300 Kb/s, intern, med SCSI-i/f Photo CD MS med program 4.995:-

SKRIVARE

- **NEC P22Q** Marknadens bästa 24-nålars matrisskrivare, mycket tyst under 48 dBA. Bättre upplösning än en laser (360 x 360). Dragande traktor. Ordinarie pris 5.000:-Vårt pris 2.995:-
- **MPS 1270** Bläckstråle .... RING!
- **Star LC-100** Färg .... RING!
- **Star LC24-20** 24 nålars .... RING!
- **Star LC24-200C** Färg 4.295:-
- **Star JP150W** Bläckstråleskrivare, arkmatare ingår .... RING!
- **Fujitsu** 24-nålars, färg, **BÄST I TEST** 3.995:-
- **G-Wiz** Printer-i/f för C64 .... 395:-

PC DATORER

- **386SX-33** MHz, 40 Mb HD, 2 Mb RAM, S-VGA, 3,5" diskdrive och MS DOS 5.0 .... 4.995:-
- **386SX-33** MHz, 80 Mb HD, 2 Mb RAM, S-VGA, 3,5" diskdrive och MS DOS 5.0 .... 5.595:-
- **486SX-25** MHz, 120 Mb HD, 4 Mb RAM, S-VGA, 3,5" diskdrive, MS DOS 5.0, Windows 3.1 och mus 7.995:-
- **486DX-33** MHz, 120 Mb HD, 4 Mb RAM, S-VGA, 3,5" diskdrive, MS DOS 5.0, Windows 3.1 och mus 9.995:-

Priserna exkl. moms

MODEM/FAXMODEM

- **Supra 2400** 1.099:-
- **SupraFaxModem Plus** 2.244:-
- **SupraFaxModem 24/96-i** PC 1.244:-
- **SupraFaxModem V.32bis** För Amiga levereras komplett med GPFax på engelska med svensk manual 3.995:-
- **SupraFaxModem V.32bis-i** PC 3.744:-
- **Peakmodem** interface C64/modem 169:-

2 års svensk garanti! Alla modem levereras komplett med kabel, program & telepropp. Till faxmodemen ingår även programvara. Ej T-märkta.

KABLAR

- **IDE** 44-pin, A1200 .... 99:-
- **Mus/Joy-omkopplare** automatisk 219:-
- **Nollmodemkabel** 1-3NM/FF 79:-
- **Seriell** 25/25 .... 79:-
- **Scartkabel** 1,5 meter 99:-
- **Scartkabel** 5 meter 179:-
- **Skrivarkabel** 3 meter 99:-

DISKETTFÖRVARING

- **Posso** Svart, med plats för 150 st 3,5" 195:-
- **Posso** Svart, med plats för 75 st 3,5" 165:-
- **Diskettbox 80** med plats för 80 st 3,5" 79:-

DISKETTER

- **Maxell MF2DD** 3,5", 10-pack 69:-
- **Maxell MF2HD** 3,5", 10-pack 119:-
- **No-Name DD** 3,5", 10-pack 49:-
- **No-Name HD** 3,5", 10-pack 85:-

ÖVRIGT

- **Musmatta** med serietidningstryck, 3 olika varianter 39:-/st
- **IO Extender GVP** 2 seriella portar och 1 parallellport för A2/3/4000 .... 1.695:-

NYHETER!

- Supra Turbo 2000 28 MHz, acceleratorkort till Amiga 2.495:-
- AMOS Pro Compiler program för programmering 299:-
- TEAC 1.2 Mb, intern diskettstation för PC, 5,25" 869:-
- DSS 8 Plus Stereosampler 1.195:-
- Warrior 5 Joystick för PC 199:-
- Optisk Mus DATIC 395:-

Data Bolaget

POSTORDER 040-12 26 00

Snabba leveranser. Endast Postens avgifter tillkommer. Outlösta paket debiteras med frakt och expeditionsavgift.

STÖRST BUTIK I SKÅNE

400 m² vid Triangelns köpcentrum
Spångatan 11 • 211 44 Malmö
Telefon 040-12 26 00 • Fax 040-12 28 00

Standard för film på CD

■ Elektronikjättarna JVC, Matsushita, Philips och JVC har enats om ett standardformat för videofilm på CD-skiva, Video CD. På en vanlig CD-skiva ryms 74 minuter film och ljud.

Formatet används redan idag i professionella karaokemaskiner och kommer hädanefter att stödjas av alla utvecklare av videoprodukter, allt från datorspel till musikvideor.

DTP på svenska

■ DTP-programmet Pagestream finns nu på svenska. Den senaste versionen 2.22 stödjer även AGA.
Info: Procomp
Tel: 0472-708 45

Minneschips till A4000/030

■ De senaste modellerna av A4000/030 har 1 MB fast och 1 MB chip vilket inte räcker långt, kapslarna som krävs för chipmemexpansion är av en mindre vanlig typ som kan vara svåra att få tag i. Dylika finns hos Karlberg & Karlberg, de monterar även in 40MHz 68882 matteprocessor på begäran.
Info: Karlberg & Karlberg
Tel: 046-474 50. Fax: 046-471 20

Ny sequencer i Sverige

■ Sequencer One, Englands mest sålda sequencer finns nu i Sverige. Idealisk för nybörjare och semi-proffs användare, fullt midikompatibel, support för 4 kanaler samplingsuppspelning med Amigans interna ljud, samtidig midi och samplingsuppspelning, realtids inspelning av midi 32 kanaler. Track och Cue skärm, indviduell noteditering. Finns även i "Plus" version med bl.a. fullständig tempomap där man grafiskt kan rita upp tempoändringar samt "Juke box" funktioner.

Pris: 895:- kronor inkl moms (Plus versionen 1395:- kr)
Info: D.A.Torn Data & Musik, Annehill 270 50 Hammenhög
Tel: 0414-320 66, Fax: 0414-322 72

ImageFX i ny version

■ Bildbehandlingsprogrammet ImageFX har kommit i version 1.5 med massor med nya funktioner.
Info: Karlberg & Karlberg
Tel: 046-474 50. Fax: 046-471 20

Premiär

Commodore släp

LONDON (DMz)

Engelska Commodore lanserade fredagen den 16 juli officiellt världens första 32-bitars spelkonsol. CD[32] heter maskinen och kommer att lanseras i Sverige i september till ett pris av 3.495 kronor.

DMz var naturligtvis närvarande vid lanseringen på Science Museum i London.

David Pleasance, chef för engelska Commodore hävdar att CD[32] är "den mest häpnadsväckande produkt som Commodore någonsin gjort." Och Medhi Ali, chef för Commodore International Ltd säger att maskinen är "klart överlägsen alla konkurrerande produkter."

Trots att CD[32] mer liknar en spelkonsol än en dator, är maskinen i princip en Amiga 1200 med CD-drive fast utan tangentbord och diskdrive. Detta för att CD[32] ska vara kompatibel med existerande spel till Amiga och CDTV. De spel till CD[32] som släpps i samband med lanseringen är huvudsakligen CD-versioner av existerande amigaspel, men speltillverkarna, som bara haft tillgång till CD[32] i några få månader, kommer inom den närmaste tiden att släppa spel som utnyttjar maskinen till fullo.

AmigaDOS i ROM

CD[32] är baserad på Motorolas 68EC020-chip och innehåller 2 MB RAM, AGA-grafikkretsarna som också återfinns i Amiga 1200 och 4000, samt AmigaDOS i ROM.

På ovansidan av den kompakta

Commodores engelska chef David Pleasance kallar CD32 "det mest häpnadsväckande Commodore någonsin gjort".

Video Creator från Amalthera är en av flera "seriösa" titlar som släpps till CD[32].

maskinen sitter luckan till CD-driven som går i dubbel hastighet (300 KB/sekund), vilket torde göra att man kommer runt de problem med långa laddningstider man haft med tidigare CD-produkter.

256.000 färger samtidigt

CD[32] kan visa 256 färger samtidigt ur en palett på 16,8 miljoner, i HAM Extended-läget 256.000 färger. Utgångarna på maskinen består av ett antal videoutgångar (S-Video, composite video och RF, dock *inte* RGB) plus RCA-kontakter för stereoljud. Maskinen har också kontakter för två joypads med vardera elva knappar (med en speciell adapter kan åtta joypads anslutas). I samma kontakt kan också mus eller joystick anslutas. Vidare har CD[32] en höghastighets aux-port för tangentbord, virtual reality-handske etc.

Flashminne används för att lagra poäng, spelpositioner osv. även när maskinen inte är nätansluten.

Full motion video

En tillsats så att CD[32] kan visa full motion video, FMV, kommer att släppas kort efter själva maskinen. CD[32] kommer alltså att kunna spela upp filmer i det nyligen antagna standardformatet Video CD. Commodores utvecklingschef Lew Eggebrecht gav vid lanseringen dessutom antydningar om kommande virtual reality-produkter.

Commodores utvecklingschef Lew Eggebrecht med en prototyp av FMV-tillsatsen som ska göra så att CD[32] kan visa filmer i standardformatet Video CD.

Commodore kan vara extra stolta över den nya 32-bitars CD-spelmaskinen. Nyligen hånade Nintendo hela CD-konceptet i engelsk press, medan Sega förklarade att man visserligen hade utvecklat en 32-bitars CD-maskin, men att den inte skulle gå att sälja på grund av det höga priset.. Samtidigt verkar inte Ataris kraftigt försenade

för CD³²

per 32-bitars konsol

Så ser den ut – Commodores nya 32-bitars spelkonsol CD³², som ska slå ut både Sega och Nintendo. CD³² ska enligt uppgift finnas ute i Sverige i september och kommer att kosta 3.495 kronor.

RISC-baserade 64-bitarsmaskin Jaguar dyka upp i butikerna förrän tidigast 1994.

Drömmaskin

Enligt Eggebrecht kände Commodore behovet av en 32-bitars maskin och vände sig därför till speltillverkarna för att ta reda på hur deras drömmaskin skulle se ut. Sedan gick de hem och designade CD³² på bara åtta månader med start i oktober förra året.

De första prototyperna var färdiga i januari i år och i februari fick speltillverkarna sina första maskiner. I maj började maskinen serietillverkas.

Till jul kommer 50–100 spel att finnas ute i handeln, som t.ex. **Jurassic Park** (Ocean), **Microcosm** (Psygnosis), **Zool 2** (Gremlin) och **James Pond 2** (Millennium). Andra speltillverkare som tänker göra spel till CD³² är Acclaim, Bullfrog, Flair, Krisalis, Maxis, Microprose, Renegade, 21st Century och Virgin. Det finns också planer på lite seriösare titlar som **Video Creator** (Almathera), **Grolier Encyclopedia** (Xiphias) och **Heroic Age of Space Flight: NASA** (Troika).

"En klar vinnare"

Amiga CD³² tas emot med öppna armar av spelindustrin.

– Commodore har utvecklat den första CD-konsolen till lågt pris och därmed skaffat sig ett rejält försprång. CD³² är en klar vinnare, säger Oceans chef David Ward.

– Jag är övertygad om att Commodores nya maskin kommer bli en enorm succé i Europa, säger Mindscapes europachef Geoff Heath

Gremlins verkställande direktör Ian Steward välkomnar CD32 som "CD-konsolen med det mest överkonmliga priset" medan Millenniums Michael Hayward "ser det som en chans att ta amigaspelen till nya höjder".

**Text och foto:
John Minson**

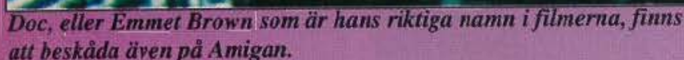

Ett av de första spelen som släpps till CD³² blir James Pond 2 från Millennium.

CD³² TEKNISKA DATA

CPU:
Motorola 68EC020, 32-bitars 14 MHz processor
Minne:
2 MB, 32-bitars Chip RAM, 1 MB ROM innehållande AmigaDOS multitaskande operativsystem
Drive:
Toppmatad CD-ROM, dubbel hastighet (300 KB/sekund)
Grafik:
AGA-chip som ger
• 256.000 färger på skärmen samtidigt från en palett på 16,8 miljoner färger
• Upplösning upp till 800x600 pixlar
• Åtta 64-bitars spritar
• Två hjälpprocessorer
Videoutgångar:
S-VHS, komposit-video och RF (ej RGB)
Ljud:
Fyra kanalers stereoljud
8-bitars D/A-omvandlare
16-bitars CD-ljud på 44 KHz
Hörlursutgång
Gränssnitt:
Spelkontroll med 11 knappar (medföljer)
Två portar för mus/joystick/spelkontroll
Aux-ingång för tangentbord, virtual reality-handske etc.
Expansionsport för Amiga CD32 Full Motion Video-tillsats
CD-format:
Amiga CD32
Ljud CD
CD+G
CDTV
Dimensioner:
Djup: 21,2 cm
Bredd: 31,1 cm
Höjd: 81,cm
Vikt: 1,44 kg
Vikt, transformator: 1,53 kg
Strömförsörjning:
Extern transformator, 22 watt

VISST FINNS

Doc, eller Emmet Brown som är hans riktiga namn i filmerna, finns att beskåda även på Amigan.

Jag frågar om spelet Back to the future finns till Amiga. Jag har inte sett det på spellistor så jag tyckte det var bäst att fråga dig. Snääälla svara mig innan jag begår självmord. PS Jag vet att det finns på Sega.

Hälsningar från PKS

Visst finns det. Jag antar att du menar Back to the future I. Men även tvåan och trean finns som spel. Vi har recenserat spelen så beställ gärna recensionerna (hur du ska göra för att beställa artiklar ser du på sidan 3) och stay alive!

Brev till insändarsidan

Jag heter Kristina Malm och har hand om insändarsidorna.
Det är till mig du ska skriva när det är något som gör dig upprörd, arg, förtretad, förtörnad, sårad eller förtvivlad. Likväl kan du skriva om sådant som gör dig glad. Helt enkelt, skriv om du vill ha något sagt som kan intressera andra.
Skriv till: Datormagazin, Box 12547, 102 29 Stockholm
Märk kuvertet "Insändare"

Sarah vill ha hjälp

Hejsan

Jag har köpt en A1200 med hårddisk och det jag undrar låter kanske lite konstigt, när jag burit hem dyrgripen beundrat färdigt, slitit med manualen, dragit sladdar kors och tvärs och vad man nu kan behöva göra när man skaffat sig en ny dator.

Vad kan jag då ha den till? Behöver jag lägga upp ytterligare en massa pengar på olika program innan jag överhuvudtaget kan använda den? Vad kan man ha den till förutom ordbehandling och spel? Är manualen så pass lättfattlig och instruerande för en som inte har några större erfarenheter av Amiga? Det var nog det hele.

Sarah 2009

Har någon av er något att berätta för Sarah 2009, skriv hit!

Nöjd men inte klok

TJENARE!

Först vill jag tacka för en väldigt bra tidning. För några dagar sedan köpte jag ett nummer av Svenska hemdatornytt och den var ju ljusår efter i utvecklingen. Likheterna mellan SHN och ett par år gammalt nummer av DMZ var slående, fullt av stavfel och bara svartvita bilder. Nummer 11 var för övrigt ovanligt bra med många intressanta reportage och liknande men... Jag blev tyvärr ganska besviken när jag fick se listan över nollmodemspel. Den var ju full med konstiga titlar till PC och inte blev jag klokare om hur ett nollmodem fungerar. Jag tycker att ni istället för att peta in PC-grejer här och där ska satsa på Amigan som trots allt är en mycket bättre maskin.

MVH HENRIK

PS Skicka en hälsning till Mac Larsson som tack för Amos-sidorna DS

PS2 Intel Outside, såklart! DS

Tack för dina fina ord om DMZ. Härligt att höra. För att få reda på mer om nollmodem kan du titta i nr 7-91,13-91, 19-91 och 6-92.

Ledaren försvaras i öppet brev

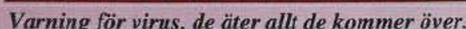
Henrik Claesson! Hur kan Du få för dig att Christer jämförde en A500 med en 486:a? Ledaren i nummer 8 inleddes visserligen med referens till A1200 men fortsatte sedan utan referens till särskild datormodell. Vad som däremot berördes var operativsystem (vilket du inte berörde). Varför jämför du själv en 486:a med en A500? Varför jämför du inte med A4000? (Kan det vara för att du då skulle tvingats erkänna att Amigan är bäst?)

Jens Ingolff

Den omdebatterade ledaren från nummer 11/93.

TYCK TILL PER BILD

500:-

Varning för virus, de äter allt de kommer över.

Det blev Peter Johansson från Östersund som kammade hem 500 kronor i presentcheckar i vår stående bildtävling. Peter har gjort bilden med Deluxe Paint IV.

På förekommen anledning kan vi tala om att vi tar emot bilder i alla upplösningar. Det går alltså bra att även skicka in 24-bitars bilder. Men försök ha ett budskap med bilden.

Skicka din bästa datorbild på diskett till:
Datormagazin, Box 125 47, 102 29 Stockholm.
Märk kuvertet "Min bild"

Glöm inte att ange namn och adress i brevet. Vill du ha tillbaka disketten måste du skicka med ett färdigfrankerat kuvert med din egen adress på.

SAFE HEX INTERNATIONAL SÖKER HJÄLP

Vill du använda din Amiga till något nyttigt och samtidigt hjälpa andra Amiga ägare?

SHI center

SHI Sverige söker 3-6 vana Amigaägare i Stockholm eller någon annan större stad som vill arbeta för SHI. Du ska vara med och bygga upp ett andra halvprofessionellt SHI virus center i Sverige. Vi vill att du har tillgång till antingen modem, fax eller laserskrivare.

SHI BBS support

Vi söker 2-3 BBS:er som vill hjälpa oss att samla ihop nya virus och hjälpa personer med virus problem. Vi vill att du har kontakt med antingen någon ADS, Fido- eller Internetnod och att du använder ett dubbel standard HST modem.

SHI programmerare

SHI söker halvprofessionella programmerare som vill hjälpa SHI med att skriva nya, bra antivirusprogram.

SHI utbildning

SHI letar efter kunniga Amigaägare som kan översätta Workbenchmanualen för det nya programmet "Workbench Buddy System" (WBS) till svenska. SHI skriver WBS i samarbete med Commodore.

Du måste vara kunnig i engelska och kunna skriva lättfattlig och riktig svenska.

Något om SHI

Vi är en internationell organisation med mer än 600 medlemmar världen över som arbetar utan vinstintresse. Vi arbetar för att stoppa spridning av datavirus.

- SHI:s motto är "Safe Hex".
- SHI har en databank med över 1 800 antivirusprogram.
- SHI skriver artiklar om virus för över 20 olika datortidningar.
- SHI släpper regelbundet de bästa antivirusprogrammen.
- SHI har över 30 Amiga och PC center världen över.
- 1992 fick SHI tre priser för sina insatser mot virus.

För mer information skriv till:

SAFE HEX INTERNATIONAL
Erik Løvendahl Sørensen
Snaphanevej 10
DK-4720 Præstø
Danmark
Tel: +45 9 955 25 12
Fax: +45 9 955 34 98

Boken du måste ha

Jag kunde räkna upp hur många skäl som helst.

Men jag säger bara en sak - skaffa den här boken!

För här avslöjas hur "Lost in space"-buggen påverkade NASA:s kunskaper om Venus, varför Stonehenge kan vara den första kända datorn i världshistorien och varför det om några år inte behövs programmerare.

Ulf Lingärde, som skrivit boken, var med redan från början när datorindustrin i Sverige fick luft under vingarna i mitten av 1970-talet.

Han börjar med att beskriva några av de allra första och mycket primitiva datorerna. Charles Babbage byggde sin första dator redan kring 1820, om nu någon ännu inte visste det. Det var en ångdriven dator, fast Babbage kallade apparaten för mekanisk differensmaskin. Den var uppbyggd av 96 kugghjul på 24 axlar och fungerade faktiskt utan problem. Babbage idéer var helt revolutionerande och många hade svårt att förstå vad han sysslade med. Så när Babbage dog tillsatte den brittiska regeringen en utredning som skulle undersöka om hans projekt var seriöst. Det var det - men helt före sin tid!

De topphemliga Colossusdatorerna utvecklades under 2:a världskriget. De hjälpte britterna att knäcka tyskarnas krypteringskoder som utvecklats på maskinen ENIGMA. Tyskarna själva trodde att chiffersystemet var omöjligt att avslöja och sände massor av känslig information inför sina flygräder över Storbritannien. Britterna kämpade febrilt för att avslöja koderna och lyckades också ibland, trots att Colossusdatorerna var oerhört primitiva. 2:a världskriget är det första krig som utkämpades med datorer.

En fördel jämfört med andra böcker om persondatorer är att den här boken faktiskt handlar en hel del om Sverige också.

Ulf Lingärde berättar om ABC-datorerna och om det fullständigt misslyckade Compisprojektet. Flera skolor "tvingades" genom diverse skumma turer och rent mygel att köpa in Compisdatorer. Datorerna var omoderna redan när de började tillverkas. Lingärde skräder inte orden precis när han talar om hur det gick till.

De svenska pionjärerna har sin givna plats i boken. Janne Nilsson var först i Europa med att köpa den första mikrodatorn i byggsats, en Altair 8080. Han berättar i en kort intervju om hur han startade sitt företag Hobbydata redan 1976. Problem blev det bara när kunderna frågade vad man egentligen kunde använda en dator till. Man kunde inte använda dem till något särskilt på den tiden, menar han. Så han sa bara att man kunde lära sig väldigt mycket om en dator om man köpte en!

Fullproppad

Boken är proppad med berättelser om hur det gick till i början av datoråldern. Hur det var möjligt att starta ett eget dataföretag och snabbt tjäna massor av pengar för att lika snabbt förlora allt igen. Den snabba tekniska utvecklingen gjorde oupphörligt gamla storsäljare hopplöst föråldrade. Apple befann sig t. ex. flera gånger på ruinens brant innan Macintosh-serien introducerades. För övrigt snodde de själva idén med mus från företaget Xerox.

Lingärde har en oerhörd kunskap inom datorområdet. I vanliga fall brukar det innebära att förklaringar av olika begrepp blir fullständigt oförståeliga. Men inte för Lingärde - han kan diskutera tekniska detaljer i olika operativsystem, programspråk och tillämpningar utan att blanda in en massa ovidkommande mumbojumbo-ord som inte betyder nåt. Kapitlet där han låter en bilförsäljare använda samma pseudospråk som vissa datorförsäljare är för övrigt underbart. Han är dessutom en av de få som kan sätta in datorn i ett kultur- och samhällsperspektiv utan att jag börjar gäspa av uttråkning. Sällsynt bra skrivet alltså. Och intressant.

Inga spel

Eftersom jag själv är en sann systematiker uppskattar jag bokens grundliga register. Det är proppat med sökord. Vad sägs t. ex. om allgurénparkering? Det är nästan värt att köpa boken bara för den förklaringen. För att inte tala om hans tips på andra böcker. Här finns listor över i princip alla klassiska böcker och tidskrifter inom området.

En enda allvarlig invändning har jag. Datorspelen saknas nästan helt i beskrivningen av datorutvecklingen. En stor miss tycker jag, det är ju ofta de nya spelen som utnyttjar datorns kapacitet till max vad gäller till exempel grafik. På sätt och vis är det ju spelen som driver på utvecklingen av hemdatorernas prestanda.

I övrigt är jag nöjd - den här boken är ett guldkorn!

Christina Bäcker

Ulf Lingärde är skribent och analytiker inom datorområdet. 1976 grundade han företaget Datakraft i Lund som utvecklade programvara inom ekonomi och administration till Luxor och Facit.

Boken **Persondatorn förändrar Sverige** gavs ut i samband med utställningen Persondatorns födelse vid Datormuséet i Stenungsund.

Boken kan köpas på muséet eller direkt av:
Hogia Förlag
Tel: 0303-666 00
Pris ca 145 kr.

Läsarnas BBS-lista

Datormagazins BBS-lista är den enda i Sverige där du kan vara helt säker på att BBS:en fortfarande existerar. Vi rensar ut alla BBS:er vars Sysop inte hör av sig till vår egen BBS på en månad.

BBS-namn	Tel.nr.	Hastighet	Tid	Kommentar
•A PIECE OF PLEASURE	+46-0243-82467	16800/DS	24hrs	/X. 9600-16800. (f.t även 2400). 3vlig BBS !!
•NIGHTFALL	+46-90-120369	14400/DS	24h	Echo areor, Filareor f#r PC/AMIGA,Allvetande SysO
Hotter Than Hell	+47-22746439	14400/DS	24H	Ren Amiga bbs. Over 3500 filer Online...
	+47-22288351	9600/v32		
•WarZone	+47-63-80-20-3	14400/v32bis	24H	Running om A3000/25/10mb RAM - 850Mb avail space!
NPD BBS	011-107033	14400/v32bis	24h	BBS och kontaktställe för NPD Medlemmar
	011-107037	14400/v32bis		
Yggdrazil BBS	011-164276	14400 /HST	24h	Återförsäljare för BBS programmet Starnet/MEBBS
•Redstone BBS	0120-15208	16800/DS	Dygnet runt	Mycket Amiga PC och HP48 filer. Fido Alfa SBCnete
Träkmåla Klotterplank	0120-10975	14400/v32bis	24H	SvenskaAmigaFöreningsListan kan hämtas här.
•Alpha Waves II	013-100607	38400	24H	FidoNet,Över 1000 Filer + Trevliga annvändare.
•GAZ BBS	013-164345	14400/HST	Dygnet Runt	New Touch Pro support-BBS! (Nytt för Amiga!)
	013-164543	2400/v42(bis)		
Jet BBS	013-297242	14400/v32bis	24h	Sysop Jacob Israelsson
Napoleon BBS	013-297772	14400/v32bis	Dygnet runt	Aktiva möten & >1000 filer! SysOp: Jakob Hussfelt
Prowler BBS	013-152865	14400/HST	Dygnet runt	Över 1000 PD/Freeware filer, Många möten mm. RING
Tungt Kylskåp	0141-31070	16800/DS	24h	KOM bas med över 130 möten.
•Excalibur	0150-91340	14400/DS	24h	SYSOP Fredrik Klinton CoSysop John Gustafsson
•United Force	0155-58292	14400/v32bis	20-07	Sysop Stefan Ahlqvist
•THE ELKFARM	0156-17904	2400	24h	PC och Amiga, filer och onlinespel.
•Cyber Dreams	0171-56491	2400	24 h	FidoNet: 2:206/110.4
•The TARGET BBS	0171-59111	14400/v32bis	24 timmar	Demo inriktad
•the BEAST 2	0171-67673	14400/v32bis	24hrs	DTP som specialite, 1Gigab filer online, +8000
	0171-57051	2400		
•Funboard BBS	0176-23277	14400/HST	24h	Xenolink, FidoNet 2:206/115.0, 210 MB <Surf's up>
•Ali Baba BBS	018-315163	2400	23.00-17.00 M-F	Många diskussions areor och Amiga, PC, Mac Filer.
Skokloster BBS	018-386774	14400/v32bis	00:00-24:00	FidoNet: 2:206/111 E-net HUB: 88:100/500
•Lorien BBS	019-107345	38400	0:00-24:00	En trevlig BBS med trevliga sysop's
Tvärdrag BBS	019-121257	2400	24h	Drivs av SSU
•T . N . T	0223-14584	14400/v32bis	22.00-08.00	En ny BBS under uppbyggnad. Alla är välkomna!
•DIGITAL ZONE	0226-13926	14400/v32bis	24 H	H.E.F.A. Medlemsbas , NiKom , förmånliga ratios..
•Sanctuary of Paradise	0247-13159	2400	21:00-14:00	Inriktad pa Spelprogrammering pa Amiga!
•Dreamlands	0250-17929	16800/HST	22.00-08.00	Inriktad på spellösningar. Medlem av MoraNetOnTou
•NoLimit	0258-20010	14000	24 Timmar	Amigainriktad BBS. Moduler, demos och bilder m.m.
•Bandit BBS	026-132642	2400	14.00-08.00	XY
•Skantz BBS	026-196363	16800/DS	24 h / day	SysOp: Johan Skantz - V.32 bis ZyXEL 16800
•The Cube	026-109632	2400	20:00 - 24:00	Trevlig PC-bas, snart v32bis
Molecular BBS - Node 2	0290-38121	14400/v32bis	Dygnet runt	Tony Wahlman,Mycket On-Lines,filer,meddelandeareo
Noble Ware-House	0290-51231	14400/HST	24 timmar	>17.000 filer Amiga/PC/GIF Nu även Sattelitmodem.
•Brother & Sisterhood	0300-18128	14.400	24h	Ren Amiga bas. OnLine. Trevligt nytt BBSPRog
LOYD BBS	0300-64661	16800/DS	24 tim/dygn	Tempest BBS Support! Mkt FILER & ONLINESPEL!
The Fourth Dimension BBS	0302-46341	14400/DS	24/h	Basen är Fidonet ansluten 2:203/319. PD-fil-echon
	0302-46342	2400		
•B52 BBS	0303-58882	14400/v32bis	24 H	oppet hela dyngnet for dig so de e bara te o ring
B52 BBS	0303-58882	2400/v42(bis)	22-06	jose lopez
Flash	0304-677435	14400/DS	24 h	Amiga pd Spel & nytto
•Ankdammen	031-381118	2400	24h Alla dagar	MYCKET trevlig bas med en rolig Sysop mm mm RING!
•Lazarus BBS	031-293120	14400/v32bis	Alltid	Kristet inriktad bbs... Nu med 14400 (V32bis)
•WestLine BBS	031-493355	14400/HST	00-24	AMIGA & PC Bas, Echomail, 470 MB m.m.
'Tweed's BBS	0322-38805	16800/DS	24-Timmar	Alltid senaste Fish, Fido, ADS
•ArachNoPhobia BBS	033-285930	14400/v32bis	Jämt!	NiKom Bas. WHQ för SAGAZITY ! Demos, moduler m,m!
HobGoblin BBS	033-295166	16800/DS	24h = Alltid	En Nikom bas som körs på A3000. Mycket filer.
•ISI-BBS	033-260475	14400/v32bis	26H/Dygn	En helt suverän BBS med Mycke Bilder o Moduler.
The Reptile House	033-200149	2400/v42(bis)	Alltid	Sveriges Mörkaste BBS - Forum för DATABANKEN
	033-200249	14400/HST		
	033-200949	14400/DS		
-+ LiGHTHoUSE +-	0346-58697	14400/v32bis	24H	Nice Ratios, Call now!!!

1

Så här registrerar du din BBS hos Datormagazin:
1. Ring Datormagazins BBS på telefon 08-654 99 50.
2. Om du inte är användare i basen måste du registrera dig som ny användare. Vänta ett dygn så blir du registerad användare.
3. Är du registrerad användare i basen skriver du bara *SKAPA BBS* vid prompten och fyller i alla uppgifter.

2

Så här ändrar du uppgifter om din BBS:
1. Ring Datormagazins BBS på telefon 08-654 99 50.
2. Logga in med ditt namn och ditt lösenord.
3. Vid prompten skriver du *RADERA BBS*.
4. Skriv sedan *SKAPA BBS* vid prompten och fyll i en ny BBS med de nya uppgifterna.

3

Så här radera du din BBS ur listan:
1. Ring Datormagazins BBS på telefon 08-654 99 50.
2. Logga in med ditt namn och ditt lösenord.
3. Skriv *RADERA BBS*.

4

Så talar du om för oss att din BBS finns kvar:
1. Logga in på Datormagazins BBS på telefon 08-654 99 50.
2. Logga in med dit namn och ditt lösenord.
3. Mera behövs inte.

OBS! Att lämna falska uppgifter om BBS:er kan drabba oskyldiga privatpersoner. Det är inte roligt och dessutom straffbart. Vi kommer i fortsättningen att spåra upp de skyldiga och göra en polisanmälan.

BBS-listan fortsätter på sidan 14

• betyder ny BBS eller förändring av något slag.

TRICOM data

Tillbehör, Installationer Reparationer, Reservdelar

BUTIK I STOCKHOLM
St' Eriksplan, Birkag. 17
Mån - Fre... 10:00 - 18:00
Lör under Juni/Juli Stängt

Commodore AMIGA

Accelerator-030

Derringer accelerator 25Mhz eller 50Mhz med MMU till Amiga500 och Amiga2000. Plats finns för FPU 68881/68882 och en 32bitars SIMM-modul. Marknadens bästa accelerator pris/prestanda

Derringer-030/25Mhz	2995:-
med 2Mb 32bit minne	3995:-
med 4Mb 32bit minne	4795:-
med 8Mb 32bit minne	6295:-
Derringer-030/50Mhz	5295:-
med 2Mb 32bit minne	6295:-
med 4Mb 32bit minne	7095:-
med 8Mb 32bit minne	8595:-
FPU 68882-25Mhz	995:-
FPU 68882-50Mhz	1995:-

FFV 2

Flicker Free Video 2 den nya förbättrade flickerfixern från ICD till Amiga500/2000 2495:-

RocGen Plus

Avancerat genlock till Amiga, Nu i ny version för full kompatibelitet med Amiga 1200. Genlocket som är perfekt för att texta hemvideos.
RocGen Plus 1695:-

RocKey

Chroma-Key tillbehör för genlock För dig som vill göra videos med specialeffekter. Har även RGB-splitter innbyggd.
RocKey 2495:-

P.i.P

Picture in Picture för dig som vill se TV på monitorn. Se tidigare annons och test i DM nr 4-93.
P.i.P med fjärrkontroll 1695:-

Hårddisk Amiga500 RocHard

RocHard extern hårddisk med 2st IDE/SCSI-interface, Extern SCSI, 0-8Mb minne med standard 1Mb SIMM-moduler, Helt autokonfigurerande, Game switch och nätdel.

RocHard utan hårddisk	1995:-
42Mb	2995:-
120Mb	4495:-
Första 2Mb minne	795:-

Novia 60i med Accelerator

Intern hårddisk till Amiga500/+ från ICD med kombinerat AdIDE interface & AdSpeed Accelerator. Köp hårddisk-accelerator i ett. Finns i storlekar från 40-210Mb

Novia 40Mb/AdSpeed	2995:-
Novia 60Mb/AdSpeed	3595:-
Novia 60Mb	3395:-
AdSpeed accelerator	995:-

AdIDE

Internt IDE hårddiskinterface till Amiga500/2000 från ICD. Finns för 3.5" och 2.5" hårddisk och kombinerat med AdSpeed.

AdIDE40 3.5"	1245:-
AdIDE44 2.5"	1445:-

Trifecta LX

Ny hypersnabb SCSI-2 och IDE hårddisk till Amiga500/2000 från ICD med plats för 0-8Mb minne. Se test i DM nr 10-93 "Snabbaste"

Trifecta500LX	2695:-
Trifecta2000LX	1995:-

HD-kit A1200

Ett komplett och av Commodore godkänt hårddiskpaket till Amiga-600 eller Amiga 1200. Ni behåller er 2-åriga riksgaranti på Amigan när auktoricerad verkstad eller återförsäljare gör monteringen. Inkluderar programvara för att göra egna partitioneringar.

Kit 63Mb	2695:-
Kit 80Mb	3295:-
Kit 120Mb	4295:-
Kit 210Mb	5995:-
Programpaket	+495:-

Extra programpaket HardPack från Commofore.
Åtta olika programtitlar:
HårddiskBackup "SuperBack"
Ordbehandlare "SuperWord"
Registerprogram "Infofile"
Bokföring "Hem-Ekonomi"
Ritprogram "Deluxe Paint III"
Räkna "Omega Matematik"
Tennis "Great Court II"
Äventyr "Cruise for a Corpse"

495:- värde ca:4000:-

PCMCIA2.0

Kreditkortsminne Amiga600/1200.

2Mb Fastminne	1895:-
4Mb Fastminne	2595:-

MegAChip

Bygg ut din Amiga500/2000 till maximala 2Mb chipminne.
MegAChip2000/500 1995:-

övrigt

512Kb med klocka till Amiga500.	
AdRAM505	395:-
1Mb minne till Amiga500+	
AdRAM510+	545:-
6Mb minneskort till Amiga500.	
AdRAM540 med 2Mb	1695:-
Diskettstationer till Amiga	
RF332 av/på,vidarebuss	695:-
RF382 virus/noclick	795:-
RF362 Intern A500	845:-
MINNE/HÅRDDISKAR	
2Mb SIMM 1Mbx9	RING
2Mb DIP/ZIP 256kx4	RING
4Mb ZIP 1Mbx4 (A3000)	RING
42Mb Q. ELS AT	1695:-
120Mb Q. LPS SCSI	2995:-
127Mb Q. ELS SCSI	2995:-
170Mb Q. ELS SCSI	3695:-

MINNE A1200

Internt 32bitars minneskort till Amiga 1200 med klocka/kalender och batteribackup som standard. Plats finns för FPU 68881/68882 mattematikprocessor och två st 32bitars SIMM-moduler.

A1202 klocka/kal.	1495:-
med 1Mb 32bit minne	1995:-
med 4Mb 32bit minne	3295:-
med 8Mb 32bit minne	4795:-
FPU 68881-16Mhz	295:-

Klocka till Amiga1200

Intern klocka och kalender med batteribackup från DKB. Enkel montering i din Amiga 1200. Passa på vid hårddiskinstallation och behåll riksgarantin.
THE CLOCK 325:-

AmigaDOS2.1

AmigaDOS2.1/manual	795:-
med kickstart Rom2.0	995:-
med Kickstartswitch	1295:-

Kickstartswitch

Tangentbordsstyrd switch för två Kickstart till Amiga500/600/2000.
KickBack 395:-

Hårddisk Link

The Link ny hårddiskkontroller från ICD för SCSI. The Link finns även med hårddisk i låda.

The Link	1395:-
med 42Mb och låda	4195:-
med 120Mb och låda	5295:-

Minne ST/STE

Expandera till 1.0Mb	495:-
till 2.5Mb ST/STFM	1795:-
till 4.0Mb ST/STFM	2595:-
2Mb SIMM STE	RING
Atari Externdrive	895:-

Vi har fler tillbehör till Atari.

Auktoriserad Serviceverkstad Commodore PC/AT Amiga Atari

TRICOM data AB
Birkagatan 17
113 36 STOCKHOLM

Tel. 08-7360291
Fax. 08-7360293

Alla priser inkl. moms. Frakt tillkommer. Reservation för prisändring.

fortsättning från sidan 12

BBS-namn	Tel.nr.	Hastighet	Tid	Kommentar
•ARTS OF THE MAGIC	0346-17083	2400	21.00-08.00	INRIKTAD pa det mesta bla P-BILDER MODULER DEMOS
Baccis BBS	035-187712	14400/HST	24h	Både för PC och Amiga
The Noble House of Amiga	035-129826	14400/v32bis	24 hrs	En liten bas under uppbyggnad.... RING NU!!!
The Board	036-91898	1200	V 19-8, L 15 - S 00	För C64/C128-ägare
•G u l a B a s e n B B S	0370-19028	2400/v42(bis)	Dygnet runt	K#P-, BYT-, S#LJ- ANNONSER. SysOp Roger Garpenhol
•Firefly BBS	040-979949	14400/HST	Dygnet Runt	OS2.x/2.1/3.0 inriktad. Moduler i massor, SexNet.
	040-970254	14400/v32bis		
	040-975149	14400/v32bis		
Fosie BBS	040-224308	1200	24H	C64/C128 + GEOS! Tidning för nerladdning.
•Fusion BBS	040-159964	16800/DS	24h	Amigabas med lite PC och ca 185Meg's HD.
•THE AGENCY	040-917934	14400/v32bis	dygnet runt	Amiga PD,OnlineSpel Fidonet 2:200/135
•UK Amiga-Link BBs	040-127254	2400/v42(bis)	12.00-23.00	Under uppbyggnad. För kreativa Amigaägare.
•< T 2 3 >	042-234119	2400	22:30-05:00	KJÖPA, SÄLJA, BYTA, ARBETE ??? Sysop T. Kvamme
Scandianvian Star	042-83677	14400/HST	24 Hours..	"Vi Pallar Inte Trycket-Oppnar igen" SysOp:Fredri
EDOX bbs	0431-21843	14400/DS	24h	Forutom Amiga har basen stort utbud av Echomail
•Stonehenge BBS	0454-21283	14.4	4 ever	Kors pa en A3000. Sysop: Per Stoltz
Gurras BBS	0455-80443	19200	22:00-08:00	Mest PC, men även Amiga
Södra Skåningarna	046-83036	14400/HST	Dygnet runt	Amigabas för nybörjare och gamla modemrävar.
TPD BBS	0470-84617	14400/HST	20:00-06:00	Medlem i FidoNet, SysOp Thommy Gunnarsson
The WALRUS	0470-19255	14400/v32bis	Dygnet Runt!	Filer, OnlineSpel + tillg. till UseNet!
Procomp BBS	0472-71270	14400/v32bis	Året runt	Nyheter och info om våra produkter mm.
Another World	0480-88100	16800	24h	Kör på en Amiga 2000 m 22Mhz och 1.2 GB HD
	0480-88159	16800		
•Ck's Dream	0480-69676	14400/v32bis	24H	Call Or Fall.
•Home Of Satan	0480-73283	16800/DS	24 Hrs	CNet Support + Programerings Inriktad
•Kjells Kiosk BBS	0490-30505	14400/v32bis	24Hrs	Grafik, Musik, Uro, Flös , OnLine Spel, CNet Util
•LUNIX BBS	0490-19656	14400/v32bis	24 hrs	400 MEG DEMOS†/ GRAFIK ONLINE / Fidonet & Echomai
•NightHawk BBS	0490-11152	2400	22:00-07:00	XY
Min BBS	0491-16592	2400	24h	Programmeringsbas
Moroten BBS	0500-489815	14400/v32bis	24h	FIDO, FUS och SkaraNet echo-mail. Mycket AGA-stuf
Nordic BBS	0505-30607	2400	22-08	
•Instant Pleasure BBS	0510-67251	2400	21-07	/ÖBBS, SoftTech HQ, SysOp: /Ö/IKE!
•Power Plant BBS	0510-21124	2400	21-07, soon 24h	32:100/115@SkaNet, Softtech HQ CoOl SYSop
•WitchBoard	0510-41948	14400/v32bis	24h	Klrs p} A4000/040 467Mb HD - SkaNet 32:100/104
EASTERN MEADOW	0511-70218	14400/v32bis	24h	En himla massa filer & onlinespel, S-Net, m.m
•Draken BBS	0512-61207	14400/v32bis	24 h	Nu 24 h hela sommaren. Snart MeBBS program.
TEKNISKA HUSET	0520-74241	14400/v32bis	0-24	Besökstid fred 15-20, lörd 8-12. Humlevägen 202.
Volare BBS	0520-444539	2400	20.00-06.00	Inriktad framst pa grafik.
•MANOWAR BBS	0522-30485	16800/DS	24h	Free Download
	0522-39683	2400		
•—== SCAPEGOAT ==—	0523-70676	14400/DS	DYNGNET RUNT	Här finns ALLT som du vill ha! "AMIGA" + annat
•THULOS!	0526-26191	16800/DS	24.5h	FREE DL vid första samtalet. 3500+ filer online!!
•CYBERSPACE HiGHWAY	0551-22890	2400	Alltid!!	Inriktad på Programmering i Arexx/Assembler/SasC.
Yet Another BBS	060-112203	16800/DS	Dygnet Runt!	Nod 2 på 9600 öppnar snart (112227)
Pixel BBS	063-122020	14400/v32bis	Hela tiden	Supportbas för ÖDT, körs på en Amiga 4000/040
•Deadline BBS	0647-11930	16800/DS	24 timmar	Mycket filer, trevlig Sysop NiKom !!
Whipped Cream BBS	0660-262110	2400	21.30-06.30	Amigafiler och dörrar... Give it a try...
• .:ACID BBS:.	08-7158452	2400	20.00-07.00	Musikinriktad! Men även annat kul, t.ex Rollspel!
•-***BROWN-BART BBS***-	08-835997	2400	22:00-07:00	PC BBS, Mnga GIFFAR mm, SysOp Henrik Thulin
•> HURRICANE <	08-7989695	14400/v32bis	24h	Amiga filer , Moduler ca 380st , MLS ,Manga FFile
Amiga C Club BBS	08-7654585	14400/v32bis	Dygnet runt	För alla Amiga C programmerare, Engelska, fri DL!
•Bad Manners BBS	08-50022947	14400/HST	24h	Amiga inriktad bas, PD (Fish), Fidonet, m.m, m.m
Barnstugan	08-58165779	14400/HST	24h	Onlinespel, många möten. SYSOP:Charlie Oskarsson
Barnstugan BBS	08-58165779	14400/v32bis	24 Hrs	Amiga, många online, fido. SysAdm Charlie Oskarss
	08-58175381	14400/HST		
Berlin City	08-975336	9600/v32	24h	Staden som _är_ rollspel i det nya landet Europa.
Bonkaland	08-833496	14400/v32bis	24h	
•C.S.C Technology	08-7355113	14400/v32bis	25 Timmar/Dygn	PC & Amiga Bas. FILER, ON-LINERS m.m. Snart fido.
•Celeste BBS	08-59250321	14400/v32bis	24H	Programmering-64 nostalgi-AGA m.m %# OXYGEN HQ #
Century BBS	08-257775	14400/v32bis	00:00-24:00	SysOp: Mikael Naeslund. Seriös inriktning. ZyX168
Course (B.B)S	08-58036980	9600/v32	Alltid	Trevlig Sysop öppen för alla Datoranvändare.
	08-58036990	14400/HST		
•CyberGate BBS	08-7987919	14400/v32bis	Dygner runt	Macintosh bas med alla nya möten direct från USA.
Dark Continent	08-550-37552	14400/v32bis	24h	Amigainriktad KOM-bas
•Datormagazins BBS	08-6549950	14400/v32bis	dygnet runt	Datormagazins egen BBS
	08-6549962	14400/v32bis		
•Deaths Door	08-332709	2400	24h	En serios PC-bas
Den Nya Svenska Argus	08-58034465	2400	24h/dygn	Seriös bas för seriösa diskussioner.
•Fatal Connection	08-54069984	14400/v32bis	24hrz	PC inriktad, demos, moduler mm mm!!!
Kärkis BBS	08-57027913	14400/DS	24h	Sysop: Tomas Kärki. Kom-bas. Många roliga möten!
•Maryland	08-58034600	14400/v32bis	Alltid	Filer och många möten (FIDO, MLS). Trevlig bas!
NiKom-BBS	08-7925206	14400/v32bis	24h	Supportbas för BBS-programmet NiKom
Red Dawn	08-53030810	14400/v32bis	24h.	FIDO,NEST. TERRORNET & MAILNET NYA NODER SÖKES
SUGA BBS	08-343276	14400/v32bis	00.00-24.00	SUGA:s BBS
	08-348523	14400/v32bis		
SUGA BBS	08-343276	14400/v32bis	Dygnet runt	SUGA medlemsbas
	08-348523	2400		
•Sleep Deprivation	08-52018882	14400/v32bis	24 h	Forum för 'Spridandet av Korrekt Musiksmak'!
•Snowbirds BBS	08-7409821	2400	24 Timmar	Sysop Hans Lindqvist Co:Peter Hanse,Janek Hellqvi
•TERMINAL DISEASE	08-265322	2400	24 hrs	Många moduler och andra areor. Trevlig SysOp.
•THE HOSPITAL	08-6409201	2400	24h	Sysop:Mikael Björkman Snart på en A1200:a
•TRANSMISSION BBS	08-7782962	14400/v32bis	Dygnet Runt	Den bästa BBS:en i Tullinge. Trevlig Sysop. Ring!
The OPEN GATE	08-7982824	14400/v32bis	24 H	Mac Filer, Mycket Gif och Jpeg, St/Nt Moduler.
•Topazen BBS	08-55017445	14400/v32bis	24 timmar	PC Soft & Share
•Transmission BBS	08-7782962	14400/v32bis	Alltid	Nyöppnad BBS. Trevliga användare och trevlig Syso
•Under World BBS	08-57033798	16.8	24h	Många Online spel, Filer, möten.
Balp BBS	090-199104	14400/v32bis	24h	Sysop Anders Arnholm. Cosysop Hans Hedlund
•CyNet BBS	0911-48029	2400	24h	Utvecklings bas för CyNet. FRI DL.
QuadBase	0921-51242	16800/DS	24 h	Programmeringskurser. Sysop Fredrik Gustavsson.
Beyond The Dawn	0923-10002	14400/v32bis	24h	Sysop Per Nordgren
SkyNet II(2)	0927-11411	14400/v32bis	24h	SysOP Jörgen Töyrä nätverks ansluten
•In SeARcH oF FoReVeR	0940-11264	14400/v32bis	21-03	Mkt. tävlingar! Frihet! Snart 24h! Dag:Sön-Torsdag

• betyder ny BBS eller förändring av något slag.

Amigan gör sk

Äntligen är det dags att börja skolan igen. Efter en hel sommars spel och lek med datorn är det nu dags att börja använda datorn till något nyttigt också. Elevdata har undervisningsprogram för både det ena och det andra.

Alla vet att Amigan kan användas till mer än bara spel. Ett bra sätt att använda den är att träna sina kunskaper för att bli bättre i skolan. För det finns ett antal program som med glosförhör, stavningsförhör, maskinskrivningsteknik och matteförhör

Även för barn i förskoleåldern finns ett gäng roliga program som barnen lätt klarar av själva. Dessa program är enkla i funktion och grafik. Inga förvirrande symboler som är alldeles för små att klicka på. Många av programmen kan man ställa in svårighetnivån på och begränsa övningsområdet. Så kan man till exempel i programmet Räkna 1 välja vilka siffror som får komma fram. Kan lillbrosan bara räkna till fem, ja då väljer man helt enkelt att bara siffror mellan ett och fem visas. Lillbrorsan (syrran kan det ju också vara) blir glad för att han klarar av det och du blir det för att han inte ropar efter hjälp hela tiden.

Vi har tittat på 15 skol/undervisningsprogram för barn och ungdomar mellan fyra och tolv år. En del av programmen har man dock användning av om man är äldre än 12.

Teckenförklaringar

Hur programmet styrs får du veta genom att titta på symbolerna sist i varje text.

TANGENTBORD: Programmet styrs via tangentbord

MUS: Programmet styrs via mus

JOYSTICK: Programmet styrs via joystick

SCANNING: En styrning anpassad för handikappade och barn som inte klarar att använda musen. Scanning innebär att olika svarsaltarnativ bläddrar fram på skärmen. När rätt svar kommar upp trycker man på en stor knapp vilket ger ett kommando till datorn. Knapparna säljs av Elevdata.

kolan roligare

Veta mera 1

Veta mera 1 består av fyra olika övningar där man tränar på bokstäver och ord. De 80 vanligaste substantiven finns med på bilder för både begrepp- och helordsträning. I programmet används ljud, svenskt samplat tal och animationer (rörliga bilder) som gör programmet roligt att använda.

Ålder: läsålder

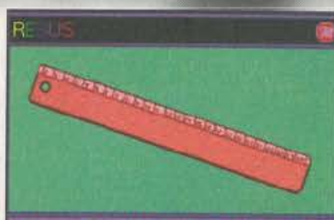

Veta mera 2

Innehåller tre olika uppgifter för att lära sig siffror och tal. Man tränar på antals-uppfattningen och det finns även övningar för att lära sig plus och minus. Man kan ställa in olika svårighetsgrader. Även Veta mera 2 arbetar med samplat tal och animerade bilder.

Ålder: grundskolenivå

Rebus

Här visas en rad med små bilder. Om man skriver in rätt begynnelsebokstav på föremålen på bilderna försvinner bilden och bokstaven kommer upp. Hittar man rätt bokstav till alla bilder får man se en stor bild av ordet i svaret.

Ålder: Förskolenivå/grundskolan

Amigalek

Amigalek innehåller sex olika program som tar upp både matematik, färgläggning av bilder och läsning av korta ord. Man ska även kombinera ihop saker som t.ex höna och ägg. Ett mycket innehållsrikt paket.

Ålder: förskole-/grundskoleålder

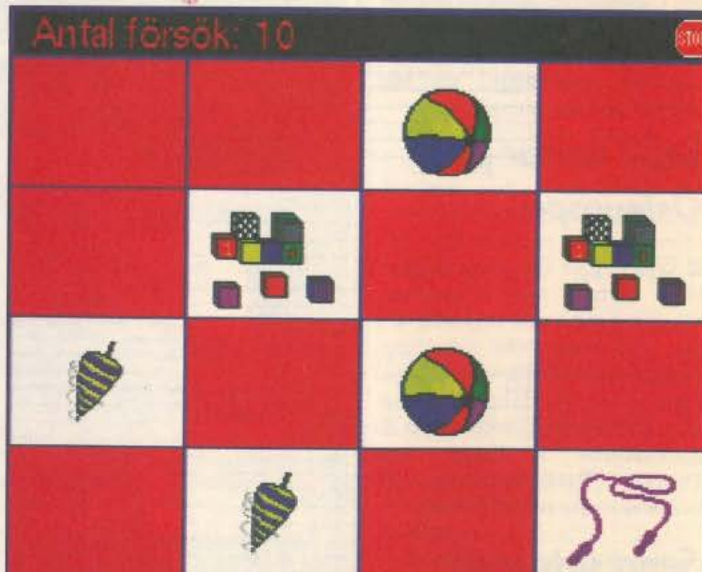

Veta mera 3

Programmet innehåller övningsuppgifter med klockan och almanackan. På skärmen syns en stor väckarklocka som ringer när man svarar rätt och dessutom talar om den rätta tiden med samplat tal (med en vacker skånsk dialekt). I almanacksdelen finns en månadsbild för varje månad som man klicka på för att få fram ett blad ur almanackan. Det går även att skriva ut almanackan på en skrivare om man vill.

Ålder: läsålder

Memory

Programmet innehåller sex olika memoryspel, dels den traditionella typen där det gäller att para ihop två likadana bilder och dels para ihop rätt bild med rätt ord. Det här programmet lämpar sig bra för barn i förskoleåldern (min son Anton, 4 år, har jättekul med det /red).

Ålder: Förskoleålder

Fler program på nästa sida!

Acclaim släpper ultravåldsspel

■ Spelföretaget Acclaim rustar till strid mot de moralister som i den engelska pressen hävdat att våldet i datorspel gör barn och ungdomar aggressiva.

Nu konverterar de sitt arcadespel "Mortal Combat" till Sega och Nintendo. Mortal Combat, som haft stora framgångar i arkadhallarna, innehåller bland annat så kallade "death moves" där en slagskämpe till exempel rycker ut motståndarens hjärna och ryggrad.

Europeiska Acclaims chef Rod Cousens räknar kallt med kritik.

– Det kommer alltid att finnas en del av samhället som kritiserar nya produkter och nya mediaformer, säger han. Jag är fullständigt övertygad om att datorspel inte uppmuntrar våldstendenser på något sätt. Och det säger jag inte bara i egenskap av chef på Acclaim, utan också som förälder, avslutar Rod Cousens

19-årig pirat gripen i England

■ New Scotland Yard har i samarbete med FAST, Federation Against Software Theft, och med hjälp av företagen Nintendo, Sega och Commodore gripit en engelsk 19-åring för att han illegalt spridit datorprogram via en BBS. Vid gripandet beslagtogs "en stor mängd datorutrustning".

Sega satsar på Östeuropa

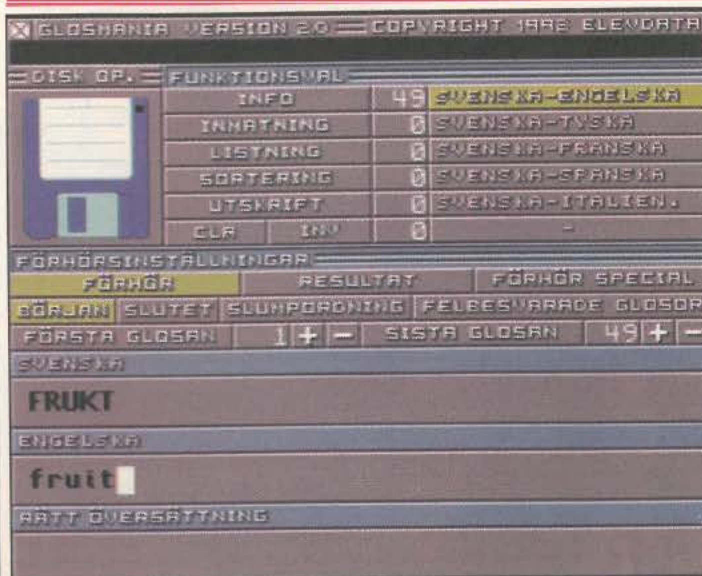
■ Sega bygger upp en ny säljdivision riktad mot Östeuropa. Försäljningen i den regionen är i dag med Segas mått mätt liten, vilket innebär under 100 000 spel sålda per år. Nu räknar det japanska jätteföretaget dock med att marknaderna i länder som Ungern, Tjeckoslovakien och Polen kommer att växa snabbt.

Sega satsar på Östeuropa

■ Sega bygger upp en ny säljdivision riktad mot Östeuropa. Försäljningen i den regionen är i dag med Segas mått mätt liten, vilket innebär under 100 000 spel sålda per år. Nu räknar det japanska jätteföretaget dock med att marknaderna i länder som Ungern, Tjeckoslovakien och Polen kommer att växa snabbt.

SKOLSTART

Här fortsätter Datormagazins stora test av utbildningsprogram till Amigan

Glosmania

Ett mycket kraftfullt glosprogram. Vid leverans ingår 2000 ord på engelska, tyska, franska, spanska och italienska. Det går till och med att registrera kortare meningar upp till 34 tecken. Förhör kan ske på många olika sätt. Detta gör att inlärningen blir variabel och mycket bättre än den traditionella med glosbok och förälder på kvällen innan provet. Glosmania håller reda på glosorna du svarade fel på så att du kan öva dem särskilt. Ett mycket bra program för alla som ska lära sig språk.

Ålder: Skolålder och äldre

Flaggor

I flaggor gäller det att kombinera ihop rätt land med rätt flagga. Programmet innehåller över 200 flaggor och flera svårighetsgrader där de svåraste kan göra livet surt även för vuxna (eller vet du hur Vitrysslands flagga ser ut?) Ett mycket allmänbildande program.

Ålder: alla

Klockor

Här gäller det att kombinera rätt klocka med rätt tidpunkt. Programmet visar sex klockor och föreslår sedan ett klockslag i tal och text. Det gäller alltså att peka ut vilken klocka som visar det angivna klockslaget. Programmet har tre svårighetsgrader. Mycket bra program för de som håller på att lära sig klockan.

Ålder: Förskolenivå

Multigram

Ett mycket innehållsrikt program som tränar rättstavning, glosor, matematik och en hel del till. Läraren kan själv konstruera övningar som känns angelägna i undervisningen. Huvuddelen av de övningar som ingår tränar de baskunskaper som anses vara nödvändig för grundskolan.

Ålder: grundskola

Ordlek

Ordlek är ett lästräningsprogram med mer än 100 olika meningar att träna på. Här finns övningar på verb, substantiv, en/ett, färg och prepositioner. Varje övning illustreras med en stor färgglad bild. Ordlek innehåller även roliga ljud och animerade bilder. Ett relativt enkelt program men det innehåller mycket att göra.

Ålder: Skolålder

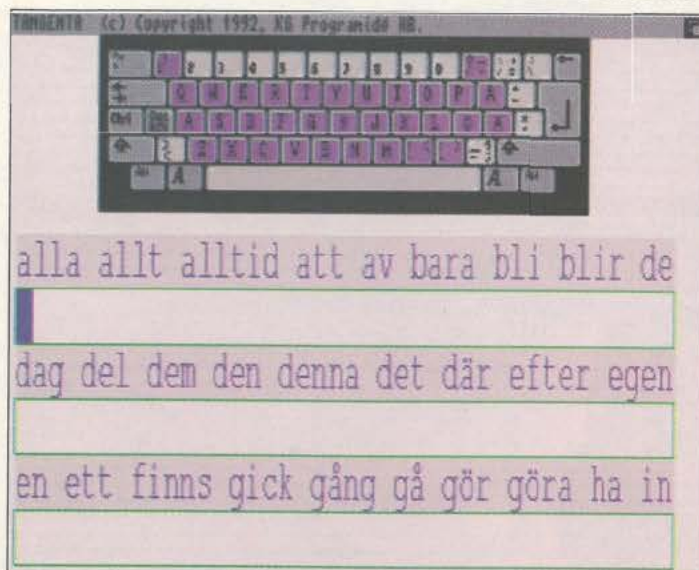

Räkna 1

Ett räkneprogram för de allra minsta. Programmet visar en bild med saker på och sedan gäller det att räkna hur många de är (mellan ett och tio). Programmets svårighetsgrad kan defineras helt efter egna behov. Man kan filtrera ut enstaka siffror som är för svåra för barnet. Bra program för riktigt unga som just ska börja räkna. (min son Anton, 4 år, lärde sig räkna på nolltid med det /red).

Ålder: Förskolenivå

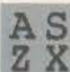

Tangenta

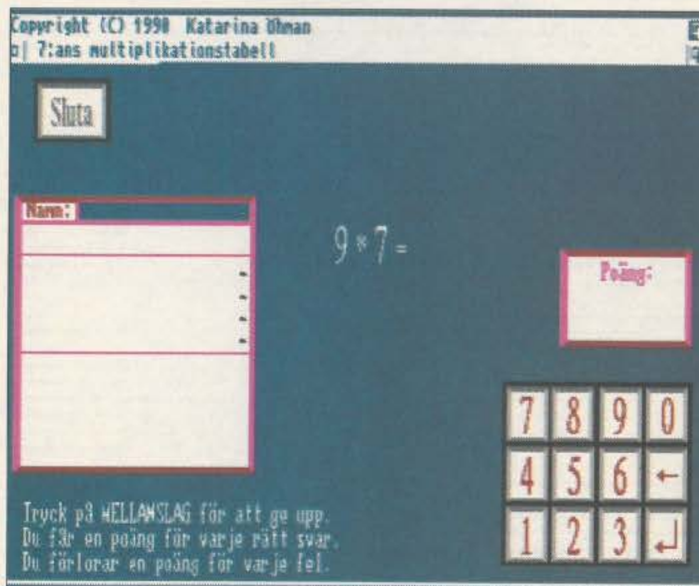
Här kan man lära sig skriva maskin på ett enkelt och underhållande sätt. Programmet består av tre delar:

- En övning där man lär sig att snabbt hitta bokstaven som färdas över skärmen.
- Färdighetsträning med inlagda övningar.
- Lägga till övningstexter själv.

Det här programmet passar alla, oavsett ålder, som vill lära sig skriva bättre maskin.

Ålder: Alla

Grafmatte

Det här programmet är avsett för att träna huvudräkning i årskurs 1-6. Det lämpar sig också för särskolan genom möjligheten att individanpassa övningarna. Grafmatte är uppbyggd efter de inlärningsgånger som används inom grundskolan med väl avgränsade talområden. Läraren kan anpassa övningarna efter elevens behov och skräddarsy övningarna för att ge en bra inlärning.

Ålder: Skolålder (åk 1-6)

Spectrum Holobyte hjälper Microprose

■ Spectrum Holobyte har gått in med 10 miljoner dollar i det krisdrabbade mjukvaruföretaget Microprose. Det innebär att Spectrum Holobyte, som länge varit Microprose främsta konkurrent på flygsimulatorsidan, nu äger 60 procent av aktierna i Microprose. Att de båda företagen samarbetar är dock ingen nyhet. Länge har de hjälpts åt med distrubutionen av sina produkter i Europa.

Virgin stämmer Microprose

■ Spelföretaget Virgin stämmer Microprose på miljonbelopp efter ett uppslitande bråk. Bakgrunden är att Virgin i oktober 1989 beställde de två spelen "Shuttle" och "XF50 Damocles" från företaget Vektor Graphix, numera ägt av Microprose.

Spelen dröjde och i januari 1991 fick Vektor Grafix mer pengar för att kunna slutföra de försenade projekten. Vilkoret var att Virgin i fortsättningen skulle få procent på alla spel där Vektor Grafix 3D system "Grafix 3D system" (som bland annat används i Shuttle) används. Shuttle kom kraftigt försenat ut, men det andra spelet, XF50 Democles, kom aldrig. Samtidigt köpte Microprose Vektor Grafix. När sedan Microprose släppte sitt framgångsrika "B-17 Flying Fortress" blev Virgin riktigt sura. I spelet ingick nämligen Grafix 3D systemet utan att Virgin fick ett öre.

IBM bygger superkonsol åt Atari

■ Atari förbluffar världen genom att låta IBM tillverka deras nya 64-bitars spelkonsol "Jaguar". Affären kostar Atari 500 miljoner dollar vilket tyder på att förtroendet för att den nya konsolen blir en hit är stort. Det här är första gången IBM närmar sig marknaden för underhållningselektronik. Skälet till kursändringen är troligen de stora ekonomiska problem IBM brottats med under en längre tid. För Ataris del har det inte heller gått så bra.

– Vi är på väg tillbaka till våra rötter, datorspel, säger Sam Tramiel, ordförande för Atari.

Keps

39:-

Fräckast i kvarteret med DMz:s prylar

T-shirt

69:-

Så här beställer du:

Sätt in pengarna på postgironummer **58 07 15-1, Br. Lindströms Förlag**. Skriv på talongen om beställningen gäller keps eller t-shirt. Ange om du vill ha t-shirten i storlek L eller XL.

Glöm inte att skriva din adress på talongen.

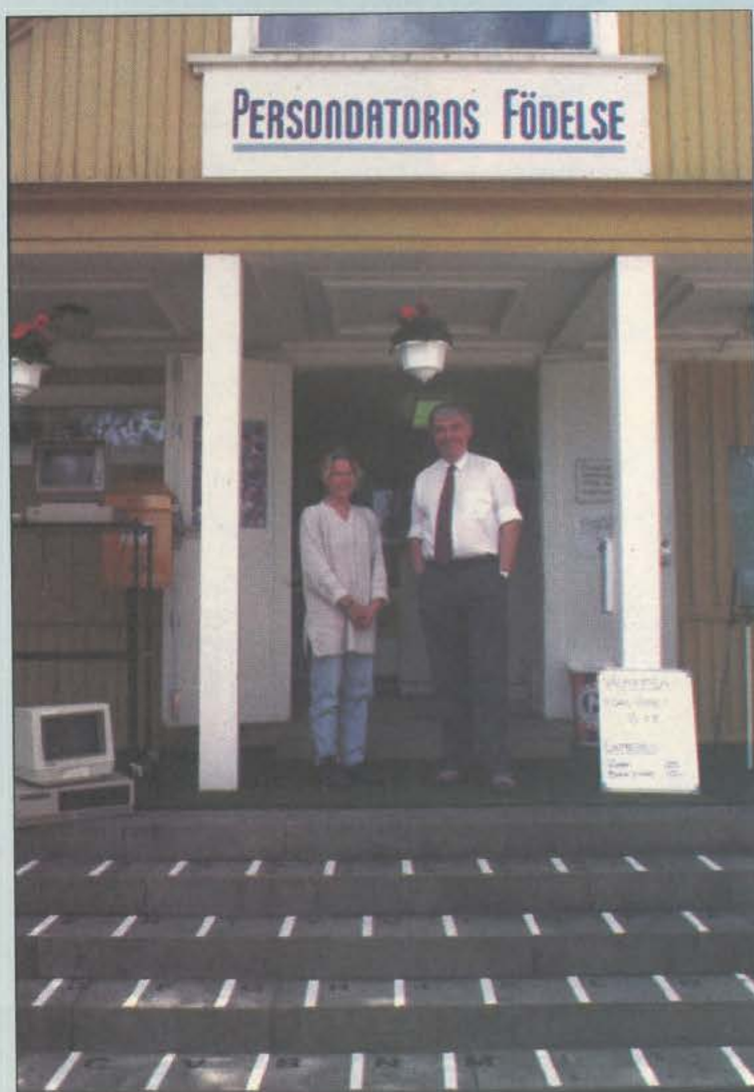

BESTÄLL VÅR NYA SAMLARPÄRM

50:-

Nu kan du äntligen beställa Datormagazins egen samlingspärm för bara 50 kronor. I varje pärm får du plats med ca 15 - 20 utgåvor av Datormagazin.
Ett perfekt sätt att säkert samla på tidningen.
Beställning sker genom att betala in 50 kr per beställd pärm på Pg 11 75 47 - 0. Skriv "samlingspärm Datormagazin" på talongen. Eller lägg 50 kr per beställd pärm i ett kuvert märkt "Pärm Dmz". Kuvertet skickas till Datormagazin, 112 85 Stockholm. Glöm inte att ange ditt eget namn och adress!

Sveriges första datormuseum

Utställningens logotyp

Grundaren Bert-Inge Hogsved och museichefen Ewa Jensen på trappan till Hakenäs Gård i Stenungsund. Här på Sveriges första datormuseum visas just nu utställningen "Persondatorns födelse".

Sveriges första datormuseum har just slagit upp portarna.

Muséet ligger i Stenungssund och kan bli en rejäl turistattraktion.

Glöm allt om att muséer skulle vara dammiga ställen där man bara får se men inte röra.

Här får du nämligen själv pröva på flera gamla spelklassiker!

FÖR FÖRSTA GÅNGEN någonsin i Sverige finns nu en gedigen utställning om mikrodatorns första femton år.

Muséet har byggts upp av Bert-Inge Hogsved, VD för ett stort programvaruföretag. Han är en entusiast som köpte en av de allra första mikrodatorerna i Sverige. Frun Åse hade startat en bokföringsbyrå och han övertygade henne om att hon behövde en dator.

Det var 1978 och datorn, en IMSAI 8080 kostade 48 000 kr, alltså en årslön i dagens penningvärde. Eftersom det inte fanns något bokföringsprogram skrev han ett själv.

En Vic-64 färdig för spel i den särskilda spelhörnan. I bakgrunden sysn en Vic-20.

Hade fyra kunder

Programmet blev bra och när han lyckats sälja det till fyra andra bokföringsbyråer bestämde han sig för att starta eget företag.

Han ställde helt resolut in trädgårdsbordet i gillestugan och började jobba.

– Det var hårt i början. Jag sålde programvaran på dagarna och på nätterna programmerade jag, berättar Bert-Inge Hogsved. För att jag snabbt skulle kunna åtgärda fel i programmet fick alla kunder lämna en dator med just deras program hos oss.

Under många år staplades sedan datorerna på vinden allteftersom de blev omoderna. Till slut hade han över hundra uttjänta datorer. För sju-åtta år sedan började funderingarna om att starta ett museum. Först i år har det alltså blivit av.

Utställningen Persondatorns födelse beskriver på ett bra sätt den explosionsartade utvecklingen inom datorområdet. Här finns faktiskt nästan allt.

Mycket att pröva

Museichef Ewa Jensen vill att alla ska hitta något intressant på muséet och har sett till att det finns bildspel, filmvisning, dataspel och mycket annat att pröva på i bl. a. framtidsrummet.

– Det ska vara liv och rörelse här, säger Ewa Jensen som tycker att muséer i allmänhet är alldeles för tysta.

Redan på utsidan märker man att hon är chef för ett väldigt speciellt museum. Överallt på klipporna och i gräset sticker nämligen datorer och bildskärmar upp bland caféborden. En del datorer används som blomkrukor. Trappan i entrén har blivit ett tangentbord.

Altair 8800 är den första mikrodatorn som såldes i byggsats. Den kom 1975 som därför räknas som mikrodatorns födelseår. Det första exemplaret i Europa köptes av svensken Janne Nilsson som läst Altairs annons i den amerikanska tidningen Popular Electronics.

Janne Nilsson var säljare på en elektronikfirma och hade inga pengar till en dator. Men han lyckades övertyga två av firmans stamkunder att låna ut pengarna till honom!

Bert-Inge Hogsved framför sin första mikrodator, en IMSAI 8080.

Janne Nilsson är en av de svenska pionjärerna inom dataområdet och startade en av Europas första databutiker redan 1975. Andra pionjärer som presenteras i utställningen är Karl-Johan Börjesson, Lasse Gabrielsson och Lasse Karlsson.

Här finns också några av de tidiga dataspelen. Jag nämner bara en av de allra första versionerna av Space Invaders, men det finns fler klassiker.

Några Vic-20 är utplacerade i det första rummet och det är bara att börja spela.

Många rariteter

I ett hörn står Commodores gamla PET-dator som introducerades 1976. Chuck Peddle, som brukar kallas mikrodatorns fader, utvecklade den 8-bitars 6502-processor som sitter i PET-datorn. Guiden Mats Kihlberg intygar att den fungerar hur bra som helst, bara den kopplas in på nätet.

I rummet *Persondatorn* beskrivs utvecklingen åren 1979-83. Här finns en hel del rariteter, som den första "bärbara" datorn Osborne 1. Den vägde 10 kg och var kanske snarare släpbar! Ett annat guldkorn är datorn Superbrain från 1981 som var så stor på marknaden att det ett tag tillverkades Superbrainkompatibler (en sådan visas naturligtvis också). Tandy´s TRS-80, en annan amerikansk dator, var en av USA:s mest sålda datorer men floppade i Sverige.

Apple II blev däremot mycket populär även i Sverige. Både Apple II och Lisa, föregångaren till Macintosh, finns självklart på muséet. Apple I har man än så länge bara en bild på. Den tillverkades bara i 200 exemplar.

Missade miljarder

1981 vaknade jätten IBM upp och presenterade sin första persondator. Alla hade trott att de skulle använda operativsystemet CP/M, som var på god väg att bli standard. Men ett rykte säger att när IBM:s besökare kom till företaget Digital Research för att göra upp affären hade chefen Gary Kildall rest bort. Och försäljningschefen tyckte inte att han hade tid att träffa dem.

I stället gick IBM:s bud till Bill Gates, ledare för numera legendariska Microsoft. Operativsystemet blev MS-DOS. Bill Gates värderas idag till cirka 50 miljarder kr. Undrar om inte Gary Kildall ångrar att han var bortrest den där dagen...

Norden unikt

Avdelningen för utvecklingen i Norden är extra intressant. Missa inte Compisdatorn eller Luxors ABC 80 med kassettminne. Uppföljaren ABC 800 var 1983 Sveriges mest sålda persondator. Och Sverige var faktiskt den ledande nationen utanför USA inom mikrodatorområdet under tidigt 1980-tal.

Men 1983 lanserade IBM sin första PC i Sverige och tog snabbt över marknaden. Tyvärr har ju sedan den svenska persondatorindustrin dött ut.

Reklamen upprörde

När det gäller mer spektakulära inslag vill jag rekommendera den mytomspunna reklamfilmen inför Apple´s introduktion av Macintosh. Filmen har tidigare bara visats offentligt en gång. Och det var i pausen på

När företaget reste på mässor tog man alltid med sig sin sprutlackerade gula dator. I själva verket är den IBM:s första PC.

forts nästa sida

Scandia Metrics version av ABC 80 finns säkerligen kvar på många skolor.

Superbowlfinalen 1984. Jag gissar att säljarna på IBM satte kaffet i halsen när de såg den. Klart sevärd.

Eller titta på den uppkäftiga och roliga tidningsreklamen från Luxor under 1980-talet. Där sopar företaget mattan med konkurrenterna. Inte konstigt att Luxor blev anmält av uppretade konkurrenter. De blev faktiskt fällda av marknadsdomstolen i den uppmärksammade rättegången som följde. Det gjorde inte så mycket menade Luxors ledning. Man hade fått den uppmärksamhet man ville ha.

Användningsområden

Till skillnad mot de flesta andra muséer blickar datormuséet in i framtiden. I ett av rummen visas några exempel på framtidens teknik. Mycket tyder på att det kommer att ske en enorm utveckling inom områdena multimedia och datakommunikation.

Apple bidrar med sin kraftfullaste dator Quadra 950 och Microsoft med programmet The Virtual Museum där du kan vandra omkring i en interaktiv miljö som fungerar som ett uppslagsverk i fyrfärg. Det här är bara ett exempel på interaktiva informationssystem. IBM t. ex. satsar på pekfönster i en turistguide för London.

Utnyttjar satellit

Mobitex är ett program som lokaliserar ett objekt med hjälp av satellit och markerar det på en karta på datorskärmen. Systemet används redan för ambulanserna i Jönköping och Göteborg. Varje bil förses med en antenn och en sändare (stor som en ishockeypuck). Nu behöver det inte längre bli onödigt långa väntetider för en skadad. Man skickar helt enkelt den närmaste bilen på kartan till olycksplatsen. Och risken för felkörningar är minimal, bilen kan dirigeras från larmcentralen som följer ambulansens väg på gatunätet direkt på skärmen.

Bara öppet i sommar

Utställningen är öppen fram till september. Vad som sedan händer är inte bestämt.

Passa på att ta utställningens utmärkta gratistidning. Den beskriver persondatorns utveckling och den betydelse som t.ex. Chuck Peddle och Steve Jobs hade.

Mitt råd är att du skyndar till Stenungsund. Jag tror det kommer dröja mycket länge innan det visas en så intressant utställning igen.

Text: Christina Bäcker
Foto: Nils Adlercreutz

Commodores gamla trotjänare PET-datorn. Den första modellen introducerades 1976.

Dagbok

Andreas Axelsson

Fredrik Liliegren

Juni / Juli

Dagens tips: Åk inte båt långt om det finns risk att motorn inte funkar på tillbakavägen. Vi var fem stycken som skulle grilla lite på en ö. Det tog två timmar att ro tillbaka.

Äntligen klar med alla specialprojekt. Nu kan jag börja jobba på Malfunction igen. Det är dags att verkligen ta itu med skåpfunktionerna och rutinerna som skall aktiveras då man plockar upp olika saker. Jag kanske skulle försöka få lite fason på de här texterna också.

Plockade ihop rutiner för att få ammunition och vapen att sköta sig själva. Dvs om man har vapnet så skall det laddas automatiskt när man plockar ammunition och har man ammo och hittar vapnet till den så skall den automatiskt utnyttjas. Lite pet för att få det att se snyggt ut i panelen. Fixade så att passerkort inte syns heller. Det skulle bara se fånigt ut när man plockat up 10 stycken. Det kommer att finnas en speciell infoskärm där man kan se sånt.

Försökte jaga tag i en fax med faxväxel så att vi kan ha den på vårt vanliga telefonnummer. Vi fick tag på en juste fax men växeln var skräp. Den svarade efter två ringningar och började blippa och ha sig. Om folk ringer så tror de att de kommit till nåt 071-nummer med dataspel eller nåt. Nej vi måste skaffa en annan.

Jobbade på med att reda ut specifikationer för Pinball Fanatasies på PC.

Alla polare tar studenten imorgon. Måste fixa lite blommor... Och bira...

Thomas och Patrik har kommit. Vi har hyrt en lägenhet över sommaren där de skall jobba på BenEFactor. Även Olof kom och tog sin lägenhet i besittning.

Detta är en sorgens dag. Min flickvän Terese åkte bort i morse. 10 veckor skall hon vara borta. Nu dör jag.

Nu när jag har hämtat mig lite så kan jag göra nån nytta igen. Jag skall undersöka hur coolt, på en skala, det kan bli om jag gör Malfunction i 256 färger, eller i 2x16 färger. Nej 128 + 2x4 färgers parallax blir nog fräckast. Eller? Måste orka göra ett sprite-playfield. (Jo, jag tänkte på det innan Andreas Tadic nämnde det, helt pantad är jag inte.)

La fram idéer på hur vi skulle utveckla den grafiska layouten för AGA. Försökte klura ut hur man på bästa sätt skall hålla reda på vad som är var och när. Fienderna kommer att bli lite bråkiga om de kan gå mellan de olika nivåerna. Hmm, får nog göra dörrar mellan som man behöver passerkort till. Det borde räcka. Måste fundera på om styrmetoden är bra nog. Folk som spelar med joystick kommer att bli lite fundersamma när de måste köra med tangentbord och mus. Tangentbordet på A1200 har lite svårt med många simultant nedtryckta tangenter också, kan bli problem där.

Regnar gör det också...

Regnar fortfarande... Midsommar var tung.

Fick ny panel av Markus, den ser mycket bra ut. Små ikoner att stoppa i skåpen var det också. Vapenikoner så att man ser vilket vapen som är aktiverat fick jag också. Det ser helt ok ut. Markus har även gjort en ny DI logo. "Cool as Dice", där D:et är ditmålat efteråt. Man måste ju vara lite ball i alla fall...

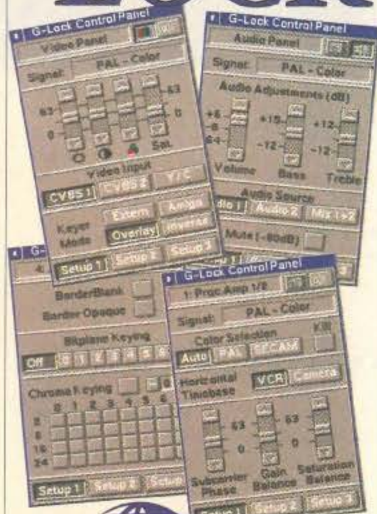
Gjorde en textrutin för panelen med kontrollkoder för styrning av färg och position. Fick remappa all panel-grafik för att slippa kopiera bokstäverna till alla 5 bitplanen.

Fotnot

Digital Illusion består av Andreas Axelsson, 19 och Fredrik Liliegren, 23. Båda kommer från Växsjö. Tillsammans med Markus Nyström och Olof Gustafsson fick de sitt genombrott som spelprogrammerare med Pinball Dreams.

Dagboken om deras nästa spel "Malfunction" publiceras i vartannat nummer av Datormagazin under hela 1993. Om du har frågor kan du skriva direkt till Digital Illusion, adress Datormagazin, Box 12547, 102 29 Stockholm. Märk kuvertet "Digital Illusion".

VIDEO TILL DIN AMIGA!

Genlock:

- Extern, passar alla Amigor!
- Stöder även ECS/AGA
- Mukvarustyrd med AREXX, ScalaMM-EX eller medföljande programvara, CLI, funk.tangent.
- 2st composit-, 1st Y/C SVHS ingång (switchbara)
- 2st audioingångar med ljud-processor (switcha, mixa, sätt volym, bas och diskant).
- Simultan komposit-, Y/C SVHS- och RGB-utgång (transcoder).
- Videoprocessor (ProcAmp) ger mjukvarustyrning av ljusstyrka, kontrast, färgton, färgmätt. etc.

Titling:

Scala MultiMedia - Lättanvänd professionell WYSIWYG titling, presentation- och multimedia-program med antialiasing, ljud, ARexx, EX-moduler, mänger av wipes, typsnitt, bakgrunder, textrullnings alternativ...
Nu på svenska! **Pris: 4,995.-**

VIDEO TILL DIN PC!

G-LOCK VGA+

PRIS 14,995:-

GVP

Genlock:

- Fullängds Instickskort för PC
- Genlockar både Y/C och komposit.
- Boradcast kvalité på Y/C & komposit.
- Linjär keying.
- Bygger på Tseng Labs ET-4000 S-VGA displaykrets som tillåter upplösningar från 320x200 till 1024x768 (256 färger), 15 bitar (32768 färger) max 800x600 PAL.
- Enkoder med professionell kvalitet.
- Flimmerreduceringskretserar som kraftigt förbättrar inspelning.
- Drivrutiner för DOS och Windows.

Titling:

Prime Time - Marknadens mest sålda titlingprogram för PC-AT eller kompatibel, med textrullning, antialiasing, wipes, tonade bakgrunder m.m. Skalbara typsnitt medföljer. **Pris: RING!**

REDIGERING AMIGA & PC

AmiLink Videoredigering!

AmiLink-CIP är ett av marknadens kraftfullaste och mest kompletta redigeringssystem. Styr bl.a. Panasonic S-VHS (AG-7350, FS-88/90/100/200), Sony, m.fl. Raka klipp, A/B-rulle. Utbyggbart upp till 16 players och 4 recorders, professionell bandspelarutrustning och video/audio-mixers.
Amiga och PC priser: Raka-klipp 13,995.-, A/B-rulle 21,995.-

VideoDirector - Mycket enkel pek och klick redigering mellan videokamera (LANC-1 och -5 kompatibel) och infrastyrd videobandare, importerar och exporterar redigeringslistor. **Pris: 1,395.- (Amiga) / 1,995.- (PC)**

Agent i Sverige:
Karlberg & Karlberg AB · 237 91 BJÄRRED
Tel: 046 - 474 50 · Fax: 046 - 471 20
Alla priser inkl.moms. Med reservation för prisändringar.

DATALÄTT

SVERIGES LEDANDE PÅ DATATILLBEHÖR

SKOLSTARTS KAMPANJ

PÅ ALLA AMIGAMODELLER

RING FÖR PRISUPPGIFT

Bläckståleskrivare JP 150W **2495:-**

Färgskrivare STAR LC 100 **2395:-**

MODEM
US Robotics höghastighets-modem 14400 baud. T-märkt.
6995:-

AMIGASPEL 10 I TOPP
Gunship 2000
Flashback
Walker
Zool A-1200
Syndicate
Blade of Destiny
Creatures
Sim life, AGA
Whales voyage, AGA
A-train

Multi-media PC
Sound Blaster 2.0
1250:-
Sound Blaster Pro med högt.
1895:-
Diskettbox 3,5", 100 med lås 59:-

PROGRAM-PAKET PÅ SVENSKA
Interspread, kalkyl
Interbase, databas
Kalaspuffs-expressen, spel
695:-

Välkomna till våra välsorterade butiker!

ESLÖV
Bruksgatan 32
Vard 10-18, Lörd 10-14
0413-125 00
Orderfax
0413-159 30

GÖTEBORG
Backaplan,
Färgfabriksgatan 1
Vard 10-18, Lörd 10-14
031-22 00 50
Orderfax
031-51 90 97

Skriv kom-ihåg lappar

ARexx kan användas till mycket som man i första hand kanske inte tänker på.

Den här gången visar vi hur du kan skriva program för "kom-ihåg-meddelanden", ungefär som notisar.

Många ARexx-program används inte för att kommunicera med andra program, utan kan vara små nyttiga program för olika saker. Ett exempel på dylika program tar vi upp idag med alma-programmen. Det är några små program som används som "kom-ihåg-lappar" för att skriva upp och bli påmind om olika saker.

De program vi visar är shellbaserade. Den hugade kan dock göra tillägg för att få det kontrollerat med fönster och knappar via t ex rexxarplib eller något annat funktionsbibliotek för grafiska gränssnitt.

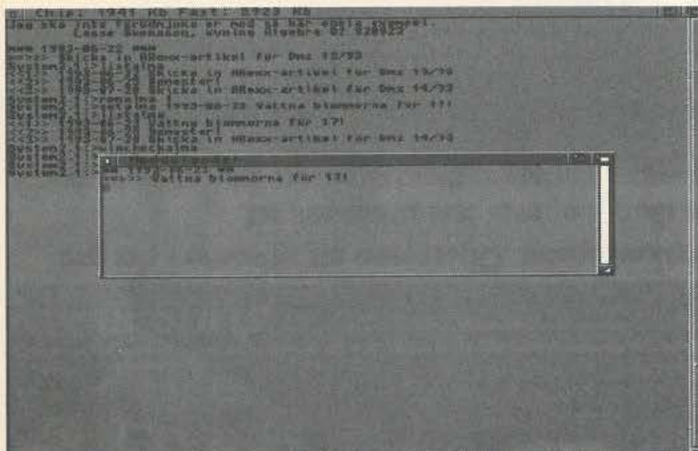
Programpaketet består av fyra program. Setalma lägger in ett nytt meddelande och det första datum då man ska visa upp detta meddelande. Listalma visar de meddelanden som finns lagrade. För att ta bort ett meddelande använder man remalma och för att kolla om det finns några meddelanden att visa (och i så fall visa dem) använder man checkalma.

Setalma *(figur 1)* läser in ett datum på formatet ÅÅÅÅ-MM-DD och direkt efter detta ett meddelande. Denna information sparas i en meddelandefil, i detta fall s:alma.dat. Denna meddelandefil kommer sedan checkalma *(figur 2)* att gå igenom och jämföra varje datum med dagens för att se om ett meddelande ska visas upp. Inga modifikationer görs av checkalma och således måste man ta bort ett meddelande explicit med remalma.

När man använder remalma *(figur 3)* anger man dock inte något datum, utan ett nummer. Det är det ordningsnummer som meddelandet har i meddelandefilen. Orsaken till att det är gjort på detta sätt är att man kan ha flera meddelanden med samma datum utan att man vill ta bort allihopa. För att få reda på vilket ordningsnumret är använder man sig av listalma *(figur 4)*, som tillsammans med varje meddelande associerar ett nummer. Detta kan då användas av remalma. Denna numrering kommer ju då även att ändras efter varje remalma, då antalet meddelanden ej är detsamma.

Det är enkelt uppbyggt och kan byggas ut till något mer sofistikierat för den som önskar så. En mycket enkel utbyggnad är t ex att visa meddelandena i ett separat fönster, som i *figur 5* med en omgjord checkalma.

Erik Lundevall

Med hjälp av ARexx kan du få små påminnelser på din Amigaskärm.

Figur 1:

```
/* Skapa ett nytt meddelande i kalender-filen */

parse arg theyear '-' themonth '-' theday ' ' themessage

db. = ''
msgfilename = 's:alma.dat'

/* Läs in tidigare data om det finns. */
entries = readData(msgfilename)


/* Skapa ny meddelandefil. */
if ~open(file,msgfilename,'W') then do
   say 'Ick! Kan ej uppdatera meddelandefilen.'
   exit 1
end

savednew = 0

/* Spara antalet meddelanden. */
call writeln(file,entries + 1)

if entries = 0 then do /* Bara ett meddelande. */
   data = theyear'-'themonth'-'theday themessage
   call writeln(file,data)
   savednew = 1
end    /* Spara meddelanden i datumordning. */
else do i = 1 to entries

   if ~savednew then do
      /* Kolla om det nya meddelandet ska sparas. */

      if dateBefore(i theyear themonth theday) then do
         data = theyear'-'themonth'-'theday themessage
         call writeln(file,data)
         savednew = 1
      end
   end

   /* Spara gammalt meddelande. */
   data = db.i.year'-'db.i.month'-'db.i.day
   data = data db.i.message
   call writeln(file,data)
end
```

Med Setalma läggs ett nytt meddelande i kalenderfilen.

Figur 2: CHECKALMA

```
/* Kolla om meddelanden ska visas */

msgfilename = 's:alma.dat'

if open(file,msgfilename,'R') then do
   entries = readln(file)
   thedate = date('i')
   sdate = date('S')
   parse var sdate 1 curyear 5 curmonth 7 curday

    do i = 1 to entries
       data = readln(file)
       parse var data xyear '-' xmonth '-' xday ' ' xmsg
        xdate = date('i',xyear || xmonth || xday,'S')

  /* Visa meddelande om datumet är idag eller tidigare */
       if thedate >= xdate then do
          say '***' xyear'-'xmonth'-'xday '***'
          say '==>>>' xmsg
       end
    end
    call close(file)
end
exit 0
```

Checkalma kollar om det finns några meddelanden att visa.

på Amigan

SETALMA

```
if ~savednew then do
   data = theyear'-'themonth'-'theday themessage
   call writeln(file,data)
end
call close(file)
exit 0


/* Kolla om datumet är före det gamla meddelandet
 * med index i.
 */
dateBefore: procedure expose db.
arg i theyear themonth theday

data = theyear || themonth || strip(theday)
idata = db.i.year || db.i.month || db.i.day
thedate = date('i',data,'S')
dbdate = date('i',idata,'S')

return thedate < dbdate


/* Läs in data från en meddelande-fil */
readData: procedure expose db.
filename = arg(1)
entries = 0

if open(f,filename,'R') then do
   entries = readln(f)
   do i = 1 to entries
      data = readln(f)
      parse var data y '-' m '-' d ' ' msg
      db.i.year = y
      db.i.month = m
      db.i.day = d
      db.i.message = msg
   end
   call close(f)
end
return entries
```

Figur 4: LISTALMA

```
/* Visa alla lagrade meddelanden */
msgfilename = 's:alma.dat'

if open(file,msgfilename,'R') then do
   entries = readln(file)
   do i = 1 to entries
      theline = readln(file)
      parse var theline thedate ' ' message
      say '<<'i'>>' thedate message
   end
   call close(datafil)
end
exit 0
```

Listalma tar reda på ett meddelandes ordningsnummer i kalenderfilen. Ordningsnummret används ihop med remalma.

Figur 5: WINCHECKALMA

```
/* Kolla om meddelanden ska visas */

msgfilename = 's:alma.dat'
wname = 'CON:100/100/500/120/Meddelanden/CLOSE/WAIT'

if ~open(out,wname,'W') then
   out = stdout

if open(file,msgfilename,'R') then do
   entries = readln(file)
   thedate = date('i')
   sdate = date('S')
   parse var sdate 1 curyear 5 curmonth 7 curday

   do i = 1 to entries
      data = readln(file)
      parse var data xyear '-' xmonth '-' xday ' ' xmsg
       xdate = date('i',xyear || xmonth || xday,'S')

     /* Visa meddelande om datumet är idag eller tidigare */
      if thedate >= xdate then do
        xdate = '***' xyear'-'xmonth'-'xday '***'
         call writeln(out,xdate)
         call writeln(out,'==>>>' xmsg)
      end
   end
   call close(file)
end
exit 0
```

Med wincheckalma kan meddelandet presenteras i ett separat fönster. Wincheckalma är en snyggare variant av checkalma.

Figur 3: REMALMA

```
/* Ta bort ett meddelande */
parse arg entry

db. = ''
msgfilename = 's:alma.dat'

if ~show('L','rexxsupport.library') then
   call addlib('rexxsupport.library',0,-30,0)

entries = readData(msgfilename)

if ~open(file,msgfilename,'W') then do
   say 'Ick! Kan ej uppdatera meddelandefilen.'
   exit 1
end

/* Ta bort sista meddelandet. */
if entries = 1 then do
   call close(file)
   call delete(msgfilename)
   exit 0
end

/* Spara alla meddelanden utom det som ska tas bort. */
call writeln(file,entries - 1)

do i = 1 to entries
   if i ~= entry then do
      data = db.i.year'-'db.i.month'-'db.i.day
      data = data db.i.message
      call writeln(file,data)
   end
end
call close(file)
exit 0


/* Läs in data från en meddelande-fil */
readData: procedure expose db.
filename = arg(1)
entries = 0

if open(f,filename,'R') then do
   entries = readln(f)
   do i = 1 to entries
      data = readln(f)
      parse var data y '-' m '-' d ' ' msg
      db.i.year = y
      db.i.month = m
      db.i.day = d
      db.i.message = msg
   end
    call close(f)
end
return entries
```

Remalma tar bort det meddelande som just har visats på skärmen.

SOFTWARE EXPRESS 08-714 99 32

Amiga

A-Train (92%)	295:-
A320 Airbus Europa	320:-
A320 Airbus USA	320:-
A.T.A.C.	(F) 295:-
Air Bucks	390:-
Ancient Art of War in the skies	295:-
B-17 Flying Fortress (92%)	295:-
Black Crypt	290:-
Blade of Destiny	350:-
Body Blows (93%)	290:-
Caesar	370:-
Campaign	370:-
Chaos Engine	320:-
Civilization (99%)	290:-
Cohort 2	330:-
Conflict: Korea	350:-
Conflict: Middle East	330:-
Conquest of the Longbow	350:-
Creatures	290:-
D-Day	350:-
Dark Sun	(F) Ring
Darkseed	350:-
Defender of Rome	190:-
Desert Strike	310:-
Dreadnought	370:-
Dreadnought-Bismark Scen.disk	250:-
Dreadnought-Ironclads Scen.disk	250:-
Dune 2	295:-
Elite 2	(F) Ring
Eye of the Beholder 1	290:-
Eye of the Beholder 2 (1Mb)	360:-
Eye of the Beholder 3 (1Mb)	360:-
F-15 Strike Eagle 2	350:-
F-19 Stealth Fighter	190:-
Flashback	290:-
Formula One Grand Prix (1Mb)	295:-
Great Naval Battles	(F) Ring
Gunship 2000	295:-
Harpoon senaste ver.	360:-
Harpoon Battle Set 3	190:-
Harpoon Battle Set 4	190:-
Harpoon Scenario Editor	250:-
Hired Guns	290:-
Historyline 1914-1918 (85%)	340:-
Indiana J & Fate of Atlantis 4	340:-
Ishar (A1200)	290:-
Kings Quest 5 (1Mb)	350:-
Knights of the Sky	310:-
Kyrandia	330:-
Legends of Valour	390:-
Lemmings 2	290:-
Lord of the Rings	290:-
M1 Tank Platoon	190:-
Megafortress	370:-
Microprose Golf	330:-
Might & Magic 3 (1Mb)	390:-
No Greater Glory	370:-
Pacific Island (Team Yankee 2)	300:-
Panzer Battles (1Mb)	300:-
Pinball Dreams	310:-
Pinball Fantasies	290:-
Pirates	190:-
Pools of Darkness	330:-
Populous 2 (1Mb)	290:-
Powermonger	290:-
Pro Tennis Tour 2	310:-
Railroad Tycoon (1Mb)	350:-
Reach for the Skies	295:-
Red Baron (1Mb)	310:-
Red Storm Rising	350:-
Risky Woods	290:-
Robocod (A1200)	250:-
Rome 92 AD	330:-
Secret of Monkey Island 1	290:-
Secret of Monkey Island 2 (1Mb)	340:-
Secret of the Silver Blades	350:-
Sensible Soccer 92/93	310:-
Silent Service 2 (1Mb)	350:-
Sim Earth	350:-
Space Hulk	290:-
Special Forces	250:-
Steel Empire	310:-
Storm Across Europe (1Mb)	350:-
Streetfighter 2	290:-

Amiga

Syndicate	(F) Ring
The Perfect General (1Mb)	390:-
The Perfect General Sc. Disk1	170:-
The Perfect General Sc. Disk2	(F) Ring
The Lost Treasure of Infocom	490:-
The Manager	330:-
Tracon 2	390:-
Treasure of the Savage Frontier	350:-
Trolls (A1200)	260:-
Walker	290:-
Waxworks	370:-
War in the Gulf	290:-
Warlords	290:-
Wayne Gretzky 2	310:-
Willy Beamish (1Mb)	380:-
Wing Commander	320:-
Wizardry 6	390:-
Wizardry 7	(F) Ring
Zool	270:-
Zool (A1200)	290:-

PC

A320 Airbus Europa	490:-
A320 Airbus USA	490:-
A-Line in the Sand	390:-
A-Train	390:-
A.T.A.C.	450:-
A.T.P.	450:-
Aces of the Pacific	390:-
Aces of the Pacific 1946	270:-
Aces over Europe	430:-
Action Stations	390:-
Air Bucks	390:-
Alone in the Dark	490:-
Amazon	450:-
Ancient Art of War at Sea	350:-
Ancient Art of War in the skies	390:-
Ashes of Empire	490:-
B17 Flying Fortress	450:-
Betrayal at Krondor	430:-
Big Business	350:-
Blade of Destiny	390:-
Blitzkrieg	390:-
Buzz Aldrins Race into Space	490:-
Caesar	390:-
Campaign	390:-
Carriers at War	390:-
Carriers at War Constr.Kit	390:-
Carrier Strike	390:-
Civilization	390:-
Clash of Steel	390:-
Conflict:Korea	370:-
Conflict:Middle East	360:-
Conq. of the Longbows (VGA)	390:-
Conquered Kingdoms	390:-
D-Day	390:-
Darklands	550:-
Day of the Tentacle	430:-
Death Knights of Krynn	350:-
Diplomacy	390:-
Dogfight	450:-
Dreadnought	390:-
Dreadnought Bismarck scen.disk	250:-
Dreadnought Ironclads scen.disk	250:-
Empire Deluxe	450:-
Eye of the Beholder 2	370:-
Eye of the Beholder 3	450:-
F-15 Strike Eagle 3	450:-
F117A Nighthawk	390:-
Falcon 3.0 (VGA)	430:-
Falcon Mission Disk 1	270:-
Falcon Mission Disk 2	(F) Ring
Fantasy Empires	450:-
Fields of Glory	(F) Ring
Flashback	390:-
Flight Planner	390:-
Flight Simulator 4	590:-
Formula One Grand Prix	390:-
Freddy Pharkas	390:-
Front Page Football	450:-
Global Conquest	450:-
Global Effect	390:-
Golf för Windows-Microsoft	590:-

PC

Grailquest	350:-
Great Naval Battles	390:-
GNB-Superships	250:-
GNB-America in the Atlantic	250:-
Gunship 2000 (VGA)	390:-
Gunship 2000 Mission Disk 1	270:-
Gunship 2000 Mission Disk 2	(F) Ring
Harpoon v 1.21	370:-
Harpoon Battle Set 3	190:-
Harpoon Battle Set 4	190:-
Harpoon Designer Series 1	200:-
Harpoon Designer Series 2	250:-
Harpoon Editor	250:-
Harrier Jump Jet	450:-
High Command 1939-1945	490:-
Historyline 1914-1918	450:-
Hyperspeed	290:-
Inca	490:-
Indiana Jones & Fate of Atlantis	390:-
Jet Fighter 2	550:-
Jorune	450:-
KGB	390:-
Kings Quest VI (VGA)	450:-
Knights of the Sky	370:-
Legends of Kyrandia	390:-
Legends of Valour	390:-
Leisure Suit Larry V (VGA)	390:-
Lemmings 2	390:-
Links 386 Pro (SVGA)	490:-
Lord of the Rings 2	370:-
Lost files of Sherlock Holmes	390:-
M1 Tank Platoon	450:-
Magic Candle 3	390:-
Mantis Experimental Fighter	490:-
Maximum Overkill	450:-
Maximum Overkill Scen.disk 1	290:-
Megafortress	390:-
Megafortress oper.Sledg.	250:-
Mercenaries	390:-
Microprose Golf	450:-
Might & Magic 4	490:-
Might & Magic 5 Darkside Xeen	450:-
Monkey Island 2 (VGA)	350:-
No Greater Glory	350:-
Objection Enhanced	790:-
Pacific War	450:-
Patriot	450:-
Patton Strikes Back	390:-
Pirates Gold	390:-
Police Quest 3 (VGA)	390:-
Pools of Darkness	350:-
Prince of Persia 2	390:-
Pro Tennis Tour 2	390:-
Prophecy of the Shadow	350:-
Quest for Adventure	450:-
Quest for Glory 3	390:-
Railroad Tycoon	390:-
Reach for the Skies	450:-
Red Baron (VGA)	390:-
Red Baron Mission Disk	290:-
Return of the Phantom	390:-
Rex Nebular	450:-
Ringworld	590:-
Risky Woods	330:-
Robocod	290:-
Rome AD 92	390:-
Rome: Pahtway to Power	490:-
Seal Team	(F) Ring
Secret Weapons of Luftwaffe	390:-
Secret Weapons Dornier 335	230:-
Secret Weapons P38	230:-
Secret Weapons P80	230:-
Secret Weapons Heinkel 162	230:-
Siege	330:-
Siege-Dogs of War	190:-
Silent Service 2	390:-
Sim City Windows	490:-
Solitaire's Journey	390:-
Space Hulk	390:-
Space Quest 5 (VGA)	490:-
Special Forces	390:-
Spell Craft:Aspects of Valor	(F) Ring
Spelljammer	390:-
Star Controll 2	440:-

PC

Star Legions	390:-
Steel Empire	350:-
Streetfighter 2	290:-
Strike Commander	390:-
Strike Commander Speech	190:-
Stronghold	390:-
Stunt Island	490:-
Syndicate	450:-
Task Force 1942	450:-
Theatre of War	390:-
The Dagger of Amon RA	390:-
The Legacy	450:-
The Lost Admiral	390:-
The Lost Treasure of Infocom 2	590:-
The Manager	350:-
The Perfect General	390:-
The Perfect General Sc.disk1	220:-
The Perfect General Sc.disk2	290:-
The Summoning	360:-
Tracon Windows	590:-
Treasures of Savage Frontier	350:-
Twilight 2000	480:-
Ultima VII	390:-
Ultima VII part 2	390:-
Ultima Underworld	390:-
Ultima Underworld 2	390:-
Unlimited Adventure	450:-
Under Fire	390:-
V for Victory D-Day Utah Beach	350:-
V for Victory Velikiye Luki-42	350:-
V for Victory Arnhem-44	450:-
Veil of Darkness	390:-
War in Russia	450:-
Wayne Gretzky 3	450:-
Western Front	370:-
Wing Commander 2	390:-
Wizardry 7	490:-
X-Wing	440:-
X-Wing scen.disk	190:-

486SX-25 Mhz

4 Mb Ram, 120 Mb HD, SVGA grafikkort, DOS 5.0 Svensk, 2-års garanti.

Pris inkl.moms **9.995:-**

486DX-33 Mhz

4 Mb Ram, 120 Mb HD, SVGA grafikkort, DOS 5.0 Svensk, 2-års garanti.

Pris inkl.moms **12.495:-**

Joysticks

Flightsticks Pc	590:-
Thrustmaster Pro	990:-
Thrustmaster Rudder Pedal	1.100:-
Thrustmaster Weapn Cntrl	750:-

Ljudkort

Högtalare ScreenBeat	390:-
Midi Mate	650:-
Pro Audio Spectrum 16	2.590:-
Soundblaster 16	3.350:-
Thunderboard	990:-

Butik & Postorder:

Software Express
Wollmar Yxkullsgatan 9
118 50 STOCKHOLM

Öppet:

Man-Tor	10.00-19.30
Fre	10.00-18.00
Lörd	10.00-15.00

Telefon:

08-7149932

Försäljningsvillkor: Vi reserverar oss för ev. tryckfel och prisändringar. Alla priser är inkl. moms. Endast postens avgifter tillkommer vid postorderförsäljning. Ej utlösta varor debiteras med en avgift av 149:- . Vid ev. retur av spel måste Software Express kontaktas innan programmet returneras. Brutna förpackningar återtages ej. Felaktiga spel bytes endast mot samma program.

Datorgrafikskolan fortsätter:

Bildens uppbyggnad

Datorgrafikskolan fortsätter. Nu skall vi titta på hur en bild byggs upp i datorminnet. De vanligaste grafikteknikerna tas upp.

I förra numret gick vi igenom hur en bildskärm arbetar och hur fysikens lagar ger de färger vi ser på en skärm eller ett papper. Minnets roll i datorn togs också upp för att vi skall ha tillräckligt på fötterna för en djupdykning ett bildminne.

Det som nu följer handlar om hur man lagrar bildinformation i datorns minne på bästa sätt. För att förstå detta måste man dock först förstå hur datorn räknar med ettor och nollor.

Bytes och bits

Minnet i en dator är en lång serie celler där ett tal mellan 0 och 255 kan lagras i varje. Dessa celler, eller bytes som de egentligen heter har var sitt nummer, en adress så att de kan lokaliseras individuellt. I en modern Amiga finns åtminstone 1 miljon bytes. En byte består av 8 sk "bitar", dvs småminnen där varje "bit" kan lagra en 1:a eller en 0:a.

Inom datorgrafiken använder man bitarna för att representera olika saker så det är mycket viktigt att förstå hur dessa kan sättas samman till tal. Den metod alla datorer använder kallas det binära talsystemet. Så här fungerar det:

Det binära talsystemet.

I vårt vanliga talsystem används 10 siffersymboler, 0-9. När större tal skall visas kombineras siffror till större tal genom att siffrorna viktas, dvs siffrans värde multipliceras med dess position innan de adderas samman. Tiotal multipliceras med 10, hundratal med 100 osv. Talet 125 kan utläsas som 1x100+2x10+5x1.

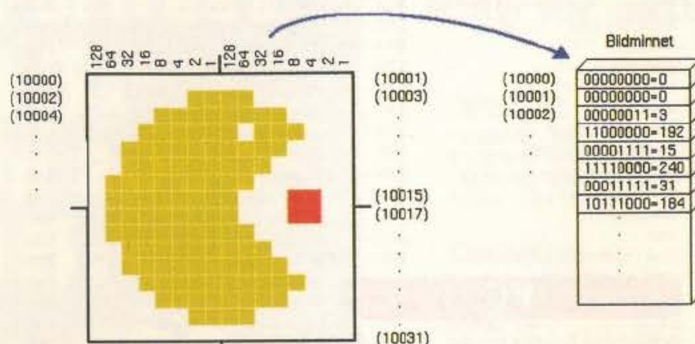
Självklart tycker alla som gått ut lågstadiets 1:a klass. Det binära talsystemet fungerar precis likadant. Enda skillnaden är att man bara använder 2 siffersymboler, 0 och 1. Reglerna är precis desamma. Vikterna blir dock inte 1, 10 och 100... utan 2, 4, 8, 16... eftersom endast 2 symboler används. Vi skall räkna till 7 binärt. Så här blir det:

Dec	Bin	
0	0	
1	1	Samma så här långt
2	10	1x2+0x1 = 2
3	11	
4	100	
5	101	
6	110	
7	111	1x4+1x2+1x1 = 7

Med 3 bitar får man inga högre tal än 7. Alla bitar är ju 1, men lägger man till en bit så kan man räkna till 15. En bit till ger 0-31, ännu en ger 0-63 osv dvs en dubblering av talområdet. 8 bitar ger således tal i området 0-255. För att nå än högre tal får man kombinera bytes parvis eller fyra och fyra. Då når man tal i miljardstorlekar.

Vi kommer att ständigt att återkomma till denna matematik när olika bildlägen skall förklaras så det är viktigt att ni förstår principen. Det här talsystemet kan verka konstigt i början, men säg mig, varför använder vi just 10 siffror när vi räknar egentligen, kan det bero på att vi har 10 fingrar? Räknereglerna är desamma oavsett hur många siffersymboler som används.

Det hexadecimala talsystemet som är populärt i datorsammanhang bygger på 16 siffersymboler. Eftersom man inte ville uppfinna nya symboler efter 9:an så tog man till bokstäverna A-F. Öva att omvandla tal mellan decimalt och binärt talsystem tills det känns bekant. Det finns en del miniräknare och PD program (Calc 3.0, MeMon, DHB) som kan tjäna som facit.

Bilder ligger "skivade" i minnet, rad för rad. Varje pixel tar en bit i varje bitplan.

Ett enkelt bildminne

Nu skall kunskaperna praktiseras. Vi skall skapa ett bildminne för svartvit datorgrafik med den "fantastiska" upplösningen 16x16 pixels (se skiss). Här är också spelfiguren PacMan ditritad. När detta rutnät läggs in i datorminnet grupperar man pixlarna 8 och 8 till bytes. Dessa bytes läggs därefter på en lång rad efter varandra.

Bilden "skivas" så att säga ned i tunna skivor för att få plats i datorns linjära minne. (se skiss). Mörka delar får bli 1:or och ljusa delar 0:or. Bildminnet i exemplet tar 16x16/8=32 bytes och startar på adress 10000. Om "pillret" skall flyttas närmare PacMans mun måste talen i minnescellerna 10015 och 10017 ändras. Just nu står där talet 10001100 binärt eller 128+8+4 = 140 decimalt. För att flytta pillret åt vänster måste talet 10011000 dvs 128+16+8 = 152 skrivas i dessa minnesceller. Allt enligt det binära talsystemet.

Bitplansgrafik

Eftersom endast en bit satts av till varje pixel kan endast detta bildminne visa två färger. 1 färg för alla 1:or och en för alla 0:or. Denna bild har vad man kallar ett bitplan (rutnät av bitar/pixlar).

För att få fler färger samtidigt måste fler bitar sättas av för varje pixel. Den binära matematiken ger att 2 bitar ger 4 färger samtidigt, 3 bitar ger 8, 4 ger 16 osv. För att åstadkomma detta lägger man flera bitplan "bakom" varandra. För att tolka en pixels färgnummer "ser" man igenom alla bitplan på önskad pixel och bygger upp ett nummer (se skiss).

Nu är det enkelt att räkna ut minneskrav för olika bilder.

En 16 färgers bild i upplösningen 320x256, dvs en typisk spelskärm kräver 4 bitplan och upptar således 320x256x4/8 = 40960 bytes. Inte mycket, men ta en 256 färgers bild med 640x512 bildpunkter. Den tar 640x256x8/8 = 327680 bytes, dvs 8 ggr den förra bilden.

Palettgrafik

Nu är det dags att omvandla bitplanens pixelnummer till önskade färger. I och för sig kan man bestämma att nummer 0=svart, 1=blått osv.

Detta har man dock lämnat eftersom det dels är en stel metod, dels har dagens datorer så många färger så att det blir rent opraktiskt. Istället använder man en sk palett, dvs en del av minnet där färgtonen för olika färgnummer står inskriven. I paletten lagras mängden röd, grön och blå färg för alla färgnummer. Steg för steg sker följande när en bild skall ritas upp med palettgrafik:

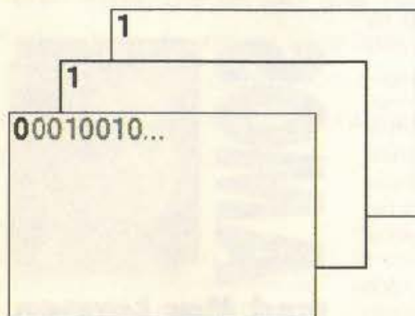
Ut ur bitplanen plockar datorns grafikrets fram ett nummer för den 1:a pixeln. Grafikkretsen tar fram den färg som finns i motsvarande palettnummer och skickar denna till skärmen. Nästa pixelnummer läses av osv.. Amigan använder palettgrafik med bitplansteknik.

24 bitars grafik

Palettgrafik har två begränsningar. Skall miljontals färger visas samtidigt så kan man inte ha en palett som tar flera miljoner bytes. Skall bilder blandas så uppstår problem när deras respektive paletter innehåller olika färger.

Bildprogrammen måste då försöka matcha paletterna för att undvika färgförvrängningar. Den bästa bildtekniken då är 24bitars

punkt för punkt

① Första pixelns nummer plockas ur bitplanen, det är 110, dvs 6

:	Rött	Grönt	Blått
4	100%	100%	100%
5	0%	0%	0%
6	100%	100%	0%
7	50%	20%	0%
:	0%	70%	100%

② Ut ur palettens sjätte register plockas gul färg fram.

③ Denna omvandlas av videokretsen till en videosignal. Färgen framträder och det hela upprepas.

Här visas hur en bildpunkt får sin färg med palett- och bitplansteknik

grafik. Den ger 16,7 miljoner samtidiga färger utan palett. Systemet består av 24 bitplan, där de 8 första definierar en pixels röda färgkomponent och de övriga grön- och blå färgkomponent. Nu kan bilder blandas hur som helst.

Nackdelen är att alla bitplan kräver enormt mycket minne. Animering i 24bitar kräver enormt mycket datorkraft. Snabbare går det då med Amigans speciella HAM läge. Det skall behandlas i nästa avsnitt.

Alfakanal

Ibland talas det om grafikkort med 32bitars grafik, eller grafikkort med alfakanal. Här används fortfarande 24 bitplan för färginformation, men ett antal extra bitplan (alfakanalen) har adderats för att lagra extrainformation om bilden, exempelvis dess genomskinlighet, hur den kan mixas med yttre videokällor (genlock) mm.

Det här är ett grafikläge där man inte använder bitplan för att lagra pixlars färginformation. Istället sätter man av en hel byte för varje pixel. Detta ger 256 samtidiga färger med palettgrafik.

"Chunky pixels"

"Chunky pixels" ger snabb uppspelning av animationer på maskiner med detta grafikläge eftersom endast en minnesoperation krävs för att ändra en pixels färg. Med bitplansgrafik krävs lika många minnesoperationer som bitplan.

Detta avslutar del 2. I sista delen skall vi med bakgrund av detta förklara vad som gör Amigan unik på grafik.

Vi kommer både att förklara de gamla grafiklägena och den nya AGA grafiken som finns i Amiga 1200 och Amiga 4000.

David Ekholm

KURSPLAN

När man talar om datorgarfik vimlar det av uttryck som HAM, 24-bit, CMYK, RGB.

I denna artikelserie ska vi reda ut begreppen och förklara vad som står bakom facksnacket.

Nr 12/93 Del 1: Introduktion i TV/monitorns funktion samt datorminnets roll i samband med grafik. Färglära med begrepp som RGB och CMYK.

Nr 13/93 Del 2: Hur datorn räknar och hur ett enkelt bildminne kan se ut. Sammanhanget mellan bitplan och paletter. Speciella grafiktekniker som Alfakanal och "Chunky pixels".

Nr 14/93 Del 3: Grafik på Amigan. Hur Amigans minne är uppbyggt. Standardgrafiken på en Amiga och skillnaden till den nya AGA grafiken

Ny bok hjälper dig att bli en hacker

Vill du ha en spännande bok att läsa i sommar? I så fall kan jag rekommendera "Approching Zero" (med undertiteln "Data Crime and the Computer Underworld". För den som är intresserad av datorer och kanske lite nyfiken på hacking och andra aktiviteter strax utanför lagens råmärken så är den här boken nästan lika spännande som en bra deckare.

Boken börjar med att redogöra för fenomenet "phreaking", d v s hur man ringer gratis, t ex med hjälp av en s k blue box. Därefter går den över till att berätta om hackers, d v s folk som tar sig in i olika databaser illegalt (personligen anser jag att begreppet "hacker" används fel, men det är en annan sak).

En stor del av boken handlar om virus; hur de första kom till, vilka det är som skriver virus, varför så många virus skrivits i Bulgarien mm. Boken berättar också om det enda kända fallet av utpressning i samband med datorvirus, det s k AIDS-viruset som uppmärksammades härom året. Det var inget speciellt lyckat brott.

Boken berättar också om de amerikanska myndigheternas tidvis paranoida jakt på hackers och vilka följder det fått för några av dem. Frågan är om inte bokans författare också har fått sig en släng av paranoia. Man kan åtminstone få den känslan av bokens epilog. Titelns betydelse avslöjas för övrigt inte förrän i den sista meningen i boken.

Ska man skriva om virus och databrott så måste man gå en känslig balansgång. Det gäller att skriva så mycket att alla kan förstå, men inte så mycket att man hjälper folk att begå brott eller skriva virus. Jag tycker att författarna har lyckats ganska bra.

Boken är förstås på engelska, men den är relativt lättläst. Den är i pocketformat och kostar 5 pund i England, vilket torde bli c:a 90 kronor i en svensk bokhandel.

Gunnar Syren

Titel: Approaching Zero
Författare: Bryan Clough & Paul Mungo
Förlag: Faber and Faber
ISBN: 0-571-16813-2

Svensk seger i Amos-stafettens andra omgång

Amos-stafetten, där det gäller att förbättra ett Masken-spel skrivet i Amos, rullar vidare. Efter första omgångens norska seger tog en svensk hem segern i andra rundan. Spänningen inför rond tre är olidlig.

Efter första omgångens norska seger var det med lättnad Sverige övertog stafettpinnen. Men kan vi behålla den? Norrmännen ligger inte långt efter. Ställ upp i tredje etappen och visa att svenskar också kan programmera i sommarvärmen.

Amos-stafetten är en tävling där vi under flera etapper ska förbättra spelet Masken med många olika finesser och funktioner. Vi startade i nr 4/93 och fortsätter här med tredje etappen.

Denna gång var det Mikael Bergström i Vårgårda som kammade hem vinsten på 500 kronor. Han har gjort de bästa förbättringarna och löst de tre uppgifterna vi gav i nr 9/93 på ett bra och okomplicerat sätt.

Men Mikael får dela med sig av äran till Magnus Gustafsson i Lomma. Han hade nämligen en väldigt bra lösning på hur man gör anpassningsbara spelplaner.

Därför är denna del i Mikaels program utbytt mot Magnus finurliga kod.

Mikaels program uppfyller alla mina krav: Programmet är inte för långt eller för brett. Man kan spela ensam eller mot en kompis. Misslyckas kompisen kan man själv spela vidare. Amos-maten är utbytt mot en liten roligare variant som ger mycket poäng men byter färdriktning. Man kan spela på fler än tre olika spelplaner som byts ut när man uppnått 1000 poäng.

Förutom presentkortet på 500 kronor delar vi ut ett paket disketter till de fem bästa bidragen.

Vi har en del kvar att göra innan jul då vårt Masken-spel ska vara helt färdigt. Så ta tag i stafettpinnen och förbättra spelet. Du hittar det vinnande bidraget tillsammans med reglerna för tredje etappen här bredvid.

Mac Larsson

AMOS

med Mac Larsson

Adressen hit är:
Datormagazin
AMOS-sidan
Box 125 47
102 29 Stockholm

Vinnare Amos-stafetten 2

1. Mikael Bergström, Vårgårda
2. Magnus Gustafsson, Lomma
3. Steffen Thorsen, Sandnes, Norge
4. Arne Watnelie, Rykkinn, Norge
5. Kristoffer Sjöö, Oskarshamn

Regler för nästa etapp:

Amos-stafetten är en tävling för alla som tror de kan programmera Amos. Upp till bevis!

Tävlingen går ut på att förbättra ett befintligt program med ett visst antal finesser. Den bästa förbättringen kommer vi att publicera i nr 17/93 och belöna med ett presentkort på 500 kronor. De fem bästa bidragen får dessutom ett paket disketter.

I programlistningen här bredvid ser du resultatet efter andra etappen. Det är spelet Masken, som går ut på att äta upp all ätlig mat, samtidigt som man ska undvika att åka in i en vägg eller sig själv. Masken rör sig hela tiden framåt. Med hjälp av tangenterna '4' och '6' kan du svänga och trycker du igång spelet med knapparna 'z' och 'x' blir spelet ett tvåmannaspel.

Förutom vanlig mat hittar du också dietmat, fet mat, popcorn (som poppar upp och blir 10 nya måltider), Amos-mat samt oätliga flugsvampar. Har du lyckats bra får du skriva in ditt namn på HiScore-tabellen.

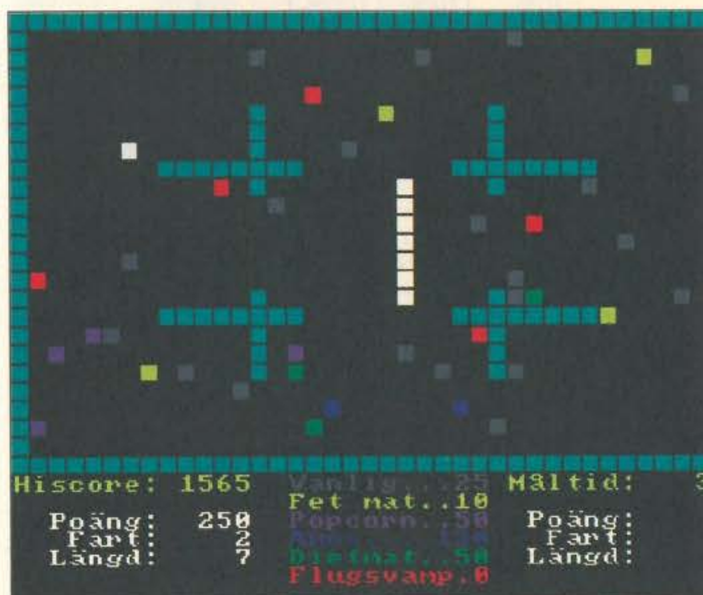
Nu är frågan om du kan förbättra spelet ännu mer? Vi vill ha två förbättringar. Din uppgift blir att lägga till dessa förbättringar på ett kort och bra sätt.

FÖRBÄTTRING 1:

Gör en presentationsskärm där man kan välja svårighetsgrad, antal spelare och vilka tangenter man ska använda. Här ska man också kunna se vad programmet heter och vem som har skrivet det.

FÖRBÄTTRING 2:

Gör så att man kan byta ut en spelare mot en smart datorspelare. Du ska kunna välja att spela mot datorn, men datorn ska också kunna spela ensam eller mot sig själv. Självklart ska du ha kvar möjligheten att spela själv eller mot en kompis. Vem som ska spela mot vem bestämmer du i presentationsskärmen.

Så här ser spelet Masken ut efter två omgångar. Hur ser det ut efter dina förbättringar?

Du måste utgå från den programlistning som finns publicerad här intill. Dina förbättringar får vara max 200 rader lång och inte bredare än 55 tecken.

Programmet måste vara kommenterad med REM-kommandon på lämpliga ställen. Befintliga kommentarer får du ta bort om du vill. Dessutom måste du skriva en förklaring till hur du gjort förbättringarna. Programmet måste fungera med AMOS 1.34. Har du Amos Professional kan du undersöka kompabiliteten med hjälp av menyalternativet 'Check 1.3'.

Programmet och förklaringen skickar du sen in på diskett till "AMOS-Stafetten 3", Datormagazin, Box 125 47, 102 29 Stockholm. Senast den 26 augusti 1993 måste vi ha ditt bidrag.

Programlistningen finns även för avhämtning på Datormagazins BBS.

Så här gjorde vinnaren!

Lathund till stafettprogrammet

Här nedanför ser du den förbättrade Masken. Nedan kan du också läsa hur Mikael Bergström gjorde för att vinna. Observera att de delar som har förklarats i tidigare etapper i nr 4/93 och 9/93 inte är medtagna här.

Huvud

För att kunna hantera två spelare har några variabler dimensionerats. Spelare 1 lagras i X(0), Y(0) osv medan spelare 2 lagras i X(1), Y(1). Detta gäller genomgående i programmet. Vissa variabler har blivit lokala och andra globala sen förra etappen. Proceduren 'SLUT' anropas två gånger om man har startat ett tvåmannaspel.

Huvudinit

Här har bara lagts till två rader. På rad 23 ett 'FLASH'-kommando och variabeln 'PLANER' på rad 41. 'PLANER' innehåller hur många spelplaner man har definierat.

Initiera

Här anger vi startnivå (LEVEL) och slumpar fram vilken spelplan vi ska börja på (PLAN).

Spelplan

Från datasatserna läser vi först av spelarnas startkoordinater. Sen läser vi av fyra värden som bildar två koordinater. Mellan dessa drar vi ett streck med hjälp av 'RITA'-proceduren. Vi fortsätter att läsa koordinater tills alla streck på spelplanen är utritade.

Datasatserna på raderna 77-94 kan synas lite kryptiska men fördelen med dessa är att de anpassar sig till spelplanens storlek. Gör du fyrkanterna större eller mindre med 'MSEG'-variabeln så hänger också datasatserna med.

Det här sättet att göra spelplaner kom från Magnus Gustafsson, Lomma.

Spela

Här börjar vi med att dimensionera och deklarera några variabler som tidigare fanns i 'Initiera'-proceduren. Förutom att de flesta variabler är anpassade till två spelare så har tidsfördröjningen ändrats. Eftersom spelarna kan ha två olika hastigheter så är man tvungen att ta hänsyn till detta. Vi använder därför varibeln 'TID()' för att hålla reda på hur länge de olika spelarna har väntat.

På raderna 159-165 gör vi ett spelplansbyte om man har passerat 1000 poäng eller om maten har tagit slut.

Slut och Score

Dessa procedurer har anpassats för två spelare.

Mat och Rita

Inga förändringar.

Programlistning till Masken-spelet efter andra omgången av stafetten. Observera att siffrorna i det grå fältet INTE ingår i programlistningen. Skriver du in dem fungerar inte programmet.

```
1 Rem Masken / Amos-stafetten 1 / Mac Larsson 1993
2 Rem Masken / Amos-stafetten 2 / Arne Watnelie 1993
3 Rem Masken / Amos-stafetten 3 / Mikael Bergström 1993
4 Dim HISCORE(9),NAMN$(9),SCORE(1)
5 Dim X(1),Y(1),MLEN(1),FART(1)
6 Global HISCORE(),NAMN$(),SCORE(),X(),Y(),MLEN(),FART()
7 Global GX,GY,HI,SPELARE,PLAN,PLANER,LEVEL,MTID,MSEG
8 Proc HUVUDINIT
9 Do
10    Proc INITIERA
11    Proc SPELPLAN
12    Proc SPELA
13    Proc SLUT[0]
14    If SPELARE=1 Then Proc SLUT[1]
15 Loop
16 '
17 Procedure HUVUDINIT
18    Screen Open 0,320,255,32,LORES
19    Curs Off : Flash Off : Hide : Paper 0
20    For I=0 To 19 : Read C : Colour I,C : Next
21    Data 0,0,$FFF,$FF,$BB,$777,$FF0,$F0F,$F,$90,$F00
22    Data $EE5,$DD5,$CC5,$AA5,$995,$885,$775,$665,$555
23    Flash 8,"(55f,5)(22f,3)(00f,5)(22f,3)(55f,2)(66f,4)"
24    If Exist("Masken.HiScore")
25       Open In 1,"Masken.HiScore"
26       For I=1 To 9
27          Line Input #1,NAMN$(I),HISCORE(I)
28       Next
29       Close 1
30    Else
31       For I=1 To 9
32          NAMN$(I)="Datormagazin"
33          HISCORE(I)=1100-100*I
34       Next
35    End If
36    For I=5 To 10
37       Locate 15,20+I : Read A$ : Print Pen$(I);A$;
38    Next
39    Data "Vanlig...25","Fet mat..10","Popcorn..50"
40    Data "Amos....150","Dietmat..50","Flugsvamp.0"
41    PLANER=6 : Rem antal färdiga spelplaner
42 End Proc
43 '
44 Procedure INITIERA
45    MSEG=8 : GX=320/MSEG : GY=200/MSEG : HI=HISCORE(1)
46    SCORE(0)=0 : SCORE(1)=0 : Rem nollställ poäng
47    LEVEL=1 : Rem startnivå
48    PLAN=Rnd(PLANER-1)+1 : Rem start-spelplan
49 End Proc
50 '
51 Procedure SPELPLAN
52    Ink 0 : Bar 0,0 To 320,199
53    For I=0 To GX-1 : Rem rita ram
54       RITA[4,I*MSEG,0] : RITA[4,I*MSEG,(GY-1)*MSEG]
55    Next
56    For I=0 To GY-1
57       RITA[4,0,I*MSEG] : RITA[4,(GX-1)*MSEG,I*MSEG]
58    Next
59    Restore 0+PLAN
60    Rem startkoordinater för spelare
61    Read X1,Y1 : X(0)=X1*MSEG : Y(0)=Y1*MSEG
62    Read X1,Y1 : X(1)=X1*MSEG : Y(1)=Y1*MSEG
63    Repeat
64       Read X1,X2,Y1,Y2 : Rem spelplanskoordinater
65       Repeat
66          RITA[4,X1*MSEG,Y1*MSEG]
67          If X1<X2 Then Inc X1
68          If X1>X2 Then Dec X1
69          If Y1<Y2 Then Inc Y1
70          If Y1>Y2 Then Dec Y1
71       Until X1=X2 and Y1=Y2
72    Until X1=0
73    MTID=0 : MAT[25] : Rem placera ut 25 måltider
74    Add PLAN,1,1 To PLANER
75    '
76    Rem Spelplansdata
77    1 Data GX/4,GY/2,3*GX/4-1,GY/2,GX/4,3*GX/4,GY/3,GY/3
78    Data GX/4,3*GX/4,2*GY/3,2*GY/3,0,0,0,0
79    2 Data GX/6,GY/2,GX-GX/6-1,GY/2,GX/3,GX/3,0,2*GY/3
80    Data 2*GX/3,2*GX/3,GY/3,GY,0,0,0,0
81    3 Data GX/2,GY/4,GX/2,3*GY/4-1,GX/3,GX/3,0,GY/3
82    Data 2*GX/3,2*GX/3,0,GY/3,GX/3,GX/3,2*GY/3,GY
83    Data 2*GX/3,2*GX/3,2*GY/3,GY,0,0,0,0
84    4 Data GX/4,GY/4,3*GX/4,3*GY/4,GX/4,3*GX/4+1,GY/2
85    Data GY/2,GX/2,GX/2,GY/4,3*GY/4+1,0,0,0,0
86    5 Data GX/4,GY/2,3*GX/4-1,GY/2,GX/5,2*GX/5,GY/3,GY/3
87    Data 3*GX/5,4*GX/5,GY/3,GY/3,GX/5,2*GX/5,2*GY/3
88    Data 2*GY/3,3*GX/5,4*GX/5,2*GY/3,2*GY/3,GX/3,GX/3
```

Listningen fortsätter på sidan 38.

AMIGA NYHETER !!!

SLÄKTFORSKNINGSPROG 3.0
REGISTERPROGRAM
KRYPTERINGSPROGRAM

SUCCE !!!

BOKFÖRINGSPROGRAM testat i Datormagazin nr 4 1992.

Nu i ny version Bok3.3 pris 695 kr

2 BOK3.3 DEMO 25:-
3 Ormet Kruper 2.0 (Masken)....................95:-
4 Räknegunga 2.0 (Träna matte)....................95:-
5 Svar På Tal 2.0 (Träna matte)....................95:-
6 Glosexperten 3.0 (Träna glosor)..........115:-
7 Läsgunga (Lär Ditt barn läsa)....................95:-
8 AI (Artif Intelligens på skoj)....................95:-
9 KALAHA 2.0 (Mattespel)....................95:-
10 Multiplikationsexperten(Träna matte).....95:-
11 Skrivmaskinsträning....................95:-
13 De4räknesätten (Träna matte)............115:-
14 Meny (Komponerar din Middag)............65:-
15 Fakturaprog 1.3 med kundreg (1Mb)..195:-
16 BOK3.3 Svenskt Bokföringsprog (1Mb)695:
17 REGISTER (1 Mb)....................395:-
18 SECURE (Krypteringsprogram).......395:-
19 SECURE DEMO....................25:-
20 AnOrdning (Släktforskning)............395:-
21 AnOrdning DEMO....................25:-

PAKETERBJUDANDEN:

A: Minst 4 prog (2-15)..295:-
B: Minst 5 prog (2-16)..795:-
C: 15 prog (2-17).... 995:-!!!
D: Alla prog (2-21)......1595:-

Alla Priser inkl Moms.
40 Kr expeditionsavgift tillkommer på alla order.

ABRIS
DATA HB
Celsiusgatan 8
43142 Mölndal
Tel 031-873131

Enda auktoriserade service center för Commodore i södra och östra Sverige

Service

Fasta servicepriser inkl moms exkl reservdelar. *Timpris

C64, 128	375:-	520, 1040ST	450:-
A5-600	450:-	Mega-TT	*550:-
A2-4000	*550:-	Laser	*550:-
Monitorer	450:-	Skrivare	450:-

HD till A1200
63Mb 2395:-
85Mb 3275:-
124Mb 4200:-

Fujitsu DL 1150
24-nåls färgskr.
Klarar A3.
2-års garanti.
4195:-

Vi säljer Reservdelar och Fujitsu skrivar sortiment

Mr.DATA AB

MICRO RESOURCE DATA

Isafjordsg. 7A
KISTA
08-750 51 59

Österg. 11
MALMÖ
040-97 44 00

DATA VISION

BUTIK I CENTRALA UPPSALA

BUTIK OCH POSTORDER

Bor du i eller inärheten av Uppsala? Besök våran butik! Det kan kan löna sig ! eller...

RING för GRATIS prislista

A1200 ,musm, joypad + demos	4495 :-	Real 3D v2.0	4695 :-
A1200 med 60Mb HD	6895 :-	User's Manual for 68020	149 :-
A1200 med 85Mb HD	7950 :-	User's Manual for 68040	149 :-
A1200 med 127Mb HD	9150 :-	Programmer's ref. 680x0	245 :-
Programpaket: Ordbehandling, hemekonomi, register, rit, backup prog. & 2 spel.	+300 :-	MBX utan ram,fpu & kl.	1495 :-
		Blizzard 4Mb, A1200	2695 :-
		Extra 4Mb till ovan	2095 :-
A4000-EC030 /85/2Mb ram	13995 :-	MBX1230/50/50+8Mb	8695 :-
A4000-EC030 /85/2/FPU	14895 :-	PPS 040-33MHz+4Mb	9495 :-
A4000-040 /120/6Mb ram	23495 :-	C1940s 0.39mm dot	3795 :-
		C1942s 0.28mm dot	4895 :-
		386SX25 till A2/3/4000	4295 :-

Undvik "källarföretag" - Köp från en Auktoriserad Återförsäljare !!!

Kungsg. 47 753 21 UPPSALA Tel. 018-12 40 09

Med reservation mot tryckfel och prisändringar.Alla priser är inkl. moms. Frakt tillkommer.För ej utlösta försändelser faktureras tur och returfrakt.

BÄSTA PRIS GARANTI!

A1200	4349:-	2MB Chip-Modul A4000	1195:-
A1200 85mb HD	Ring!	4MB Simm Modul A4000	1795:-
A1200 130mb HD	Ring!	FPU 68882 25Mhz	795:-
A4000/030	13495:-	A1200 4MB ram	2695:-
Monitor C1084S	2595:-	Mbx1230 68030 40Mhz	3595:-
Monitor C1940S	3695:-	Star JP-150W	2449:-
Monitor C1942S	4795:-	Star LC-100 färg	2349:-

ComTech DATA
Ölandsgatan4
392 31 Kalmar
Tel. 0480-88865
Fax. 0480-88101

Detta är bara ett urval ur vårt breda sortiment. Saknar du något ring! Vi kan ordna nästan allt

Vårt motto är att vara billigast, så om du hittar någon i denna tidning som är billigare ring oss så skall vi försöka ge dig ett ännu bättre pris

---

3,5" DISKETTER

MF2DD 3.95:-

INKL ETIKETTER 100% ERROR FREE
LIVSTIDS GARANTI

Alla priser inkl moms, endast frakt tillkommer, pris vid minst 100 st

Namn: ....
Gatuadress: ....
Postadress: ....
Antal: .... Pris/st: ....

Tel. 046-818 14 • Fax. 046-80 200

Frankeras ej.
JME
betalar portot.

J & M ENTERPRISE AB
SVARSPOST
200392001
270 35 BLENTARP

Fortsättning från sidan 33 på programlistningen till Masken-spelet. Observera att siffrorna i det grå fältet INTE ingår i programlistningen. Om du skriver in dem fungerar inte programmet.

```
   Data GY/5,2*GY/5,GX/3,GX/3,3*GY/5,4*GY/5,2*GX/3
   Data 2*GX/3,GY/5,2*GY/5,2*GX/3,2*GX/3,3*GY/5,4*GY/5
   Data 0,0,0,0
   6 Data GX/4,GY/2,3*GX/4-1,GY/2
   Data GX/2-GY/3,GX/2+GY/3+1,GY/6,5*GY/6
   Data GX/2-GY/3,GX/2+GY/3+1,5*GY/6,GY/6,0,0,0,0
End Proc
'
Procedure SPELA
   Dim MX(100,2),MY(100,2),MEND(1),MSLUT(1),MRIK(1)
   Dim TID(1),P(1)
   For M=0 To 1
      MLEN(M)=0 : MEND(M)=0 : MRIK(M)=0 : FART(M)=4
      MSLUT(M)=False : SCORE[M,0] : RITA[2,X(M),Y(M)]
   Next
   M=0 : Repeat : K$=Inkey$ : Until K$<>""
   If Instr("zx",K$)=0 Then SPELARE=0 Else SPELARE=1
   RITA[0,X(0),Y(0)] : RITA[0,X(1),Y(1)] : TID(1)=1
   Repeat
      K$="" : Rem läs av tangentbordbuffer
      Repeat : A$=Inkey$ : K$=K$+A$ : Until A$=""
      If Instr(K$,"4")>0 Then Add MRIK(0),-1,0 To 3
      If Instr(K$,"6")>0 Then Add MRIK(0),1,0 To 3
      If Instr(K$,"z")>0 Then Add MRIK(1),-1,0 To 3
      If Instr(K$,"x")>0 Then Add MRIK(1),1,0 To 3
      If MRIK(M)=0 Then Y(M)=Y(M)-MSEG : Rem upp
      If MRIK(M)=1 Then X(M)=X(M)+MSEG : Rem höger
      If MRIK(M)=2 Then Y(M)=Y(M)+MSEG : Rem ner
      If MRIK(M)=3 Then X(M)=X(M)-MSEG : Rem vänster
      P(M)=Point(X(M),Y(M)) : RITA[2,X(M),Y(M)]
      Repeat : Rem tidsfördröjning
         Wait Vbl : M=-1
         For I=0 To SPELARE
            Add TID(I),1,0 To FART(I)
            If TID(I)=0 and Not MSLUT(I) Then M=I
         Next
      Until M>=0
      MX(MEND(M),M)=X(M) : MY(MEND(M),M)=Y(M)
      If P(M)=0 or P(M)=9 : Rem ta bort sista
         If P(M)=9 : Rem dietmat
            If FART(M)>2 : FART(M)=FART(M)/2 : End If
            Dec MTID : SCORE[M,50]
         End If
         Add MEND(M),-1,0 To MLEN(M)
         RITA[0,MX(MEND(M),M),MY(MEND(M),M)]
      End If
      If P(M)>=5 and P(M)<=8 : Rem hittat måltid
         Dec MTID : Inc MLEN(M)
         If MLEN(M)-MEND(M)>0
            For I=MLEN(M)-1 To MEND(M) Step -1
               MX(I+1,M)=MX(I,M) : MY(I+1,M)=MY(I,M)
            Next
         End If
         If P(M)=5 : Rem vanlig mat
            SCORE[M,25]
         End If
         If P(M)=6 : Rem fet mat
            Add FART(M),FART(M) : SCORE[M,20]
         End If
         If P(M)=7 : Rem popcorn
            MAT[10] : SCORE[M,50]
         End If
         If P(M)=8 : Rem amos mat
            Rem ny riktning åt vänster eller höger
            Add MRIK(M),2*Rnd(1)-1,0 To 3
            SCORE[M,100]
         End If
      End If
      Rem Mat med dödligt utgång
      If P(M)=2 or P(M)=4 or P(M)=10 Then MSLUT(M)=True
      If SCORE(M)>1000*LEVEL or MTID=0
         Home : Centre "BANA"+Str$(LEVEL)+" AVKLARAD!"
         Wait Key : Inc LEVEL : Proc SPELPLAN
         For I=0 To SPELARE : For J=0 To MLEN(I)
            MX(J,I)=-MSEG : MY(J,I)=-MSEG
         Next : Next
      End If
   Until MSLUT(0) and(MSLUT(1) or SPELARE=0)
End Proc
'
Procedure SLUT[M]
   Ink 0 : Bar 0,MSEG To 320,(GY-1)*MSEG-2 : Locate 0,2
   Pen 3 : Centre "Otur spelare"+Str$(M+1)+"!"
   Clear Key : IN=True
   For I=1 To 9
      If SCORE(M)>=HISCORE(I) and IN
         For J=9 To I+1 Step -1
            HISCORE(J)=HISCORE(J-1)
            NAMN$(J)=NAMN$(J-1)
         Next
         HISCORE(I)=SCORE(M)
         Pen 7 : Locate 4,2+I*2
         Print "Du har hamnat på topplistan:"
         Locate 7,3+I*2 : Curs On
         Input Str$(I)+". ";NAMN$(I); : Curs Off
         NAMN$(I)=Left$(NAMN$(I)+Space$(12),12)
         Locate 0,2+I*2 : Cline
         Locate 0,3+I*2 : Cline
         Open Out 1,"Masken.HiScore" : Rem spara
         For J=1 To 9
            Print #1,NAMN$(J) : Print #1,HISCORE(J)
         Next
         Close 1 : IN=False
      End If
      Pen 10+I : Locate 7,2+I*2
      Print Str$(I)+". "+NAMN$(I)+"  "+Str$(HISCORE(I))
   Next
   Wait Key
End Proc
'
Procedure SCORE[M,POENG]
   Add SCORE(M),POENG : If SCORE(M)>HI Then HI=SCORE(M)
   Print Using At(0,25)+Pen$(6)+"Hiscore:#####";HI
   Print Using At(26,25)+" Måltid:#####"+Pen$(2);MTID
   Print Using At(M*26+2,27)+"Poäng:#####";SCORE(M)
   Print Using At(M*26+3,)+"Fart:#####";FART(M)
   Print Using At(M*26+2,)+"Längd:#####";MLEN(M)+1
End Proc
'
Procedure MAT[ANTAL]
   For I=1 To ANTAL : Rem placera ut måltider
      Repeat
         X=MSEG+Rnd(GX-2)*MSEG
         Y=MSEG+Rnd(GY-3)*MSEG
      Until Point(X,Y)=0
      C=Rnd(10) : Rem 0-10
      If C<5 Then C=5 : Rem 0-5=vanliga
      If C<10 Then Inc MTID : Rem räkna ej flugsvamp
      RITA[C,X,Y]
   Next
End Proc
'
Procedure RITA[C,X,Y]
   Ink C : Bar X,Y To X+MSEG-2,Y+MSEG-2
End Proc
```

Besök oss i sommar i Malm

AMIGA MASKINER

- AMIGA 600 — 1949:-
- AMIGA 600 + 40MB HÅRDDISK — 3499:-
- AMIGA 1200 — 4199:-
- AMIGA 1200 + 120 MB HÅRDDISK — 7499:-
- 2.5" 120MB IDE HÅRDDISK + KABEL + SOFTWARE — 3599:-

NY

- 1084 ST FÄRGMONITOR — 2399:-
- 1942 MULTISYNC FÄRGMONITOR — 3999:-

Överraska
Du också
med ett lämpl
Presentk
från
Landbergs

AMIGA CD32

Förbeställ redan nu Din AMIGA CD32 - den absolut senaste spelkonsollen till Commodores Amigor! Försäljningen startar i höst och vårt pris inklusive ett spel är **3399:-**

AMIGA 4000

- AMIGA 4000 68030, 2MB, 85MB HD — **12999:-**
- AMIGA 4000 68040, 6MB, 120MB HD — **22499:-**
- 1942 MULTISYNC FÄRGMONITOR — **3999:-**
- AMIGA 4000 SIMM MODULE 1 X 32/70, 4MB, 32 BIT — **1749:-**

AMIGA TOP 40 GAMES

ABANDONED PLACES 2	329:-
AIRBUS 320 EUROPE	299:-
A-TRAIN	289:-
BATTLE ISLE 93	299:-
BODY BLOWS	259:-
B17 FLYING FORTRESS	289:-
CHAOS ENGINE	249:-
CIVILIZATION	289:-
DESERT STRIKE	299:-
DUNE 2	299:-
EYE OF BEHOLDER 3	329:-
FLASHBACK	279:-
FORMULA 1 GRAND PRIX	329:-
GOAL (KICK OFF 3)	289:-
GUNSHIP 2000	289:-
HEART OF CHINA	249:-
HISTORY LINE 1914-18	299:-
INDY JONES / FATE OF ATLANTIS (ADV)	329:-
INTERNATIONAL OPEN GOLF	299:-
KINGS QUEST 5	249:-
LEMMINGS 2	279:-
LION HEART	329:-
LOST TREASURES OF INFOCOM	399:-
LOST VIKINGS	299:-
MONKEY ISLAND 2	329:-
PREMIERE MANAGER	239:-
PINBALL FANTASIES	259:-
RAILROAD TYCOON	289:-
REACH FOR THE SKIES	289:-
RISKY WOODS	279:-
ROME A.D. 92	269:-
SENSIBLE SOCCER 92/93	249:-
SPACE QUEST 4	249:-
STREETFIGHTER 2	279:-
SYNDICATE	289:-
WALKER	269:-
WAR IN THE GOLF	269:-
WEEN	269:-
WING COMMANDER AGA	299:-
WIZARDRY 7	399:-

AMIGA NYTTO

AMOS

AMOS CREATOR	399:-
AMOS 3D	199:-
EASY AMOS	299:-
AMOS COMPILER	199:-
AMOS PROFESSIONAL	449:-
AMOS PRO COMPILER	269:-

CADCAM

INTROCAD PLUS	699:-
XCAD 3000	2999:-
BOARDMASTER PCB	799:-
PROFESSIONAL DRAW 3.0	1399:-

DESKTOP VIDEO

ART DEPARTMENT PRO	1649:-
CAN DO 2.0	1149:-
DELUXE PAINT AGA	929:-
IMAGINE 2.2	1469:-
PHOTON PAINT 2.0	349:-
TAKE 2	699:-

NY COMIC SETTER: KOMPLETT! MED FUNNY FIGURES, SUPER HEROES, SCIENCE FICTION **599:-**

TV SHOW 2.0	899:-
TV TEXT PROFESSIONAL	1199:-
VIDEO DIRECTOR	1099:-
VISTA PRO 3.0	639:-

DATABASE

SUPERBASE 4.1.2	1849:-
PAGESETTER 3.0	689:-

DESKTOP PUBLISHING

PAGESTREAM 2.2	1849:-
PROFESSIONAL PAGE 4.0	1849:-

INTEGRATED

DESKTOP BUDGET	199:-
HOME OFFICE DELUXE KIT	899:-
MINI OFFICE	699:-

MUSIC

AUDIOMASTER IV	699:-
BARS & PIPES PRO	2299:-
SONIX 2.0	699:-
SUPER JAM	969:-

PROGRAMMING

AZTEC C PRO 5.0	1499:-
HISOFT BASIC	699:-
HISOFT DEVPAC 3	869:-
HISOFT PASCAL	969:-
SAS/C 6.0	2799:-

SPREADSHEETS

ADVANTAGE	199:-
MAXIPLAN 4.0 PROF	699:-

WORDPROCESSORS

FINALCOPY II	869:-
PROWRITE 3.3	589:-
KINDWORDS 3.0	699:-

UTILITIES

ATALK III	699:-
BAD 4.0	599:-
C64 EMULATOR 2.0	649:-
CROSSDOS 5.0	329:-
DIRECTORY OPUS 4.0	649:-
DISTANT SUNS 4.2	699:-
QUARTERBACK 5.0	479:-
QUARTERBACK TOOLS	479:-
TURBOPRINT PROFESSIONAL	999:-
WORLD ATLAS 2.5	599:-

Vi reserverar oss för slutförsäljning och prisändringar

Butiker

Mätarv. 5B - mitt mot B & W
KUNGSÄNGEN
Tel. 08-581 650 65
Måndag-fredag 11-18
Lördag 10-14

B & W-gallerian i
FALKENBERG
Tel. 0346-877 70
Måndag-fredag 10-19
Lördag 10-14

B
M
T

ö, Falkenberg *eller* Kungsängen!

igt
ort
!

AMIGA TILLBEHÖR

DISKDRIVES

- 3.5" AV/PÅ VIDAREBUSS **689:-**
- 3.5" INTERN A500 **689:-**

GENLOCK

- ROCGEN GENLOCK **799:-**
- PAL GENLOCK **2989:-**
- YC GENLOCK **3999:-**
- SIRIUS GENLOCK **6799:-**

MINNE

- A500 512KB + KLOCKA **249:-**
- A500 INTERN 4MB **1999:-**
- A500 PLUS 1MB **449:-**
- A600 1MB + KLOCKA **489:-**
- A600/1200 PCMCIA 2MB **1799:-**
- A1200 4MB 32 BIT
  - 4MB + KLOCKA **2399:-**
  - 4MB + KLOCKA + 20MHZ 68881 **2999:-**
  - 4MB + KLOCKA + 33MHZ 68882 **3699:-**
  - 4MB + KLOCKA + 55MHZ 68882 **4199:-**

MUSIC

- TECHNOSOUND TURBO II STEREO DIGITIZER **389:-**
- STEREO MASTER **369:-**
- SOUND ENHANCER **349:-**
- MIDI INTERFACE **329:-**
- CLARITY 16 **1199:-**
- STEREO SPEAKERS (2) **199:-**

SCANNERS

- GOLDEN IMAGE SCANNER GRATIS OCR SOFTWARE + DELUXE PAINT **2499:-**
- PYRAMID HAND SCANNER **1199:-**
- POWER COLOR SCANNER 3.0 **2999:-**

VIDEO DIGITIZERS

- VIDI 12 AGA **1299:-**
- VIDI 12 AGA REAL TIME **2299:-**
- VIDI 12 AGA REAL TIME 24 BIT **3699:-**
- VIDEO MASTER - VIDEO DIGITIZER + STEREO DIGITIZER **849:-**

PC TILLBEHÖR

- GAMECARD III AUTO
  - AUTOKONFIGURERANDE JOYSTICK-KORT **349:-**
- JOYSTICK / FLIGHTSTICK
  - ANALOG OCH LANDBERGS FAVORIT! **499:-**
- KOSS
  - HÖGTALARE MED EQUALIZER - TESTBÄST! **499:-**
- PC-MUS AM!TECH, MICROSWITCH **249:-**
- SOUND GALAXY - LJUDKORT **899:-**
- THRUSTMASTER
  - JOYSTICK - RIKTIG LYX-'JOJJE' **799:-**
- ULTRASOUND
  - 16-BITS STEREO-KORT SUVERÄNT **1489:-**

BIG 100 GAMES PC-AMIGA 249:-

PC TOP 50 GAMES

ACES OF THE PACIFIC	379:-	LION HEART	329:-
ACES OVER EUROPE	389:-	MIGHT & MAGIC 4	479:-
AIRBUS A320	429:-	MONKEY ISLAND 2	329:-
ALONE IN THE DARK	439:-	PATRIOT	359:-
ATAC	299:-	PERFECT GENERAL	379:-
A-TRAIN	349:-	POLICE QUEST 3	379:-
B17 FLYING FORTRESS	389:-	PREMIERE MANAGER	299:-
CIVILIZATION	369:-	RAILROAD TYCOON	369:-
COMANCHE/		REACH FOR THE SKIES	349:-
MAX OVERDRIVE	399:-	ROME A.D. 92	349:-
D. LEADBETTER GOLF	389:-	SENSIBLE SOCCER II 92/93	299:-
DOGFIGHT	429:-	SHADOW PRESIDENT	459:-
DUNE 2	349:-	SHERLOCK HOLMES	379:-
DUNGEON MASTER	329:-	SPACE QUEST 5	419:-
EYE OF BEHOLDER 3	299:-	SPEAR OF DESTINY	389:-
F15 STRIKE EAGLE 3	399:-	STRIKE COMMANDER	419:-
FALCON 3.0	399:-	TORNADO	419:-
FLASHBACK	299:-	ULTIMA VII - SERPENT ISLE	369:-
FORMULA 1 GRAND PRIX	379:-	ULTIMA UNDERWORLDS 2	299:-
GUNSHIP 2000	379:-	V FOR VICTORY 2	339:-
HISTORY LINE 1914-1918	389:-	VEIL OF DARKNESS	359:-
INDY JONES ADVENTURES	359:-	W. GRETZKY 3 -	
KINGS QUEST 6	429:-	HOCKEY	299:-
LARRY 5	379:-	WEEN	349:-
LEGACY	419:-	WIZARDRY 7	439:-
LINKS PRO (LINKS 2)	429:-	X-WING	429:-

Vi har många många fler titlar i alla tre butikerna och även på postorder!
Ring och fråga om just den titel du vill ha - vi har den säkert....
Hos oss hittar du också massvis av spel för SUPER NINTENDO, GAMEBOY och Sega Megadrive!

TILLBEHÖR

- 4 SPELAR ADAPTER **99:-**
- A1200 REAL TIME KLOCKA **299:-**
- ACTION REPLAY III **699:-**
- DAMMHUV A500/A600/A1200/A2000 **69:-**
- DISKBOX M LÅS, 100 ST 3.5" **69:-**
- DISKETTER 3.5" DS/DD/ST **4:49**
- JOYSTICK COMP PRO STAR **169:-**
- JOYSTICK SLIK STICK **89:-**
- JOYSTICK TAC 2 **109:-**
- JOYSTICK WICO BAT HANDLE **249:-**
- JOYSTICK TOP STAR **229:-**
- KABEL - NULL MODEM **99:-**
- KABEL - SCART 2 M. **129:-**
- KICKSTART SWITCH (ELEKTR.) **249:-**
- KICKSTART ROM 1.3 **299:-**
- KICKSTART ROM 2.04 **349:-**
- MUS - OPTO MEKANISK **169:-**
- MUS - JOYSTICKVÄXEL/ELEKTR. **179:-**
- MUS - AMITEC MICROSWITCHER **249:-**
- MUS - OPTISK GOLDEN IMAGE **299:-**
- TWINKLE II MINI TRACKBALL **349:-**

SKRIVARE

- STAR LC 100 FÄRG **2369:-**
- STAR LASER LS-5 **8799:-**
- STAR LC 24-200 FÄRG **4369:-**
- SJ48 BLÄCKSTRÅLE **3199:-**
- OLIVETTI JP 150 W BLÄCK **2499:-**
- HP 510 DESKJET **3999:-**
- HP 550C DESKJET FÄRG **6499:-**

KABLAGE INGÅR!

Ny litteratur på engelska!

AMIGA AMOS, 320 sid **249:-**
- Fullmatad med värdefull läsning

AMIGA 1200 eller 600 INSIDE GUIDE **189:-/st**
- 2 böcker som lär dig det mesta!
256 sidor/st

MASTERING AMIGA C, 320 sid **249:-**
- Bästa nybörjarboken!

MASTERING AMIGA SYSTEM, 400 sid **369:-**
- För den kunnige användaren

Postorder per brev: LANDBERGS, Box 70, 196 32 KUNGSÄNGEN

&W/Jägersro Center
ALMÖ
el. 040-94 74 73
dag fredag 10-20
dag 10-17/Söndag 12-17

POSTORDER

Tel. 08 - 581 650 35
Fax 08 - 581 702 50

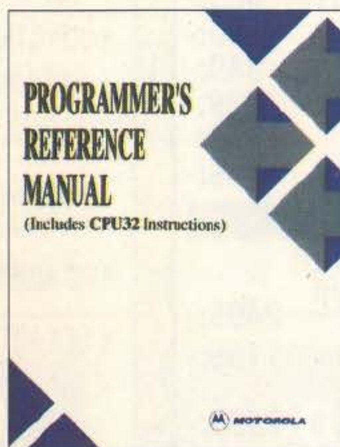
LANDBERGS är det ledande företaget i Sverige när det gäller dataspel & tillbehör! Vi är också den ständige prispressaren - för Din skull!

Liftarens guide till 68000

För den som vill veta allt om Motorolas processorsortiment är boken "Programmer´s Reference Manual" ett självklart val. Men den är ingenting för nybörjare.

"To boldly go where no man has ever gone before" - Uttrycket kommer från Star Treck och symboliserar vissa människors önskan att tränga längre in i det okända än någon annan varit förut. Maskinkodsprogrammerare tillhör ofta detta sökande släkte. Att hitta en bok som följer en hela vägen på resan mot det okända är inte lätt, men den finns. För dig som skall gräva i de innersta skrymslena, som vill upptäcka det som i princip ingen annan bemödat sig att lära sig om Motorola processorerna är denna bok en guldgruva. Boken "Programmers Reference Manual" från Motorola tar upp 68000, 68EC000, 68HC000, 68008, 68010, 68020, 68EC020, 68030, 68EC030, 68040, 68EC040, 68330, 68340, 68851, 68881 och 68882. Detta är alltså en komplett guide till Motorolas processorsortiment.

Boken är upplagd i tydliga sektioner; introduktion, adressering, heltalsinstruktioner, flyttalsinstruktioner, supervisorinstruktioner, CPU32 instruktioner, instruktionsformat sammanställning, tabell över vilka av processorerna som har vilka av instruktionerna, undantagsprocessen och slutligen "S-record output format". Med tanke på den mängd information man packat in, är det ett under att den är så överskådligt som den är.

Programmer´s Reference Guide - ett självklart val för insatta.

Om man bara skall ha information om en av processorerna, kan ju mycket av det som finns inklämt synas onödigt, men man kan ju trösta sig med att man aldrig behöver byta upp sig.

Vem behöver då denna bok? Den är en självklarhet för den som vill skriva en assembler, maskinkodsmonitor eller liknande projekt och den kan vara ypperlig som referensbok för den seriösa assemblerprogrammeraren. Däremot för den vanliga användaren upp till den oerfarna programmeraren är det bara en esoterisk djupdykning man varken behöver eller förstår.

Pontus Berg

Programmer's Reference Manual
Författare : Motorola Inc, USA
I Sverige: Avnet Nortec Ab
Box 1830
171 27 Solna
08-7051800
Pris: C.a 320 kr (ink. moms och frakt)

NYBÖRJARRUTA

Processorerna i 68000 familjen är själva "hjärnan" som Amigan, MacIntoch och Ataris ST(E) och Falcon maskiner är uppbyggda kring. I Amigan har man låtit hjälpprocessorer ta över en del av jobbet, men det är fortfarande 68000 processorn som leder och fördelar arbetet. Denna bok kan man se som en bok från "hjärntillverkaren" till "hjärnkirurger", och den är därför skriven på en nivå som förutsätter omfattande bakgrundskunskaper.

Tre hundra sidor spelfusk

Det är lätt att köra fast i speldjungeln. Lyckligtvis finns hjälp att få. Amiga Gamer´s Guide erbjuder 300 sidor fusk. Pontus Berg kunde andas ut.

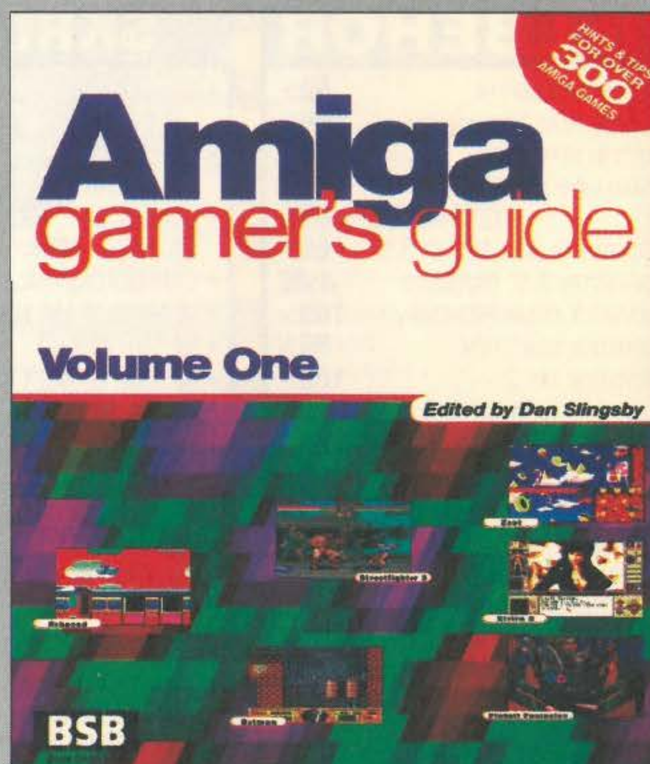
Fusksidorna i Datormagazin har blivit allt populärare och att spel är utrustade med programmerarnas egna bakdörrar, har med tiden bara ökat deras attraktionskraft. I linje med denna trend har Bruce Smith Books släppt en fuskbok som täcker flertalet av de populäraste Amigaspelen på marknaden. Boken inleds med 300 sidor vägledning och strategier till 26 spel, och därefter kommer dryga 40 sidor med rena fusk, koder och andra genvägar.

Innehållet är grundligt och lättförståligt, även om jag tyckte att det var lite klurigt att förstå vilka stycken som hängde ihop när jag bläddrade igenom boken första gången. Att boken är så tjock beror på att allt är överdådigt illusterat med grafik från de beskrivna spelen. Väldigt få av bilderna hänger ihop med texten, utan de finns i rent dekorativ syfte. Detta gör ju att boken blir tjockare och därmed dyrare.

Själv har jag äntligen klarat bana sex av Gobliiins, lyckats glänsa i både Kick Off II och Speedball II samt kommit en nivå längre på Project X tack vare denna bok. Bläddra igenom boken och se om du behöver hjälp i något av de uppräknade spelen. Sannolikheten är stor, och då är den utan tvekan en god investering!

Pontus Berg

Amiga Gamer's Guide
Tillverkare: Bruce Smith Books
Pris: £14.95
Språk: Engelska

För den som till exempel kört fast i Project X ger Amiga Gamers´s Guide god hjälp.

Högprestanda BLITTER.

Merlin-blittern är speciellt designad för Amigans grafiska operativsystem. Blitterfunktioner i Amiga går mycket snabbare med Merlin. Linjeritning, cirklar, rullning osv blir blixtsnabbt utfört. Supersnabb bilduppdatering av program som Imagine, Real 3D, PageStream med flera. PIP-funktion i blittern möjliggör levande video i ett skalbart fönster upp till ca 320 x 200 i 24-bit 25 bilder/s.

Utnyttjar automatiskt Zorro-II/Zorro III bus.

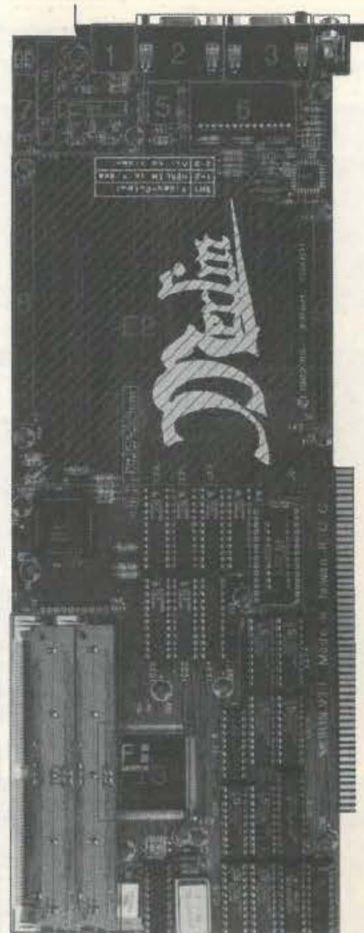
Med den automatiska Zorro-II/Zorro-III igenkänningen överför Merlin med en Amiga 2000 ca 3 Mb/s. På Amiga 3000/4000 kan man överföra ca 10-15 Mb/s till Merlins videominne. Minnet ligger i s k Autoconfig space.

Realtidsdigitalisering och Genlock.

Digitaliseringsmodulen möjliggör digitalisering i 24-bitar med högsta kvalitet (arbetar internt med RGB), ingångar för komposit video samt Y-C (S-VHS) finns. Genlock modul för mixning av Merlin grafik samt valfri videokälla. Fler moduler är under utveckling (även fristående företag).

Fakta om Merlin:

(1) Videoutgång (F-BAS).
(2) RGB/VGA utgång.
(3) RGB/VGA ingång.
(4) S-VHS utgång.
(5) Video Omvandlare.
(6) Monitor omkopplare.
(7 & E1) Anslutning för Videomodul.
(8,9 & E2) Anslutningar för extra Merlin Moduler.
(10) Zorro-III understöd.
(11) RTG förberedd.
(12) Upp till 16 Mb videominne direkt på kortet.
(13 Merlin-blitter (grafikprocessor).

Supersnabb Intuition/Workbench Emulator.

En helt nyutvecklad Merlin Intuition-Emulator är grundstenen i Merlins programvara. Detta möjliggör helt flimmerfritt arbete med program som Imagine, Real 3D 2.0, ADPro med flera. Merlin kan emulera AGA grafik för systemvänliga program. Detta gör att Ni kan köra program som använder 256 färger, HAM, EHB och HAM8 (detta fungerar även på maskiner med Workbench 2.x). Följaktligen är det inga problem att köra Deluxe Paint AGA m m. Dragbara skärmar, Screens-in-Screens, Virtuell skärm med flimmerfri scroll (rullning) understöds, använd t ex 2896 x 2896 i 16-färger med 4 Mb Merlin.

Medföljande program: Merlin TV-Paint med flera.

TV-Paint är ett 24-bitars Paintbox ritprogram för Amiga. Med detta program kan du utnyttja högsta upplösningarna i Merlin. (Programmet kräver minst 68020 processor samt 4 Mb fast RAM). Dessutom medföljer Intuition-Emulator, Real Time Animator, Picloader (JPEG, GIF, YUV med flera), Status, Converter, Screen Prefs, Demos samt utvecklarinformation för hård- och mjukvara.

Videotillbehör från Electronic Design

Alla genlock har komposit videosignal samt integrerad färgsplitter och är kompatibla med Amiga samt PC datorer som har det nya Pegasus kortet och s k feature connector på grafikkortet. Ring för mer info.

Amiga

PAL Genlock 3.395:-
Y-C Genlock (S-VHS) 4.795:-
Sirius Genlock 9.369:-
Video Converter F-BAS, Y-C (S-VHS) för A2000-4000. Broadcastkvalitet 2.395:-

PC - Observera paketpris!

PC Pegasus .... (4.995) 6.244:-
med PAL Genlock .... (6.995) 8.744:-
med Y-C Genlock .... (7.995) 9.994:-
med Sirius Genlock .... (11.695) 14.619:-

Utpris inklusive moms:

Merlin 2 Mb RAM	**4.195:-**
Merlin 4 Mb RAM	**4.995:-**
Merlin 8/16 Mb RAM	**Pris ej satt fn**
Merlin Digitizermodul	**3.695:-**
Merlin Genlockmodul	**3.695:-**
Merlin Digitizer & Genlock	**4.995:-**

Amiga tillbehör

Dual HD Drive 3,5" extern

För läsning & skrivning till HD disketter. Lagringskapacitet från 720 Kb - 4 Mb (Amiga & PC format samt 4 Mb med kompression). Program medföljer för backup. Diskettkopiering ca 35 sekunder. Ring för mer info 2.495:-

Matteprocessor 68882 från 25-50 MHz. Passar A4000-030, GVP, Microbotics med flera.

68882-40 MHz PLCC **1.295:-**

Microbotics acceleratorkort

M1230XA 25-50 MHz .... RING

Tillbehör från Microdeal

AMAS 2 Stereosampler + Midi 995:-
Stereomaster 395:-

Lösa hårddiskar för Amiga & PC. Vi har hårddiskar upp till 4 Gb IDE, SCSI och Fast SCSI-2.

63 Mb hårddisk IDE 2,5" 2.295:-
85 Mb hårddisk IDE 2,5" 3.295:-
127 Mb hårddisk IDE 2,5" 4.295:-
240 Mb hårddisk SCSI 3,5" ... 3.995:-
525 Mb hårddisk SCSI-2 3,5" 8.795:-

Flatbäddsscanner (bildinläsning)

Epson 6500 24-bit 300 DPI samt GT Scan programvara 16.995:-

Bildskärm Philips Autoscan

4 CM 4270 14" 0.28mm. Inbyggda högtalare. Bäst i test. Perfekt för Merlin (klarar upp till 1920 x 1536 punkter) ... 5.495:-

Tryckkänslig ritbräda

Calcomp 191 x 191 mm 4.995:-

Övriga tillbehör

1 mb A600 .... 479:-
Midi Interface 1 in, 2 ut, 2 thru samt genomgång för serieport 329:-
Mus 2-knappars Amiga/Atari 295:-
Mus 3-knappars **NY!** 395:-
Mus/Joystick Omkoppl. Auto ... 179:-
Sound Enhancer - bättre ljud ... 339:-
Kickstart 2.x 249:-
Kickstart Switch Elektrisk 179:-
Workbench 2.1 med manualer 595:-

Amiga program

AMOS Professional 495:-
AMOS Professional Compiler . 395:-
Art Department Pro 2.x 1.795:-
Directory Opus 4.x 729:-
Final Copy 2 .... 1.095:-
Image FX bildbehandling 2.695:-
Morph Plus 1.795:-
Real 3D v2.x 4.795:-
Scenery Animator 4 .... 729:-
True Print - skriv ut i 24-bit 679:-
Vista Professional 3 .... 729:-

Amiga böcker

Vi har ett stort urval .... **RING**

Referensböcker Motorola

68000 Users Manual (-68040) 199:-
68020 Users Manual 199:-
68030 Users Manual 379:-
68040 Users Manual 199:-
68881/882 FPU Users Manual 379:-

Commodore produkter

Så länge lagret räcker följer det med spelpaketet Top 100 till Amiga 1200.

A1200/2 + 63 Mb HD 6.695:-
A1200/2 + 85 Mb HD 7.695:-
A1200/2 + 127 Mb HD 8.695:-
A4000-030/2 + 80 Mb HD 14.195:-
med FPU 68882-25 MHz 14.895:-
med FPU 68882-40 MHz 15.195:-
A4000-040 med 120 Mb hårddisk samt 6 Mb RAM 22.995:-
4 Mb 32-bitars minne A4000 ...... **RING**
A4091 SCSI-2 kort A3000/4000 3.695:-
1940 Bildskärm 14", 0.39 mm 3.895:-
1942 Bildskärm 14", 0.28 mm 4.695:-
1960 Bildskärm 14" 4.695:-

Vi sätter även samman paket från A600-A4000, PC med extra utrustning med flera.

Alla priser är inklusive moms. Frakt tillkommer. Med reservation för prisförändringar och eventuella felskrivningar.

XPERT

Svensk generalagent

Docado 040-23 12 50

Grönegatan 2
211 27 Malmö
Fax 040-30 70 91

Vi säljer endast på postorder/distribution. Vill ni besöka oss för en demonstration eller handla direkt går det bra att tidsbeställa ett möte.

DE BÄSTA KORTSPELEN SAMLADE

KAN GÖRA DIG BEROENDE

Att använda sin Amiga för att lägga patiens är vanligt. Mängden spel av den typen är i det närmaste obegränsad.

Den uppsjö av kortspel som finns i dator-version(er) får mig ibland att undra om jag är den enda datorägare i världen som faktist äger en riktig kortlek. Å andra sidan ska jag erkänna att jag nog inte lagt en patiens "på riktigt" de senaste tio åren. Däremot spelar jag ofta något av de patiens-spel som finns till min Amiga.

En av förklaringarna till detta fenomen (bortsett från att jag inte har plats för en kortlek på mitt skrivbord) är det helt enkelt är enklare att spela på dator. Eftersom programmet ser till att man inte kan göra fel, så behöver man inte kunna reglerna särskilt väl när man börjar spela. I värsta fall är det bara att pröva sig fram.

SolitaireSampler är ett paket om 5 olika varianter av patiens. Dessa är ämnade som en försmak av de två paket med patienser och andra kortspel som upphovsmannen säljer.

Vad man kan säga i övrigt om detta paket är att det håller kommersiell kvalitet, vilket kanske inte är så underligt med tanke på att det i princip är ett demo på ett kommersiellt paket. Inbyggt i programmet är förutom de fem spelen, även all hjälp man kan tänkas behöva, komplett med förklarande bilder. Att man klarar sig med denna hjälp bevisas om inte annat av att jag spelat alla spelen utan att ha läst något annat.

Essen är bäst

Det tre första av spelen heter Carlton, Martha och Pas Seul, och går i korthet ut på att man skall få bort alla kort från spelbordet. Detta gör man med början från essen och sedan uppåt, i en hög (två för Carlton) för varje typ av kort. På spelbordet så ligger också korten i högar, och mellan dessa får man flytta kort om man kan hitta ett kort som är högre och av annan färg att lägga det kort eller den hög av kort (i stigande ordning och växlande färg) man vill flytta.

Så långt är dessa spel lika. Skillnaderna är att i Carlton så spelar man med två kortlekar och har åtta högar kort på bordet. Alla kort på bordet ligger uppvända (medn ev. under andra kort så att man ej kan komma åt det), och då man spelat klart en omgång så delar man ut ett kort på varje hög på bordet. När korten vid sidan om är slut, så får man spela klart så gott det går.

I Martha och Pas Seul så spelar man med en kortlek och fyra högar på bordet. Då man spelat klart en omgång, så drar man ett kort och får själv placera ut det efter eget huvud. Om man inte kan spela ut det, så läggs detta i en särskild hög vid sidan om.

Martha är snällare

Skillnaden mellan Pas Seul och Martha är att i Martha så startar man med en hel del kort på bordet, och i varje hög ligger varannat kort med baksidan upp. När man spelat ut högen av kort vid sidan om, så får man dela ut dem från början igen några gånger.

I Pas Seul startar man med ett kort i varje hög på bordet, och när man gått igenom högen av kort vid sidan om, så är får man klara sig bäst man kan.

I Slider så delas en hel kortlek ut i en 4 * 13 kort stor rektangel. Sedan plockar man ut essen och lägger ett för varje rad på kortsidan av rektangeln. Det går sedan ut på att på ett visst antal drag, flytta runt korten på bordet så att de bildar sviter från ess till kung i respektive typ av kort.

Poker Squares går ut på att man skall lägga ut 25 kort i en 5 * 5 kort stor kvadrat, så att man bildar pokerhänder som är värda så mycket som möjligt, för varje rad och kolumn. Sedan spelar datorn ut på sitt sätt, och sen jämför man poäng.

En liten varning bör dock utfärdas - det är lätt hänt att man fastnar åtskilliga timmar med denna typ av spel. Med fem olika borde risken vara ungefär fem gånger större...

(Fish 857)

Björn Knutsson

Fem av de bästa kortspelen finns samlade i ett paket.

Många kort i leken är svaret för att lösa patiensen.

Martha och Pas Seul liknar varandra men Martha ger dig mer hjälp.

Det gäller att hålla färgen och spela korten väl.

Det går att vinna över datorn efter mycken övning.

Konsten att göra

Är du trött på att demos du svettas med kraschar hela tiden? Vill du att dina program skall fungera på fler datorer än din egen? Lösningen heter systemvänlig programering.
Nu öppnar Kod-kliniken i Datormagazin. Hit kan du skicka din krånglande kod för analys.
I det här nummret handlar det om det ständigt återkommande kompatibilitetsproblemet. Kod-kliniken lär dig hur du tar reda på vilken dator användaren kör programmet på.

I nr 10/93 visade DMz hur du skall sköta minneshanteringen i dina program. Det är dock inte bara minnet som skapar kompatibilitetsproblem.

För att kunna göra demos som fungerar på olika amigor kan det vara bra att veta hur man tar reda på vad som sitter i maskinen. Det enklaste sättet är att fråga användaren själv vad som sitter i hans dator, men det är ju dessvärre minst sagt opraktiskt. Ett annat, mer vanligt sätt, är att fråga maskinen. En del av den viktigaste informationen finns i ExecStrukturen. Här skall vi ge några exempel på hur du hämtar data ur bl a den.

Adress 4, som ju är den enda garanterat fasta adressen i amigans system, pekar på just Execstrukturen.

Processortyp

Att veta vilken processor som sitter i datorn kan ibland vara viktigt, t ex om du har skrivit en rutin som bara fungerar på en viss processor (fy på dig!). Hur man gör för att få reda på processortypen kan du se i listning 1. Observera att även om rutinen rapporterar att det finns en 68000 installerad kan du inte utgå från att den kör i 7Mhz, det kan lika gärna vara en 14Mhz som till exempel sitter på diverse billigare minnes/turbo-kort. Rutinen tar även reda på om det sitter en matteprocessor (FPU) i datorn. Detta för att matteprocessorn är som en del av CPU:n.

Skärmtyp

Om du vill kolla om datorn som programmet körs på är en PAL eller NTSC maskin, så sker detta på olika sätt för 1.2/1.3 och 2.0+. Under 1.2/1.3 kan man bara kolla svepfrekvensen som datorn bootats under, denna finns i execstrukturen. Under 2.0+ kan man även testa en speciell flagga i gfxstrukturen, som säger om datorn använder PAL eller NTSC. Se listning 2 för exempel på båda dessa sätt.

Minne

Det finns flera sätt att ta reda på vad det finns för minne tillgängligt. Det enklaste är att anropa execfunktionen ''AvailMem''. Till denna funktion kan man skicka en mängd parametrar för att få reda på max tillgängligt, ledigt och vilken typ av minne det är (Fast eller Chip). Exempel på detta kan du se i listning 3.

Kickstart

Vilken version av kickstarten som sitter i maskinen kan du lätt få reda på genom att titta versionen av execbiblioteket. Se listning 4.

Specialkretsar

I dagens läge finns det tre olika chipset: OCS, ECS samt AGA. Hur man tar reda på vilka som finns i maskinen ser du i listning 5. Observera dock att du måste köra 'SetPatch' för att rutinen skall kunna känna igen AGA-kretsarna!

Happy checking!

Jonas Elfström
Joakim Olsen

LISTNING 5

```
; Grafikchip
;  Kollar vilken typ av specialchip som sitter
;  i maskinen (OCS/ECS/AGA).
;  Returnerar 0 för OCS, 1 för ECS samt 2 för
;  AGA i d0.
;  (Nya grafikchip kommer att släppas, och
;  dessa kollar inte denna rutin!)

_LVOOpenLibrary = -552
gb_ChipRevBits0 = 236

        movea.l 4.w,a6
        lea.l   gfxname,a1
        moveq   #0,d0
        jsr     _LVOOpenLibrary(a6)
        move.l  d0,gfxbase
        move.l  d0,a6
        moveq   #0,d0
        move.b  gb_ChipRevBits0(a6),d0
        btst    #0,d0
        beq.s   ocs
        btst    #1,d0
        beq.s   ocs
        btst    #2,d0
        beq.s   ecs
aga     moveq   #2,d0
        rts
ecs     moveq   #1,d0
        rts
ocs     moveq   #0,d0
        rts

gfxname dc.b    'graphics.library',0
gfxbase ds.l    1
```

LISTNING 3

```
; Listning 3

; Minneskollare...
; returnerar totalt antal bytes chipminne i d1
; samt eventuellt totalt fastminne i d0.
; (totalt chip är lite mindre (just nu $400 bytes)
än
; det egentligen finns, det beror på att systemet
; använder det.)

AvailMem = -216
MEMF_CHIP = 2
MEMF_FAST = 4
MEMF_TOTAL = $80000

        section memcheck_code, code

        move.l  4.w,a6
        move.l  #MEMF_CHIP!MEMF_TOTAL,d1
        jsr     AvailMem(a6)
        move.l  d0,d4
        move.l  #MEMF_FAST!MEMF_TOTAL,d1
        jsr     AvailMem(a6)
        move.l  d4,d1
        rts
```

fungerande demos

LISTNING 1

```
; Listning 1

; Processortyp
; processor (00/10/20/30/40) i d1
; om FPU finns returneras 1 för 68881
; och 2 för 68882 i d0, annars 0.

AttnFlags = 296
AFB_68882 = 5
AFB_68881 = 4
AFB_68040 = 3
AFB_68030 = 2
AFB_68020 = 1
AFB_68010 = 0

        section proc_code, code

        move.l  4.w,a6              ; execbase till a6
        move.w  AttnFlags(a6),d0 ; Procinfo till d0
        btst    #AFB_68040,d0             ; 68040?
        bne.s   found40
        btst    #AFB_68030,d0             ; 68030?
        bne.s   found30
        btst    #AFB_68020,d0             ; 68020?
        bne.s   found20
        btst    #AFB_68010,d0             ; 68010?
        bne.s   found10
        moveq   #0,d1                     ; 68000!
        bra.s   FPU
found40 moveq   #40,d1                    ; 68040!
        bra.s   FPU
found30 moveq   #30,d1                    ; 68030!
        bra.s   FPU
found20 moveq   #20,d1                    ; 68020!
        bra.s   FPU
found10 moveq   #10,d1                    ; 68010!

FPU     btst    #AFB_68881,d0             ; Finns FPU?
        bne.s   FPUyes
        moveq   #0,d0                     ; Ingen FPU
        rts

FPUyes  btst    #AFB_68882,d0
        bne.s   FPU2yes
        moveq   #1,d0              ; 68881 FPU närvarande
        rts
FPU2yes moveq   #2,d0              ; 68882 FPU närvarande
        rts
```

LISTNING 2

```
; PAL/NTSC-koll för 1.2/1.3
;  Returnerar 1 för PAL och 0 för NTSC i d0.

VBlankFrequency = 530

        movea.l 4.w,a6
        cmp.b   #50,VBlankFrequency(a6)
        beq.s   pal
ntsc    moveq   #0,d0
        rts
pal     moveq   #1,d0
        rts


; PAL/NTSC-koll för 2.0> (V36+)
;  Returnerar 1 för PAL och 0 för NTSC i d0.

gb_DisplayFlags = 206
_LVOOpenLibrary = -552

        movea.l 4.w,a6
        moveq   #0,d0
        lea.l   gfxname,a1
        jsr     _LVOOpenLibrary(a6)
        move.l  d0,gfxbase

        movea.l GfxBase,a6
        btst    #2,gb_DisplayFlags(a6)
        bne.s   .pal
.ntsc   moveq   #0,d0
        rts

.pal    moveq   #1,d0
        rts

gfxname dc.b    'graphics.library',0
gfxbase ds.l    1
```

LISTNING 4

```
; Revision-test.
; Returnerar systemets versionsnummer i d0.
;   32 Kickstart 1.1 (supportas ej! tidiga A1000)
;   33 Kickstart 1.2
;   34 Kickstart 1.3
;   35 Kickstart 1.4 beta (aldrig officellt
släppt)
;   36 Kickstart 2.0 beta (i tidiga A3000)
;   37 Kickstart 2.04
;  (38 Kickstart 2.1 (endast diskbaserad!))
;   39 Kickstart 3.0
;    versioner över 39 kommer att dyka
;    upp iochmed nya amigor.

LIB_VERSION = 20

        movea.l 4.w,a6
        move.w  LIB_VERSION(a6),d0
        rts
```

Skicka in dina krånglande listningar på diskett och om du har möjlighet till det även utskrivna på papper. Listningarna ska vara väl dokumenterade. Om du vill ha tillbaka disketten måste du bifoga ett frankerat kuvert med din adress på.

För att vi ska kunna hjälpa dig med dina listningar behöver vi dessutom följande uppgifter av dig:

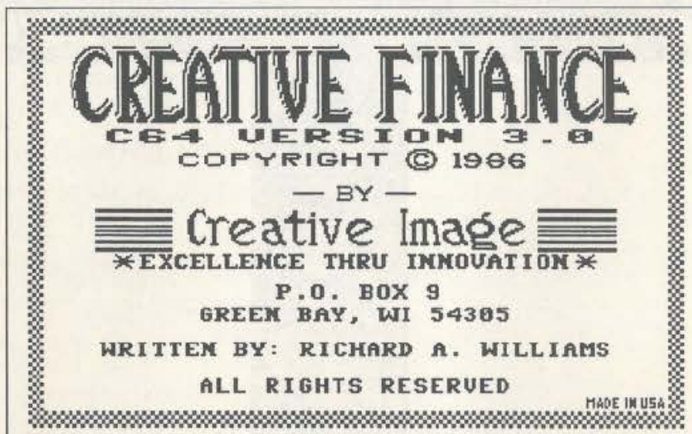
- Vilken modell av Amigan du har (Kickstart, Workbench, expansioner mm).
- Vilket utvecklingsverktyg (a68k, Devpac SAS/C mm) du använder.
- En beskrivning av ditt problem i korta drag.

Håll koll på ekonomin

Taskig ekonomi? Anders Reuterswärd har tittat på två program som hjälper dig att hålla ordning på siffrorna.

Den personliga ekonomin ska det handla om den här gången. Tillhör ni också dem som inte har någon...? Att hålla reda på sina pengar är inte alltid så lätt, men nog så viktigt i dessa bistra tider. Något av de två programmen Creative Finance och Power Budget 64 kanske kan ge den hjälp ni behöver.

De båda är radikalt olika. Creative Finance jobbar med ett traditionellt menysystem, medan Power Budget är av kalkylbladsmodell. Det förstnämnda är det avgjort mest invecklade och ger klart bäst överblick över vart pengarna tarvägen, men kräver också en hel del av användaren. För att det ska fungera som avsett måste man i princip starta det varje dag och bokföra dagens alla transaktioner.

Inladdningsbilden från hembudgetprogrammet Creative Finance på PD-disk 13/93

Tio inkomster

Programmet klarar av upp till tio olika inkomster, tio sparkonton, tio kortkrediter, tio lån, tio checkkonton (vem som nu har det...) och 46 utgiftskategorier, av vilka fem är fasta och tyvärr ganska USA-specifika. Resten kan användaren själv definiera efter eget behov. Systemet lagrar data på tre olika disketter och kan skyddas med ett lösenord. Från den dagliga menyn kan man välja att mata in dagens utgifter, mata in en inkomst eller uppdatera de olika kontona. Vidare finns ett stort antal möjligheter att få ut statistik och besked om inkomster och utgifter, givetvis även till en skrivare.

Utmärk program

Creative Finance är ett utmärkt hembudgetprogram som trots att det är väldigt amerikanskt borde gå bra att använda på svenska förhållanden. Saker som att checkkonto och lönekonto oftast är samma sak i Sverige täcks till exempel inte av programmet. Svenska tecken fungerar i alla fall.

Power Budget är helt annorlunda och liknar i mycket ett kalkylprogram. Här görs allting månadsvis i stället för per dag. Månaderna är placerade vågrätt i kalkylbladet och lodrätt finns inkomst- och utgiftskontona, upp till 54 stycken. Alla dessa är förbestämda, men går utmärkt att definiera om. Enda begränsningen är att de tre första måste vara inkomster och den fjärde ett sparkonto. Det hela är enkelt att använda och det är lätt att planera eventuella utgifter genom att placera in testvärden och se vad resultatet blir vi årets slut.

Lockar till användning

Utskriftsfunktioner finns naturligtvis, liksom en massa smidiga genvägar och snabbfunktioner.

Power Budget lockar nog mer till användning än det mer komplicerade Creative Finance, men ger i stället inte riktigt samma möjligheter. Vilket man föredrar är naturligtvis en smaksak, men att använda datorn för att hålla kontroll på sin ekonomi är inte alls någon dum idé.

Anders Reuterswärd
(PD 13/93)

Här beställer du PD-programmen!

Beställ PD-disketten genom att sätta in 30 kronor på pg 82 66 75 - 1, Anders Reuterswärd. Ange tydligt i vilket nummer av DMz disketten presenterades, till exempel 13/93. Du kan också skicka den här kupongen till oss. Då tillkommer en avgift på 20 kronor. Fyll i namn och adress samt vilken diskett du vill ha och skicka kupongen till: Datormagazin, Box 12547, 102 29 Stockholm. Märk kuvertet "PD-64". Leveranstid cirka tre veckor. Telefonbeställning kan ej göras.

Namn ....

Adress ....

....

Texta tydligt

64/128:an LEVER

Av Anders Reuterswärd

Hel tidning om 128/64

Åtta Bitar, Nordens enda tidning enbart för Commodore 64 och 128, har utkommit med sitt första nummer! Och dessutom är den tillverkad helt och hållet på en Commodore 128.

Åtta Bitar är gjord i geoPublish och tryckt på vitt papper i vikt A4-format. Första numret är ett tolv sidors gratis provnummer, tryckt i 600 exemplar,och det mesta av innehållet är hämtat ur tidigare nummer av BBS-tidningen TELE 64:an. Kommande nummer blir garanterat tjockare och med färskt material. Givetvis mycket GEOS, men även tester av nya produkter, programmering, tips, frågespalt, byggbeskrivningar, kanske radannonser, ja, allt vad ni vill ha.

Hela verksamheten är helt ideell och syftar inte till att ge någon vinst, utan avsikten är enbart att ge alla de användare av C64 och C128 som faktiskt fortfarande finns kvar ett eget forum, där de kan läsa om sina datorer och även bidra med eget material.

Att undertecknad till en del ligger bakom detta projekt kanske har framgått vid det här laget, men huvudbördan bärs av entusiasten Bo Lövgren i Malmö, tillika sysop för Fosie BBS (040-22 43 08). Vill ni ge ert stöd och dessutom få massor med bra läsning kostar en prenumeration 75:- för sex nummer (100:- utanför Sverige, men inom Norden). Betalas enklast till postgiro 82 66 75 - 1, Anders Reuterswärd. Reklamnumret, kallat nummer 0, är gratis, men vi tar tacksamt emot en symbolisk summa om 10:- även för detta, så att vi kanske kan få tillbaka lite av de ganska stora summor vi slantat ur egna fickor.

NÖJESmagazinet

GUNSHIP 2000 - EN FULLTRÄFF

"Ett suveränt helikopterspel med massor av action."

Ja, så beskriver Datormagazins recensent Sten Ekedahl Microproses senaste spel Gunship 2000.

Jämfört med den ursprungliga PC-versionen har grafiken förbättrats, det finns fler helikoptertyper att välja mellan och man slipper flyga sin a uppdra ensam – i amigaversionen ska man nämligen leda en hel pluton.

Gunship 2000 är med andra ord en riktig fullträff.

sidan 56

Kolla in recensionen av **The 7th Guest** på sidan 66. Den är dödsbra.

Föräldrarnas guide till datorspelen

■ Vet ni egentligen vad ert barn håller på med framför datorn, kära föräldrar?

Tror ni att han programmerar? Fel! Tror ni att han gör läxorna? Fel!

Ert barn gör inget annat än spelar spel på den dyrbara burken som egentligen skaffades för att han skulle höja sina skolbetyg, enligt hans egna argument.

Foto: Michael Johansson

Sanningen om ert barns datorvanor hittar ni på sidan 52, kära föräldrar.

Äntligen avslöjar DMz sanningen om ert barns datorvanor.

sidan 52

Är bollen rund?

■ *Äntligen har Kick Off 3 eller* ***Dino Dini's Goal****, som det faktiskt heter, kommit.*

Datormagazins styvnackade recensent Ove Kaufeldt har satt tänder och naglar i det som skulle kunna vara det ultimata fotbollsspelet.

Frågan är bara om bollen är rund.

sidan 64

Läbbiga monster

■ *I spelet* ***The Legacy****, som fritt översatt betyder "Arvet", har spelaren gått och ärvt ett tjusigt hus. Och det är inte vilken liten stuga som helst – nej, i det här huset skulle man kunna hysa hela det indiska cricketlandslaget i vardagsrummet, om man så skulle önska.*

Det enda tråkiga är att det spökar av bara attan i huset. Nu är det naturligtvis spelarens uppgift att på vanligt rollspelsmanér slå sig fram till roten till onda.

Ett hyfsat spel med många läbbiga monster...

sidan 63

From Russia with love

■ *Besvärjaren har tagit färjan till S:t Petersburg och åkt vidare med buss till Moskva. Detta enbart för att kunna ta reda på lösningarna till problemen i spelet* ***KGB****.*

sidan 59

Innehåll nr 13/93

VAD BETYDER BETYGEN? Datormagazin har valt en betygsskala mellan noll och 100 procent. För dig som funderar på att köpa ett spel kan de olika siffrorna tolkas ungefär så här: **0-29%:** Disken förmodligen mer värd formaterad. **30-49%:** Ratas troligen av piratkopierare. **50-69%:** Har du pengar över, så... **70-84%:** Kanske inte årets bästa, men väl värt pengarna. **85-95%:** Rekommenderas varmt. **96-100%:** Historiskt – köp och rama in.

Johan Burén, nöjesredaktör

Commodore slår till igen

Nu slår Commodore till igen. I början av året lanserade de "PC-dödaren" A1200. Och nu släpper de sin "Sega- och Nintendo-dödare" Amiga CD32.

Att Amiga CD32 är en liten guldklimp råder ingen tvekan om. Pris och prestandamässigt håller den måttet med råge. Betänk att ni nu kommer att kunna köpa en 32-bitars CD-konsol komplett för vad Segas CD kostar (ca 3.500 kr). För att kunna använda Segas CD måste du dessutom inneha en styck Megadrive.

■ ■ ■

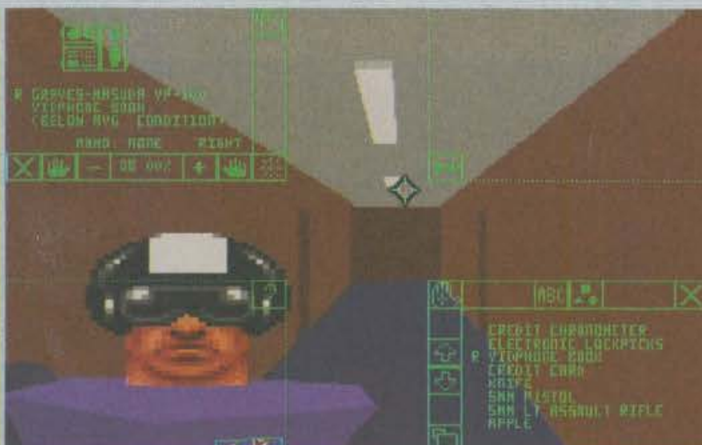
När Amiga CD32 släpps i augusti ska 17 olika speltitlar finnas tillgängliga, bland andra Jurrasic Park och Captive 2. Ytterligare 30 titlar är planerade fram till årets slut. Alla kategorier som plattformspel, simulatorer, action och äventyr till exempel kommer att släppas på den nya maskinen, allt enligt officiella pressreleaser.

Nu måste ni ta det där med alla speltitlar som kommer att släppas innan jul med en nypa salt. Vi har sett tidigare hur Commodore har svurit på att spel ska komma i tid till deras nya maskinlanseringar. Så sker aldrig.

Men uppenbart är att det finns ett intresse i spelbranschen över Commodores CD32. Och under hösten kommer vi få se vad som händer på spelfronten för den nya maskinen.

För den som väntar på något gott väntar som bekant aldrig för länge.

Johan Burén

Spelet Cyber Space från Empire släpps i september till Amiga, PC och Atari.

Virtuellt universum

Cyber Space/ Empire

✔ Hur länge har vi inte blivit lovade att Cyber Space snart ska släppas? Nåväl, nu är Empire beredda att gå i ed på att spelet ska släppas i september (knacka i trä).

Cyber Space utspelar sig i San Fransisco år 2090. Spelet tar med dig till en futuristisk värld som kontrolleras av gäng bestående av cyberpunkare.

Dessa cyberpunkare har tillsammans med sina egna sinnen och en god portion högteknologi skapat ett slags virtuellt universum kallat Cyber Space.

Cyber Space släpps i september till Amiga, PC och Atari.

Cyber Space utspelas i San Fransisco år 2090. Ingen rolig syn, eh?

Modeller är modellen

Motor Stars/ Revell

✔ "Ungdomar vill få information och utbildning på ett lätt och underhållande sätt". Ja, det är Revells företagsfilosofi. Så Revell, som är ett av världens ledande företag inom modellbyggarbranschen, satsar nu på datorspel.

I Motor Stars får du lära dig bygga din drömbil, lära dig alla de olika mekaniska delarna och sedan testköra den. Sedan du har teskört bilen kan du alltid modifiera den tillsammans med dina mekaniker för att göra den vassare.

Motor Stars finns ute nu på PC cd-rom och planeras att släppas på ytterligare CD format.

Revell kommer att fortsätta släppa liknande produkter.

Före årets utgång släpper företaget American Muscle Cars, High Tech Aircraft, Dinosaurs samt Space.

Motor Stars från Revell.

på GÅNG

The Legacy of Sorasil/ Gremlin

✔ Gremlin Graphics ämnar fortsätta med en ny serie Hero Quest äventyr. Det första äventyret i serien kommer att heta The Legacy of Sorasil.

Landet Rhia har fallit offer för en hemsk epidemi. Misstankarna finns att en ond magiker har startat eländet.

Du kan välja ut fyra av åtta möjliga hjältar som är villiga att använda sina specialkunskaper för att rensa Rhia från epidemin.

Tillsammans med dina hjältar måste du söka över hela Rhia för att kunna finna de ledtrådar som krävs för att finna källan till det onda. Du måste slå dig igenom 10 enorma nivåer och möta horder av monster.

Till skillnad från de första Hero Quest spelen kommer du att befinna dig i olika miljöer, allt från vampyrkungens mörka och fuktiga korridorer till bågskyttarnas järnskogar.

Vart efter du löser de olika gåtorna på vägen kommer du att finna reliker som hjälper dig mot det allt tuffare motstånd du möter på senare nivåer.

Amiga/september

■ ■ ■

F1/Domark

✔ Nu är det dags att åter igen sätta på sig säkerhetsbältet och susa iväg i en Formula 1 bil. Denna gång är det Domark som har gett sig katten på att göra det vassaste Formula 1 spelet.

Förutom de vanliga ingredienserna av olika däcktyper, växellådor etc finns det dessutom möjligheten att tävla med en kompis. Denna typ av "splitscreen" har varit hett efterlängtat av alla fans till Lotus Turbo spelen.

F1 släpps på Sega Megadrive, Master System och Game Gear den 27 augusti. Ni som har en Amiga, PC eller Atari får vänta till september.

Förhandsgranskning av SYNDICATE

Electronic Arts släpper ett nytt strategispel för Amiga .

I nästa nummer får vi se vad testredaktören och hans mannar tycker om Syndicate.

Syndicate är släppt till Amiga och PC.

Världen är inte längre som förut. Världens multinationella bolag har vuxit sig ekonomiskat starkare än de största nationerna och styr nu all befolkning med järnhand.

Du är en ung VD i ett mindre europeiskt brottsyndikat. Din högsta dröm är att ta över och styra de stora bolagen. Den effektivaste metoden för att nå detta mål är genom ytpressning, sabotage, kidnappning och mord.

Från ett luftskepp högt ovanför staden styr du din armé av cyborgs (hälften man, hälften maskin). Varje uppdrag sker i de labyrinter av betong och stål som städerna har vuxit till. Befolkningen sköter sina alldagliga sysslor, rör sig bland trafiken, åker pendel, rusar till och från sina arbeten, helt omedvetna om det våld som när som helst kan explodera bland dem.

Dödskjutningar av civilbefolkningen brukar alltid blixtsnabbt attrahera de lokala polismyndigheterna. Men, du kan ju alltid utrusta dina cyborgs med speciella pass så att myndigheterna tror att du jobbar på rätt sida om lagen, så kan du fortsätta slakten obehindrad.

Du har över 50 olika uppdrag du måste ta dig igenom för att nå det ultimata målet, att dominera världen. Det gäller att hitta den rätta strategin, utveckla nya vapen och sköta sin budget rätt.

För du tror väl inte att du är den enda i hela världen som vill dominera...

Nu är det äntligen dags för test av Syndicate, det efterlängtade spelet från Bullfrog och Electronic Arts.

Några skärmdumpar från Syndicate skvallrar om bra grafik...

...och ett intressant speluppläqg.

I nästa nummer av Datormagazin får vi veta vad spelet håller för.

Ove "No mercy" Kaufeldt testar nu för fullt...

...och han har ögonlock som hängmattor efter timmar av försök att dominera världen.

Vinnare

B17-tävlingen

Fem driftiga piloter har vunnit i tävlingen över att döpa sitt eget B17-plan. Var och en av er får videofilmen Memphis Belle. Grattis och lycka till i den framtida kampen mot det Tredje Riket.

Ein Svine Drei - Daniel Andersson i Åhus

Herman's Headache - Fredrik Andersson i Katrineholm

Hope We Return - Calle Henriksson i Uppsala

Myrtle the Fertile Turtle - Fredrik Andersson i Motala

Sweet Dreams - Gunnar Lindqvist i Uddevalla

ANCIENT ART OF WAR IN THE SKIES

Detta spel är både en flygsimulator och ett strategispel, men ändå inte. Dan Josefsson reder ut begreppen. Testversion: Amiga

Vid första anblicken skulle Ancient Art of War in the Skies (AAWS) kunna tas för att vara ännu en av alla dessa flygsimulatorer som utspelar sig under första världskriget.

Spelets huvudsyfte är att på en spelplan med hjälp av bombplan och stridsflyg flytta sin frontlinje och till slut besegra fienden. Som i de flesta strategispel ses planen i form av lätt animerade symboler. Marktrupperna styrs helt av datorn. Vad man kan göra är att hjälpa dessa till seger genom att till exempel bomba strategiska mål.

Detta är den taktiska sidan av Ancient art. Därutöver finns två möjligheter att mer konkret blanda sig i striderna. Dels kan man när som helst gå in och ta bombfällarens plats under en bombräd. Planets färdriktning styrs då med joysticken och målet är naturligtvis att slå ut så många mål som möjligt utan att själv bli nedskjuten. Bomfällningen är en ganska kul del av AAWS.

Den andra varianten är att kasta sig in i en dogfight. Men, som sagt, någon flygsimulator är AAWS inte, så den vilda striden syns på skärmen i form av små plan sedda från sidan. Detta är ett ganska gammalmodigt sätt att dogfighta på dator och för den som tagit sig levande igenom dogfighter i riktiga flygsimulatorer känns det här oerhört begränsat. Det är som att spela något arkadspel från 1988.

När striden är över återgår man till översiktsbilden och planerar nya attacker.

Grafiken i AAWS är överdådig. Den som till exempel undrar hur Lord Horatio Herbert Kitchener egentligen såg ut blir snabbt upplyst. Spelet vimlar av digitaliserade bilder. Även spelplanen med sina oerhört detaljerade symboler är en fröjd för ögat. Till och med bomberna ser digitaliserade ut där de trillar i huvudet på intet ont anande stadsbor.

Att spelet ursprungligen gjorts för PC är uppenbart men konverteringen är ovanligt skickligt gjord. Visst blir det lite trögt ibland men inte så att det stör något nämnvärt. Att spela från hårddisk är dock nästan ett krav för den som inte har en Buddas tålamod.

Problemet med AAWS är att spelet är splittrat. Tillverkarna tycks inte riktigt kunnat bestämma sig för vad dom vill göra – och därför gjort en halvmesyr. Resultatet blir att strategibiten blir så begränsad. Om man tillåtits styra också marktrupper hade strategielementet nog blivit intressantare. Som det nu är slås AAWS lätt av utmärkta strategispel som till exempel Historyline 1914-1918. Vänner av strategi skall därför skaffa Historyline i första hand.

Och att sitta och släppa bomber är ju betydligt roligare i en komplett flygsimulator. Samma sak gäller i allra högsta grad de smått töntiga dogfight-sekvenserna. Det är roligare att själv sitta vid spakarna i planet. Utmärkta simulatorer med dubbeldäckare finns.

En lång rad färdiga scenarier följer med AAWS och för den som törstar efter mer blodbad medföljer också en scenarieeditor. Med den kan man själv skapa scenarier kompletta med frontlinjer, städer, flygfält, floder och mycket annat. Den är rätt kul att leka med.

Manualen är, som alltid när det gäller Microprose, utmärkt.

Men tyvärr, kära läsare. Själva spelet är ingen höjdare.

På översiktskartan planerar man var jakt- och bombplanen skall sättas in.

Dogfightavsnitten ses från sidan och känns tyvärr smått töntiga.

AMIGA/PC
PRIS: 399 kr
TILLVERKARE: Microprose

GRAFIK:	90%
LJUD:	80%
VARAKTIGHET:	70%

+
Går att installera på hårddisk.

–
Långa laddningstider från diskett.

TOTAL 75%

Foto: Michael Johansson

Föräldrarnas guide till datorspelen

- av Dan Josefsson -

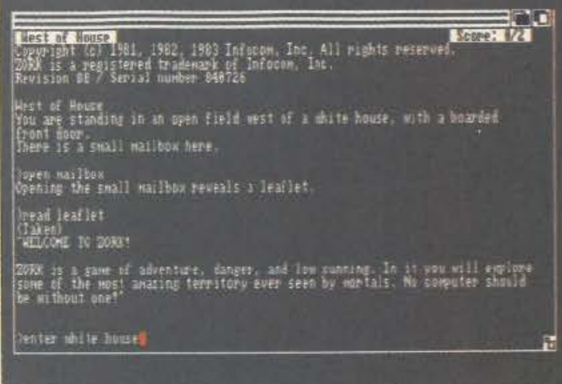
– Varför vill han inte leka i snön med de andra barnen? viskar mamma oroligt.

– Sch, viskar pappa, han programmerar.

Nisses föräldrar är okunniga. Det beror på att den ende som skulle kunna tala om för dem vad Nisse egentligen sysslar med är – Nisse själv.

Tills nu, käre Nisse.

Här kommer nämligen artikeln du drömt mardrömmar om. Artikeln som tvingar dig att gömma Datormagazin under madrassen. Artikeln dina föräldrar inte får läsa: Föräldrarnas Guide till Datorspelen.

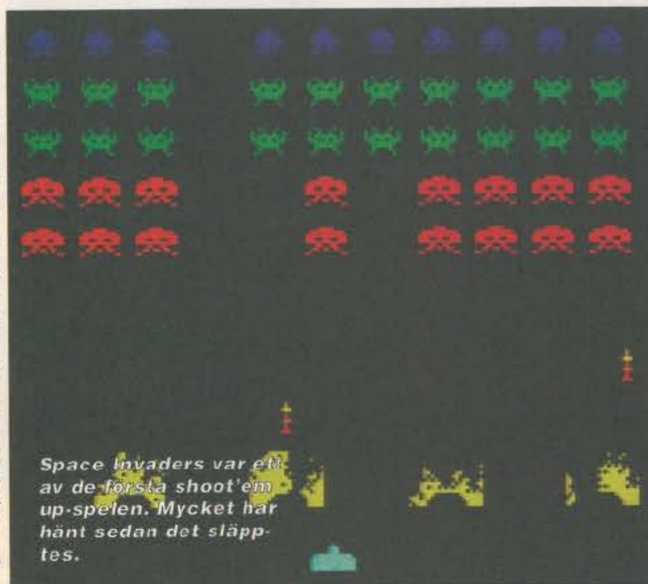

Efter Colossal Cave kom textäventyret Zork, som var större och hade bättre ordförråd än sin föregångare.

Vad som döljer sig bakom pannbenet hos en inbiten datorspelare är en svår fråga för den som knappt vet vad ett datorspel är. Ta Nisses föräldrar till exempel. Med skräckblandad fascination smygtittar de på sin son som mellan julaftons kväll och juldagens eftermiddag ägnat 16 timmar i sträck åt att styra Roger Wilco genom det **Space Quest XVI** han fått i julklapp.

Vad är det som driver honom? För att förstå måste vi gå tillbaka i tiden till datorspelens barndom.

Historien börjar någon gång i slutet av 70-talet. Vid den tiden var datorer svindyra och datorspel ett okänt begrepp. Tills den dag en amerikan frågade sig varför man inte skulle kunna ha lite kul med maskinerna också. Om Nisse vetat vad den idén skulle komma att innebära för honom hade han nog skrivit och tackat pioniären.

På 70-talet kunde datorer oftast bara hantera text. Därför blev ett av de första datorspelen någonsin, Colossal Caves, ett renodlat textäventyr. I ett textäventyr styr spelaren en äventyrare genom enkla kommandon typ GO WEST eller TAKE STONE (senare skulle språket bli mer komplext). Resultatet kommer upp på skärmen i form av litterära beskrivningar av platser, saker och monster. "Det här måste utvecklas", tänkte några killar i Massachusetts, USA. Resultatet blev **Zork**, ett textäventyr som liknade **Colossal Caves** men som både var större och hade bättre ordförråd.

Space Invaders var ett av de första shoot'em up-spelen. Mycket har hänt sedan det släpptes.

Suget efter datorspel ökade och under några år förság Infocom, som killarnas företag hette, världen med numera klassiska spel som **Stationfall**, **Leather Goddesses of Phobos** och **A Mind Forever Voyaging**. Textäventyren lärde Nisse engelska språket. Bilden av Nisse sittande med ena ögat klistrat vid sin C-64:as skärm och det andra i en engelsk ordbok hade fått vilken engelskalärare som helst att klämma fram en glädjetår.

Numera står Infocom-spelen prydligt uppradade i Nisses bokhylla. Föräldrar bör undvika att ens röra dem. Infocom-fanatikern är som regel övertygad om att originallådorna kommer att bli värdefulla en dag och skulle därför aldrig kunna göra sig av med något märkt Infocom.

Snart tillverkades textäventyr till höger och vänster. Många tillverkare lade illustrationer till texten och snart kom nästa banbrytande nyhet för äventyrsspelen: det animerade äventyret. Ett tidigt exempel är Sierre On-Lines klassiska **King's Quest** och framför allt **Leasure Suit Larry and the Lounge Lizards** i vilket spelaren styr lille Larry runt en skrämmande värd fylld av storbröstade kvinnor och sjaskiga barer. Fortfarande var det dock text som gällde när Larry rent konkret skulle göra något, till exempel DRINK BEER eller TAKE A PISS.

Världen i "Larry"-spelen är skrämmande, med sjaskiga barer och storbystade kvinnor.

Nisse har naturligtvis spelat Larry och förhoppningsvis har det lärt honom att användandet av munspray med mintsmak inte nödvändigtvist hjälper i jakten på kvinnor. Det hjälpte inte Larry.

Nästa steg i äventyrsspelens utveckling blev att eliminera texten. Här höll sig Lucasfilm Games långt framme med bland annat det grafiska äventyret **Maniac Mansion**. Nyheten var att det bara fanns ett begränsat antal ord att välja mellan. Risken att köra fasta minskade därmed drastiskt och snart dominerade denna nya teknik äventyrsmarknaden.

Uppföljaren **Zak McCracken** räknas till genrens klassiker och idag skördar Lucasfilm Games frukten av att ha varit tidigt ute. Succéer som **Indiana Jones IV** och Monkey Island II är alla direkta släktingar till Maniac Mansion.

Att lille Nisse ser lite blek ut är fullt förståeligt. De resor till andra världar han gör i sällskap med spel som **Wonderland**, **Police Quest III**" och **Space Quest IV** är oändligt mycket mer hissnande än att kasta snöboll och nya spel publiceras i en aldrig sinand ström.

Men ibland tröttnar Nisse på att lösa intellektuella problem och inte behöver han stänga av datorn för det: han laddar in ett shoot'em up. **Space Invaders** var ett av de tidigaste shoot'em up-spelen. Med en kanon skulle man skjuta ner ett gäng rymdvarelser som i perfekta rader och med ett märkligt läte (som en duva med förstoppning ungefär) sänkte sig ner mot jorden.

"Att spela ett bra shoot'em up är en totalupplevelse."

Sedan Space Invaders har mycket hänt. Det briljanta spelet **Silkworm** satte en ny standard för genren. Inte nog med att allting rörde sig så fantastiskt fort – man kunde plugga in en joystick till och få hjälp av en polare.

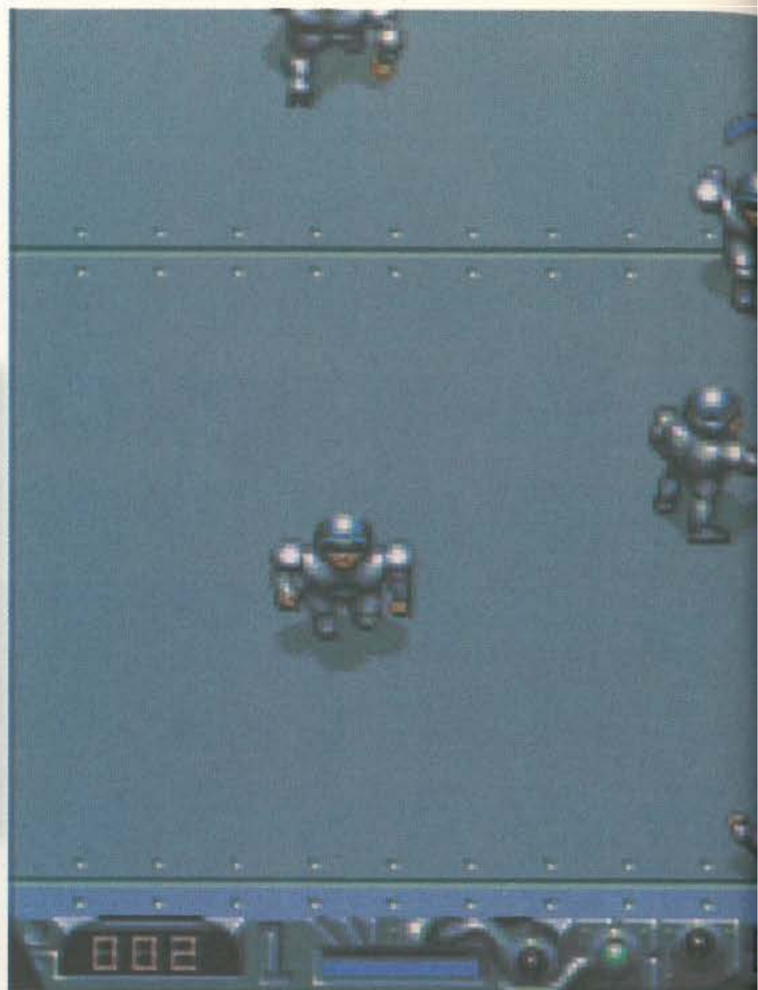
Numera styr Nisse sällan en ynka kanon när han vill slakta utomjordingar: han styr domedagsmaskiner. Rymdskeppen Nisse rattade i Bitmap Brothers klassiker **Xenon II** hade fått rymdmännen i **Space Invaders** att fly för sina liv.

Att spela ett bra shoot'em up är en totalupplevelse. Koncentration på skärm och joystick är allt som behövs och hjärnan stänger därför av de flesta andra funktioner. Detta leder i sin tur till en fixering – man kan inte sluta spela. När spelet så trots allt är slut infinner sig en känsla av psykisk baksmälla som i och för sig inte är obehaglig men som kan verka hämmande på socialt umgänge. ➤

Föräldrarnas guide till datorspelen

Med flygspelet F-15 Strike Eagle satte företaget Microprose hela simulatormarknaden i gungning.

➤ Därför är Nisse inte särskilt språksam dagarna efter att exempelvis **The Chaos Engine**, Bitmapbrothers senaste höjdare, kommit ut.

Joysticken är shoot'em up-spelarens bäste vän. Olika skolor inom shoot'em up-entusiasternas led väljer olika joysticks. På ena sidan har vi vänner av Suncoms Tac-2, den lilla smidiga joysticken med den kraftiga metallpinnen och det mycket snäva slaget. "Slag" är shoot'em up-fanatikerns beteckning på avståndet han måste föra spaken för att något skall hända på skärmen. På andra sidan har vi Wilcos stora modeller som med sina långa slag föredras av en högljudd minoritet.

Oavsett vilken Nisse föredrar, har han garanterat minst fyra joystickar, för han vill kunna koppla in sin hemmagjorda adapter, plugga in alla fyra joystickarna på en gång och spela det klassiska **Gauntlet II** med tre polare. Till sina föräldrar säger han däremot att kvartetten skall plugga till ett prov tillsammans och mamma noterar nöjt att studierna pågår i åtskilliga timmar.

Joystickens värsta fiende är sportspelen. Spel som **Pro Tennis Tour II**, **Wayne Gretzky Hockey II** och **Sensible Soccer** där Nisse sittande på sin häck via joystick utför de mest atletiska bravader kräver joystickar av rang. Ibland räcker inte ens det. När föräldrarna inte är hemma samlar Nisse polarna och spelar **Speedball II**. Speedball är ett oerhört brutalt framtidsspel som går ut på att med alla medel placera en tre kilos stålkula i motståndarlagets mål. Tacklingar är mer än tillåtna och joystickar knäcks som tandpetare av exalterade spelare. Det har hänt att speedballvänner haft med sig reservdelar till joysticken och en lödkolv när de kommer till turneringen.

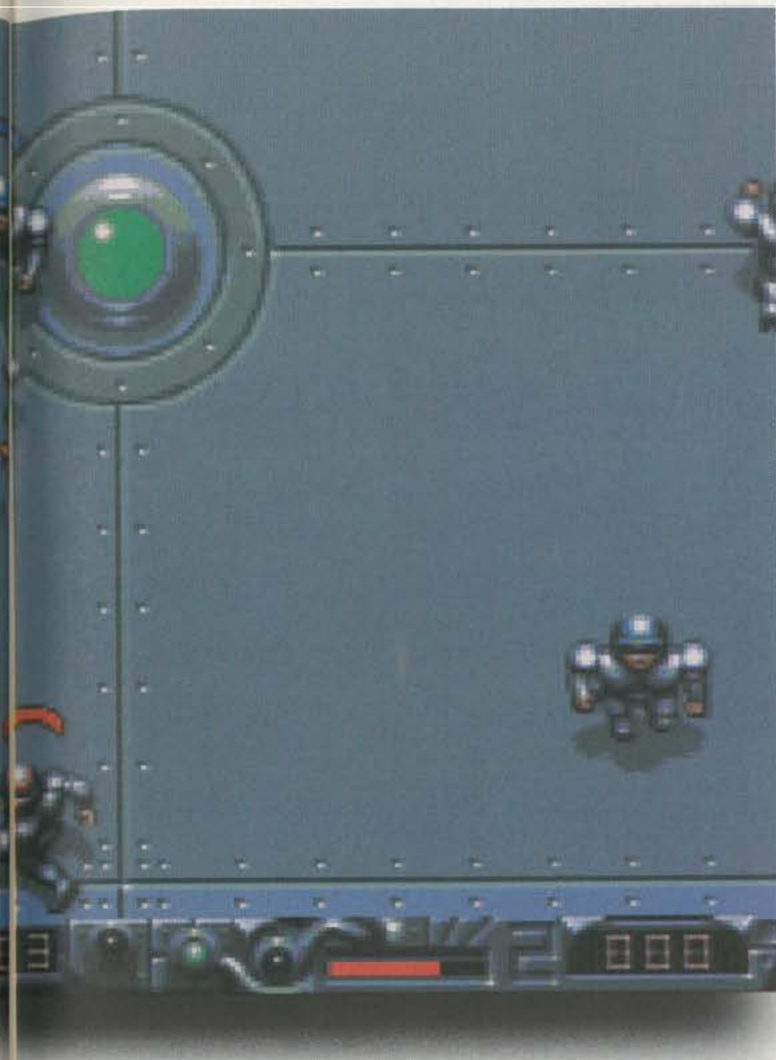

Dungeon Master från det lilla företaget FTL kom att revolutionera hela genren. Perspektivet var plötsligt realistiskt. Det karaktärerna såg syntes på skärmen.

När polarna hasat sig hem efter ett långt pass vid datorn förbereder sig Nisse åter för mer mer intellektuella utmaningar. Varför inte lite flygning? Okrönta kung på området flygsimulatorer är det amerikanska företaget Microprose som med sin **F-15 Strike Eagle** satte hela simulatormarknaden i rullning. Uppföljare som **F-19 Stealth Fighter** och helikoptersimulatorn **Gunship** har genom åren givit Nisse och många med honom möjlighet att utan risk för liv och lem och utan att ha ihjäl någon agera stridspilot. Robert Dinnermans **F/A-18 Interceptor** och Spectrum Holobytes klassiska **Falcon** är bara några av de utmärkta flygsimulatorer som följt i Microprose spår.

"Joystickar knäcks som tandpetare av exalterade spelare"

Om Nisse inte orkar hålla koll på de 150 tangenter som krävs för att hålla planet i luften finns det enklare om än mindre realistiska varianter som **Fighter Bomber** och **Battlehawk** att ta till.

Speedball II är ett oerhört brutalt spel där det gäller att placera en tre kilos stålkula i motståndarens mål. I Speedball är tacklingar mer än tillåtna...

Att spela ett bra shoot'em up är en totalupplevelse. När spelet är slut infinner sig en slags psykisk baksmälla. På bilden spelet Xenon II.

Sid Meyer heter mannen som 1985 gjorde F-15 Strike Eagle. Sedan dess har hans namn och rykte växt till att i dag vara störst i hela datorspelsvärlden. Orsakerna heter främst **Railroad Tycoon** och **Civilization**. I Civilization är Nisse Gud och har till uppgift att föra fram jordmänskligheten från tidernas begynnelse till framtidens kollonisation av andra planeter. Ett stort spel oekligen och med djup som får nästan allt annat att likna Tetris. Civilization bär stort ansvar för Nisses eftersatta studier. Ingen annan känd gud behövde plugga samhällskunskap samtidigt som han skapade världen, resonerar Nisse, varför skulle jag?

En annan spelgenre med ovanligt djup är rollspelen. Sprungna ur regelsystemen för Advanced Dungeons and Dragons som de är utvecklades de först av Strategic Simulations, Inc, SSI. I rollspel är spelaren den styrande kraften bakom en grupp äventyrare som han själv namngivit och till viss del skapat. Dessa har olika färdigheter och poängen är att kombinera dessa så att gruppen tar sig igenom äventyret med livet i behåll.

SSI gjorde en lång rad rollspel som **Curse of the Azure Bonds**, **Secret of the Silver Blades** och **Pool of Radiance**. En viktig poäng är att man kan ta med sig sina karaktärer från ett spel till ett annat. Identifikationen med dem blir stark. SSI-rollspelen var inte grafiskt imponerande. Gubbarna syntes som symboler på skärmen och perspektivet var alltid uppifrån. Spelkänslan var dock så god att det inte spelade någon roll – tills **Dungeon Master** kom. Det var det lilla företaget FTL som plötsligt släppte ett rollspel som kom att revolutionera hela genren. I Dungeon Master var perspektivet plötsligt realistiskt. Det karaktärerna såg syntes på skärmen. Och inte nog med det – när det kurrade i magen kunde sällskapet äta upp monstren dom slagit ihjäl.

Själv åt Nisse ingenting under de sju dagar det tog att komma igenom Dungeon Master.

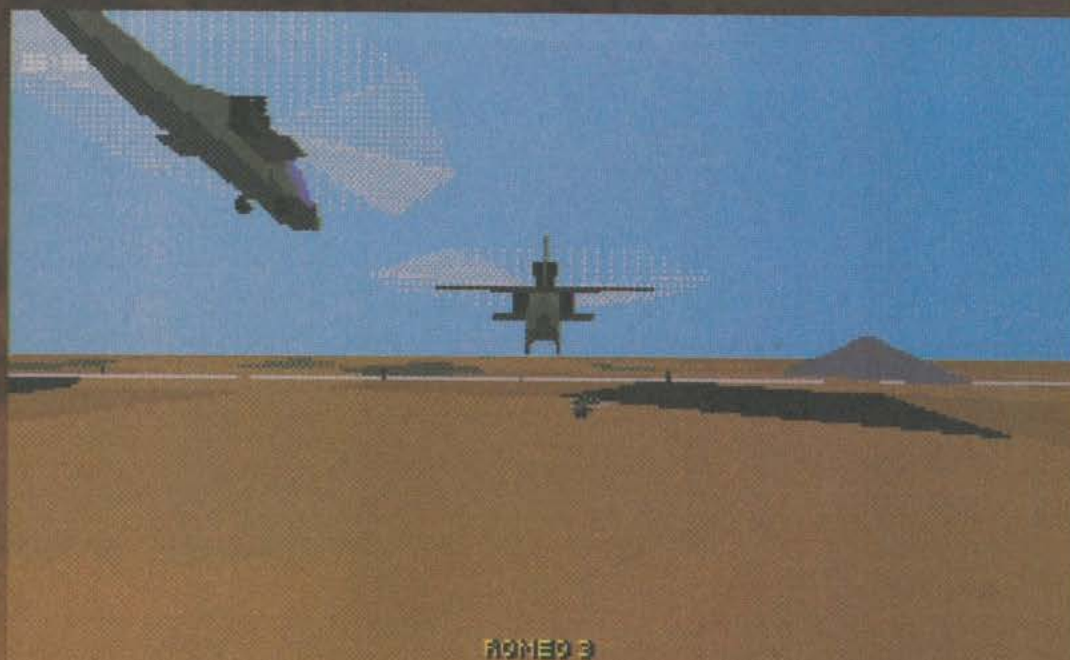
”Nej, någon programmering är Nisse inte intresserad av”

Nej, någon programmering är Nisse inte intresserad av, och varför skulle han vara det? Genom datorspelens elektroniska portaler når han på ett ögonblick de mest avlägsna, osannolika och fascinerande värdar. Utmaningarna lär aldrig ta slut. Och om han lyckades gömma undan den här tidninge i tid kanske han till och med får vara i fred också i fortsättningen. □

I sportspel som till exempel Sensible Soccer utförs de mest atletiska bravader med joysticken. Det krävs att joysticken klarar dessa påfrestningar.

GUNSHI

Är det måhända bakom den där kullen som den svartmuskige otäckingen till diktator gömmer sig?

Ett suveränt helikopterspel med massor av action. Ja, så kan man bäst beskriva Gunship 2000 från Microprose. Flygmalaj... eh... flygmajor Sten Ekedahl har testat.

Testversion: Amiga

När det gäller helikopterflygning blev jag en ärrad veteran redan på C64-tiden efter att ha flugit Microproses Gunship i flera hundra timmar. Det var ett höjdarlir och det håller fortfarande än i dag.

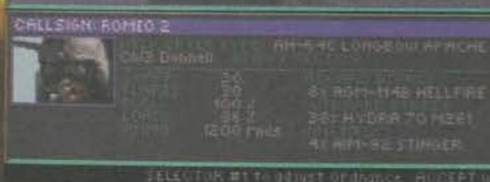
När så Microprose annonserade att de skulle göra en helt ny och modernare version av Gunship väckte det genast stora förväntningar. En förbättrad version av ett spel som man tyckte hade allt borde ju bli helt fantastisk!

Efter att PC-versionen av Gunship 2000 kom ut så skulle Amiga-versionen ges ut sommaren -92. Det hann bli både höst, vinter, vår och sommar igen innan den slutligen kom. Visserligen publicerade några engelska tidningar recensioner redan i vintras men då fanns det fortfarande inget färdigt program. Tydligen har de löst problemet hur man skådar in i framtiden...

Nu är Gunship 2000 dock äntligen här. Vad är då skillnaden från originalversionen? Ja, det är många förändringar som har gjorts. Grafiken är kraftigt förbättrad, flera helikoptertyper att välja mellan, större variation på uppdragen, men den största skillnaden är att man inte är ensam. Man leder en hel pluton om fem helikoptrar. Man kan välja mellan att flyga AH-64 Apache, AH-66 Comanche, AH-1W SuperCobra, OH-58D Kiowa, UH-60 Blackhawk och AH-6G Defender.

Varje helikopter har sina starka och svaga sidor och är anpassade för olika uppgifter. Spelet är ett typiskt Microprose-spel. Stora möjligheter att reglera svårighetsgraden, en bra flygsimulering och en välprövad spelidé där man

Denna AH-64 har fått en beväpning för att kunna möta det mesta; Hellfire-robotar, Stinger-robotar, raketkapslar och automatkanon.

P 2000

Om några sekunder är det där en före detta pansarvagn och bara Skrot-Nisse kommer att vara intresserad av den.

blir successivt befordrad och tilldelas medaljer av olika valörer när man har gjort extra bra ifrån sig.

Man börjar karriären som Warrant Officer och kan nå upp till brigadgeneral. Det finns två operationsområden att välja mellan; Irak eller Centraleuropa. Varje uppdrag har ett primärmål och ett sekundärmål.

Efter en grundlig briefing väljer man lämplig helikoptertyp och den beväpning som passar för uppdraget. Sen är det bara att starta. Här finns dock ett problem i spelet. Fram till dess att man blir befordrad till 2nd lieutenant får man bara flyga enskilt. Det betyder att man måste lösa uppdragen ensam med en enda helikopter. Då det är massvis med fiender är det mycket svårt att klara sig helskinnad trots att man väljer lägsta svårighetsgraden. Lägger man sen till det att det är svårt att flyga helikopter så innebär det att spelet har en väldigt hög inlärningsströskel och fodrar mycket träning.

När man så efter många misslyckade försök och lite fusk (man har alltid möjlighet att stryka det senast genomförda uppdraget) till slut har lyckats bli befordrad får man börja leda en helikopterpluton om fem helikoptrar. Nu blir det plötsligt ett helt annat spel. Man flyger sin egen helikopter och ger order till de övriga fyra vad de skall göra. Med fem helikoptrar är det mycket lättare att klara uppdragen. Speciellt om man själv är lite feg och håller sig i bakgrunden och skickar fram de andra att lösa de farligaste uppgifterna.

Man kan också välja att genomföra en kampanj med sin pluton. Då flyger du flera uppdrag i rad. Stridsförloppet påverkas delvis av hur du löser dina uppgifter. ➤

Inte mycket trafik i natt. Om vi följer motorvägen och tar första till vänster bör vi komma rätt. Hoppas att vi slipper mötande trafik, ryska Mi-24 till exempel.

Under en kampanj inträffar också att det ibland inte finns tillgång på vissa typer av helikoptrar och viss ammunition. Ibland är det till exempel slut på Hellfire-robotar. Då får man ta det som finns och eftersom de alltid är sämre än Hellfire blir uppdraget lite svårare. Antalet uppdrag i en kampanj varierar beroende på krigslyckan.

Själva flygningen är en ganska korrekt återgivning av hur man flyger helikopter. Det är lite annorlunda än ett flygplan eftersom man inte har några vingar. Man kan flyga antingen men en digital eller analog joystick.

Microprose verkar helt ha slutat med att lägga alla funktioner på tangenterna runt kanterna på tangentbordet och skicka med ett tangentbordsöverlägg så att man lätt hittade rätt knapp. Numera försöker man gå efter funktionens begynnelsebokstav när man väljer tangent för funktionen.

När man väl har landat får beröm eller bassning av chefen beroende på hur man har lyckats. Har man lyckats riktigt bra tilldelas man lämplig medalj. Har man däremot fått soppatorsk och blivit tvungen att ta sig hem till fots får man minsann höra vad chefen tycker om piloter som försnillar helikoptrar, värda flera millioner dollar, på det viset. Sen kan man lugnt räkna med att den där befordran man förväntade sig, blir uppskjuten ett tag.

Spelet ligger på fyra disketter som inte är kopieringsskyddade. Däremot är spelet manualskyddat.

Microprose har lagt ett knöligt kopieringsprogram på första disketten. Det hade varit bättre att hänvisa till Diskcopy. På den finns även ett installationsprogram för hårddisk. Microprose har ännu inte lärt sig att göra bra installationsprogram som låter dig välja exakt var på hårddisken du vill att spelet skall ligga. Det får man själv åtgärda efteråt.

Spelet går bra att spela från disketter, diskettbytena blir inte så många så det stör. Jag har provat att köra det både på en A500 och en A1200. Skillnaden är att med A1200 högre hastighet blir bildbytena lite snabbare och flygningen upplevs något mjukare. Grafiken är den samma.

Ljudet består av ett typiskt helikopterljud som är varvtalsberoende men inte fartberoende, precis som i gamla Gunship. Det är lite synd då man faktiskt hade stor hjälp av det för att hålla höjden. Eftersom alla helikoptrarna är tvåsitsiga så är det inlagt en del prat från "han i baksätet". Det är till stor hjälp när han varnar för inkommande robotar men man kan hålla sig för skratt när han plötsligt ropar "We're going in, we're going in!", sekunderna innan man kraschar i backen.

Microprose brukar alltid göra bra manualer. GS2000-manualen är inget undantag. 168 sidor fullspäckade med instruktioner och bakgrundshistoria. Dock har flera tryckfel insmugit sig.

Är då Gunship 2000 någon förbättring jämfört med "gamla" Gunship? Svaret kan inte bli annat än JA på den frågan. Det är nästan ett helt nytt spel. Visserligen är det väldigt svårt i början men har man väl tagit sig över det stadiet så är spelet helt suveränt med massor av action.

På detaljkartan kan man lägga ut brytpunkterna så att man smyger sig fram mot målet i skydd av bergen.

Här är dina order, grabben. Överlev och jag bjuder på bärs i kväll.

AMIGA/PC	
PRIS: 399 kr	
TILLVERKARE: Microprose	
GRAFIK:	95%
LJUD:	85%
REALISM:	92%
VARAKTIGHET:	95%
+ Inget uppdrag är det andra likt.	
– Mycket svårt i början.	
TOTAL	94%

För en tid sedan stapplade det in en man i brun uniform här på Äventyrs-Akuten. Ingen förstod till en början vad karln yrade om, men efter intensivstudier i slaviska språk kunde Besvärjaren och hans läkarlag efter ett par dagar konstatera att patienten var av ryskt ursprung, hette Rukov och led av akut blyförgiftning i kombination med malign äventyrs-psykos.

Nedan följer några ordinationer ur Rukovs journal:

Besvärjaren besvarar

KGB

● **Vad behöver man på Kursk Street för att komma vidare?**

Du behöver en hel massa. För det första måste du fråga ut hyresgästerna i lägenheterna. Börja med Zhanna i nummer 7 – säg att du håller på med en undersökning. Om hon kräver bevis, visa henne "clipboard", som du kan hitta om du går in genom bakdörren till baren och uppför trapporna. Tänd bara inte ljuset – använd tändstickor. När Zhanna släppt in dig, förklara att du inte alls håller på med en enkät utan att du jagar brottslingar. Då berättar tjejen om andra misstänka i kåken, som du sedan kan fortsätta med att förhöra. Säg bara inte till någon att du arbetar för KGB.

● **Ska man ta kokainet?**

Du menar det som du hittar inne på toaletten? Ja, ta det – och spola ner det. Då hamnar langaren i trubbel längre fram...

● **Ska man ta sig in i de två dörrarna längs gatan?**

Ja, alla dörrar som du kan komma in igenom behöver du också gå in igenom. Men akta dig för att tända ljuset på vissa ställen, som i barens bakre rum och i köttaffären. Använd tändstickor här istället. Köttaffären behöver du en dyrk för att komma in i - den har Petka och Lyonka på klubben. Prata med dem och gå med ut när de frågar om du vill gå med på en fest. Slå ner Lyonka utanför klubben, så kan du ta den. Och glöm inte att gömma kroppen nånstans...

● **Ska man säga "Buyer 2" till någon?**

Nej, låt bli att säga detta när du är inne på baren eller i klubben på Kursk Street. Det finns många gangsters som är insyltade med "Hollywood". Det är ju en hemlig utredning du håller på med. Säg däremot "Hollywood" till killen som sitter ensam i det inre rummet på klubben, "Video", då erbjuder han dig att köpa en videofilm. Köp den, och hör vad han har att säga om Petka och Lyonka.

● **Hur ska man få prata med Hollywood? Jag blir bara ihjälslagen hela tiden?**

Enkelt – säg inte "Hollywood" till någon. Förr eller senare stöter du på honom ändå om du sköter dina kort rätt. Rikta istället in din uppmärksamhet mot Verto – han har sitt gömställe i lägenhet nummer 8. Efter att du varit inne i köttaffären och därefter ställt slaktaren Sytenko mot väggen, vänta tills den gamla damen i nummer 8 går ut på sin kvällspromenad. Nu kan du göra inbrott med dyrken. Väl inne – se till att du tittar på videofilmerna du hittar i det bakre rummet – och gör det INNAN du blir tillfångatagen.

● **Jag sitter fast i galleriet "The Motherland". Hur kommer man vidare när turisten och galleridamen har gått?**

Du kommer in några minuter i sex, precis före stängningsdags. När turisten ropat in galleridamen till det bakre rummet, gömmer du dig helt enkelt i något av skåpen längs väggen. När alla har gått ut från galleriet kan du komma fram igen och fortsätta letandet.

FUTURE WARS

● **Hur ska man komma ut ur klostret? Dörren jag kom in genom finns inte längre kvar!**

Det finns en hemlig utgång som göms i en tunna nere i vinkällaren. Om du super abboten under bordet genom att gå och hämta vin till honom, kan du undersöka möblemanget i hans rum och förhoppningsvis hittar du då en fjärrkontroll. Använd denna fjärrkontroll på den översta tunnan i vinkällaren.

● **Hur kommer jag förbi monstret nere i kloakerna, som hotar kvinnan och barnet? De enda föremålen jag hittat är en lans, en nyckel och ett dokument.**

Om du med lansen menar "blowtorch" så har du tillräckligt för att ge monstret på nöten. Någonstans i katakomberna finns det en slags tryckluftsventil, där du kan ladda upp "blowtorch". Sedan kan du gå och ge monstret vad det tål. Annars ligger "blowtorch" gömd någonstans uppe på markplanet, bland bråten. Du måste även hitta en propp här – "fuse" – innan du beger dig ner i kloakerna.

QUEST FOR GLORY III

● **Jag är i slutet av spelet och slåss med en trollkarl. Hur tar man kål på honom - han bara snor ju den magiska staven om man använder den! (Jag spelar som magiker.)**

Låt honom sno staven, och kasta sedan den där trollformeln som bara fullkomliga dårar skulle få för sig att använda – "Thermonuclear Attack".

Trollkarlen är nu icke längre trollkarl, utan på sin höjd en förkolnad hög av aska.

LEGEND OF KYRANDIA

● **Malcolm bara fryser mig till is! Vad ska jag göra?**

Malcolm kastar kastar först iväg en kniv som fastnar i trädet bakom dig. Ta kniven och kasta tillbaks den mot Malcolm.

● **Hur kommer man förbi kraftfältet i slottets tunnlar?**

Pröva med att klicka på den bli stenen i ditt smycke, så teleporteras du förbi kraftfältet.

ULTIMA UNDERWORLD 2

● **Vad ska jag göra med "blackrock" på nivå 5?**

Detta är själva "centralstationen" i hela spelet. Det är här du teleporterar dig till alla andra världar - åtta stycken, om jag minns rätt - där "The Guardian" varit framme med sin onda magi. För att aktivera denna stora "blackrock" måste du hitta mindre "blackrock gems". När du hittar en sådan, gå upp med den och visa den för Nystul, så preparerar han stenen för dig. Därefter går du ner och använder den på den stora "blackrock"-stenen, så öppnas en väg till en ny värld - vilket visas genom att en del av stenen lyser klarare än resten.

● **Hur öppnar man dörren till "armoury"? Är det nödvändigt?**

Nyckeln finns bakom "reapern" på katakombnivå 4 under slottet (det fientliga trädet, alltså). Döda trädet – det är svårt, så du måste nog vänta tills din figur stigit några nivåer – och leta noga igenom all bråte på marken runtom det ställe där "reapern" stod, så hittar du nyckeln. Plus ett bra vapen. Dock finns det inte särskilt mycket kul inne i vapenförrådet, så du klarar spelet utmärkt utan att gå in dit.

EYE OF THE BEHOLDER 3

● **Vad ska man göra vid "Ice Chambers"? Jag har lagt in en diamant i nischen, men sen då?**

Sen teleporteras du till ännu ett rum, med ännu en nisch, där inskriptionen lyder "Do you fear for your child?". Här ska du placera en "Wand of Fear" (en sådan kan du hitta någonstans i Myth Drannor), så teleporteras du till ett nytt rum där det ligger en massa godsaker som du kan ta med dig.

Sitter du fast i ett äventyrsspel? Skriv då till:
Besvärjaren
Datormagazin
Box 12547
102 29 STOCKHOLM
Om du använder ett vykort ökar chanserna för att du får svar. Observera att Besvärjaren inte har möjlighet att besvara personliga brev eller skicka lösningsfiler.

SVERIGES STÖRSTA UTBUD AV DATASPEL

SPEL TILL PC

(De flesta spelen kräver 386/486, DOS 5.0, +2 Mb RAM minne, VGA grafik och High Density 3.5 diskdrive.)

	PRIS
1869	429
688 ATTACK SUB	209
A320 AIRBUS N. AMERICA	529
A.T.P.	499
A-TRAIN	449
ACES OF THE PACIFIC	499
ALONE IN THE DARK	529
AMAZON	499
AMBUSH AT SORINOR	499
AV8B HARRIER ASSAULT	499
B17 FLYING FORTRESS	499
BATTLE ISLE 93	329
BATTLEHAWKS 1942	219
BETRAYAL AT KRONDOR	529
BLUE FORCE	529
BRIDGE 7.0	499
BUDOKAN	189
BUZZ ALDRIN	549
CAESAR DELUXE	429
CALIFORNIA GAMES 2	149
CARRIERS AT WAR CONSTR KIT	499
CASTLES II	449
CHAMPIONSHIP MANAGER 93	379
CIVILIZATION	449
CLASH OF STEEL	469
CLOUDS OF XEEN	549
COMANCHE MAXIMUM OVERKILL*	499
COMMAND H.Q.	299
CONQUERED KINGDOMS	599
CONQUEST OF LONGBOW	499
CRUSADERS OF DARK SAVANT	529
DAGGER OF AMON RA	499
DARKLANDS	549
DARKSIDE OF XEEN	549
DAY OF THE TENTACLE	499
DINOWARS ARE BACK	399
DOG FIGHT	499
DUNE II	449
DUNGEON MASTER	449
EMPIRE DELUXE	529
EYE OF THE BEHOLDER III	469
F15 STRIKE EAGLE III	499
FALCON 3.0	529
FIELDS OF GLORY	499
FLASHBACK	449
FORMULA ONE G.P.	499
FOOTBALL MANAGER III	369
FREDDY PHARKAS	499
FRONT PAGE FOOTBALL	499
GREAT NAVAL BATTLES	469
HIGH COMMAND***	529
HISTORY LINE 1914–1918	469
HOCKEY LEAGUE SIMULATOR II	449
INDIANA JONES III LAST CRUSADE	239
INDIANA JONES IV FATE ATLANTIS	439
ISHAR II	429
KINGS QUEST VI	529
LEMMINGS II TRIBES	499
L'EMPEREUR	599
LHX ATTACK CHOPPER	209
LIBERTY OR DEATH	599
LINE IN THE SAND	369
LINKS 386 PRO**	529
LINKS BANFF SPRINGS****	279
LINKS BELFRY****	279
LINKS MANUA KEA****	279
LINKS PINEHURST****	279
LOOM	219
LOST FILES SHERLOCK HOLMES	499
LOST VIKINGS	449
M1 TANK PLATOON	219
MAELSTROM	499
MANIAC MANSION	199
MONKEY ISLAND II	429
PIRATES	199
POLICE QUEST III	499
PREMIER MANAGER	369
PRINCE OF PERSIA I	189
PRINCE OF PERSIA II	499
QUEST FOR GLORY III	499
RAGS TO RICHES	499
RAILROAD TYCOON	299
REACH FOR THE SKIES	449
RETURN OF THE PHANTOM	499
SENSIBLE SOCCER 92/93	399
SILENT SERVICE II	299
SIM CITY WINDOWS	499
SIM EARTH WINDOWS	499
SIM LIFE	499
SPACE HULK	529
SPACE QUEST V	499
SPACEWARD HO!	529
SPEAR OF DESTINY	499
STAR CONTROL II	499
STRIKE COMMANDER*	549
SYNDICATE	529
TASKFORCE 1942	499
TENNIS CUP II	149
TERMINATOR 2029	549
THE LEGACY	499
TRISTAN PINBALL	469
ULTIMA UNDERWORLD II	499
ULTIMA VII BLACK GATE	499
ULTIMA VII SERPENT ISLE	529
UNCHARTES WATERS	699
UNLIMITED ADVENTURES	439
V VICTORY II VELIKIYE LUKE***	599
V VICTORY III ARNHEM***	529
VEIL OF DARKNESS	439
VIKINGS FIELD OF CONQUEST	429
WAR IN THE GULF	439
WARLORDS	499
WAYNE GRETZKY III	499
WHALES VOYAGE	429
WING COMMANDER II	499
WORLDS OF LEGEND	339
X-WING	499

* = kräver +4 Mb RAM minne
** = kräver SVGA
*** = kräver SVGA och +3 Mb RAM minne
**** = kräver LINKS, LINKS 386 PRO eller Microsoft Golf

KOMMER SNART TILL PC

(De flesta spelen kräver 386/486, DOS 5.0, +2 Mb RAM minne, VGA grafik och High Density 3.5 diskdrive.)

	PRIS
PIRATES GOLD	499
RAILROAD TYCOON DELUXE	499

SPELPAKET TILL PC

(De flesta spelen kräver 386/486, DOS 5.0, +2 Mb RAM minne, VGA grafik och High Density 3.5 diskdrive.)

CLASSIC ADVENTURES Maniac Mansion i, Zak Mc Kracken, Indiana Jones 3 LC Adv, Loom och Monkey Island I. Pris 599.

COMBAT CLASSICS Team Yankee, F15 Strike Eagle 2 och 688 Attack Sub. Pris 449.

POWER HITS BATTLETECH Battletech I & II och Mech Warrior. Pris 499.

SID MEIER TRILOGY Pirates, Covert Action och Railroad Tycoon. Pris 499.

SIM CITY DELUXE Sim City, Sim City Architect I och Sim City Terrain Editor. Pris 449.

SPACE QUEST QUAD PACK Space Quest 1, 2, 3 och 4. Pris 599.

SPACE LEGENDS Elite Plus, Mega Traveller I och Wing Commander I. Pris 449.

SPORTS MASTERS Indianapolis 500, PGA Tour Golf, Advantage Tennis och European Championships 1992. Pris 449.

THE GREATEST Shuttle, Dune 1 och Lure of the Temptress. Pris 469.

PC CD-ROM

7TH GUEST	899
ADVENTURES OF SEYMORE BUTTS*	799
BEST OV VIVID*	799
BLUE FORCE	699
BUSTY BABES*	499
DAGGER OF AMON RA	549
DAY OF THE TENTACLE	549
DIGITAL DANCING*	799
DINOSAURS	699
DIRTY TALK I*	799
ECO QUEST	549
ECSTACY HOT PICS*	599
ERIK THE UNREADY	449
GIRLS IN VIVID VOL 1*	699
GIRLS IN VIVID VOL 2*	699
GUINESS DISK OF RECORDS	699
GUNSHIP 2000	599
HIDDEN OBSESSIONS*	799
INDIANA JONES IV	549
JUTLAND	849
KAMA SUTRA*	799
KINGS QUEST VI	599
KGB/CIA WORLD FACT BOOK	569
LEGEND OF KYRANDIA	549
LOVELY LADIES II*	669
MONKEY ISLAND I	549
MONSTER DISK	649
NIGHT OWL 9	549
NIGHTWATCH*	799
PC GAME ROOM	699
PC SIG GAMES	399
PORKWARE 2*	569
RINGWORLD	499
SHERLOCK HOLMES I	699
SHERLOCK HOLMES II	749
SHERLOCK HOLMES III	799
SPACE QUEST IV	549
STORM III*	499
THINGS CHANGE FIRST TIME*	579

* = X-rated

JOYSTICKS

	PRIS
BATHANDLE (AMI/C64)	239
BOSS (AMI/C64)	199
FLIGHT STICK (PC)	669
GRAVIS ANALOG PR (PC)	569
GRAVIS GAME PAD (AMI/C64)	269
GRAVIS GAME PAD (PC)	349
Q-STICK (AMI/C64)	119
SLICK STICK (AMI/C64)	99
TAC-2 (AMI/C64)	149
THE BUG (AMI/C64)	199

BÖCKER

	PRIS
A-TRAIN GUIDE BOOK	269
AMIGA BASIC INSIDE & OUT	349
AMIGA C FOR BEGINNERS	269
AMIGA DEVICES MAN 3RD ED	449
AMIGA DOS II COMPANION	369
AMIGA DOS INS. & OUT REVISED	349
AMIGA DOS MANUAL 3RD ED.	399
AMIGA GAME MAKER MANUAL	429
AMIGA HARDWARE MAN. 3RD ED.	449
AMIGA INCL. & AUTODOCS 3RD ED	499
AMIGA INTERN	499
AMIGA LIBR. MAN. 3RD ED.	499
AMIGA TIPS & SECRETS	299
BANE COSMIC FORGE HINTBOOK	159
BARDS TALE III CLUEBOOK	159
BEST OF AMIGA TRICKS & TIPS	369
BUCK ROGERS 1/2 CLUE Pris/st.	159
CHAMPIONS OF KRYNN CLUE	159
CHAOS STRIKES BACK ADV H.B.	149
CIVILIZATION 640K A DAY	299
CODENAME ICEMAN HINTBOOK	119
COLONELS BEQUEST HINT	119
CONQUEST OF CAMELOT HINT	119
CONQUEST OF LONGBOW HB	119
CORISH COMP. GAMES GD 3RD ED.	249
CRUSADERS DARK SAVANT HINT	269
CURSE OF AZURE BONDS CLUE	159
DAGGER OF AMON RA HB	119
DARK QUEEN OF KRYNN CLUE	159
DARK SEED HINTBOOK	119
DAY OF THE TENTACLE HINTBOOK	159
DEATH KNIGHT KRYNN CLUEBOOK	159
DRAKKHEN HINTBOOK	159
DUNGEON MASTER HINT BOOK	149
ECO QUEST 1/2 H.B. Pris/st.	119
ELITE HELP BOOK	99
ELVIRA 1/2 H.B. Pris/st.	149
EYE OF THE BEHOLDER I CLUE	159
EYE OF THE BEHOLDER II CLUE	159
EYE OF THE BEHOLDER III CLUE	159
FAERY TALE HINTBOOK	159
FALCON 3 COMBAT BOOK	269
FALCON 3.0 AIR COMBAT	269
FALCON AIR COMBAT	229
FREDDY PHARKAS HINTBOOK	119
GATEWAY SAVAGE FRONTIER CLUE	159
GOLD RUSH HINTBOOK	119
GUNSHIP 2000 STRATEGY	269
HEART OF CHINA HINTBOOK	119
HEROES OF THE LANCE CLUE	119
IMMORTAL CLUEBOOK	149
INCA HINTBOOK	119
INDIANA J. FATE ATLANTIS CLUE	159
KEEF THE THIEF CLUEBOOK	149
KINGS Q. 1/2/3/4/5/6 H.B. Pris/st.	119
KINGS QUEST COMPANION 3RD ED.	269
KNIGHTMARE HINTBOOK	119
LARRY 1/2/3/5 H.B. Pris/st.	119
LARRY BEDSIDE COMPANION	159
LEGEND OF KYRANDIA HINTBOOK	119
LEGENDS OF VALOUR HINTBOOK	159
LINKS OFFICIAL GDE	239
LOOM HINTBOOK	149
LORD OF THE RINGS CLUEBOOK	149
LOST FILES SHERLOCK CLUE	159
MANHUNTER N.Y. HINTBOOK	119
MANHUNTER S.F. HINTBOOK	119
MANIAC MANSION CLUEBOOK	149
MARS SAGA CLUEBOOK	149
MASTER SIM CITY/EARTH	269
MIGHT & M. 1/2 CLUE BOOK Pris/st.	159
MIGHT & MAGIC III CLUE BOOK	249
MONKEY ISLAND II HINTBOOK	159
OFFICIAL BK OF ULTIMA 2ND ED	249
OFFICIAL GDE CIVILIZATION	249
OFFICIAL GUIDE RAILROAD TYCOON	249
OFFICIAL GUIDE SPACE QUEST I-IV	249
PLANETS EDGE CLUEBOOK	249
POLICE Q. 1/2/3 H.B. Pris/st.	119
POLICE QUEST CASE BOOK (1–3)	269
POLICE QUEST OFF GDE	159
POPULOUS I & II STRATEGY GUIDE	299
POOL OF RADIANCE CLUE BOOK	159
POOLS OF DARKNESS CLUEBOOK	159
POWER MONGER CLUEBOOK	149
POWER MONGER STRATEGY GDE	269
PRINCE OF PERSIA I & II GDE	279
PROGRAMMERA 6502	299
QUEST FOR CLUES III	349
QUEST FOR CLUES IV	349
QUEST FOR CLUES V	269
QUEST FOR CLUES VI	269
QUEST FOR GLORY I HINT BOOK	119
QUEST FOR GLORY II HINT BOOK	119
QUEST FOR GLORY III HINT	119
RAILROAD TYCOON MASTER STR.	269
RISE OF THE DRAGON HINTBOOK	119
SECRET OF MONKEY I HINTBOOK	159
SECRET OF SILVERBLADES CLUE	159
SHADOW SORCERER CLUE	159
SIM CITY PLANNING	269
SIM LIFE STRATEGY GDE	299
SPACE Q. 1/2/3/4/5 H.B. Pris/st.	119
SPACE QUEST COMPANION	269
STRIKE COMMANDER PLAYTEST	149
THE LARRY STORY	199
TREASURES SAVAGE FRONT. CLUE	159
ULTIMA AVATAR	269
ULTIMA V HINT BOOK	159
ULTIMA VI HINT BOOK	159
ULTIMA VII BLACKGATE HINT BOOK	159
ULTIMA VII SERPENT ISLE CLUE	159
ULTIMA VII & UNDERWORLD	279
USING AREXX ON AMIGA	429
VEIL OF DARKNESS CLUE	159
VISIONARY PROG HANDBOOK	449
WASTELAND CLUEBOOK	149
WILLY BEAMISH HINTBOOK	119
WING COMMANDER 1 & 2 STR GDE	269
X-WING OFFICIAL GUIDE	279
ZAK MC KRACKEN HINT BOOK	99

SPEL TILL AMIGA

	PRIS
1869 (1 MB)	369
1869 (A1200)	369
3D CONSTRUCTION KIT II (1 MB)	599
4D SPORTS BOXING (1 MB)	199
4D SPORTS DRIVIN (1 MB)	199
688 ATTACK SUB	179
A320 AIRBUS EUROPA***	399
A320 AIRBUS N. AMERICA (1 MB)**	429
A-TRAIN (1 MB)	399
ABANDONED PLACES II (1 MB)**	429
AGONY	209
AIR BUCKS (1 MB)	369
AIR SUPPORT	209
ALIEN BREED SPEC. ED. (1MB)	159
ALIEN DRUG LORDS (1 MB)	399
ALTERED DESTINY (1 MB)**	299
AMNIOS	209
AMOS – THE CREATOR	599
AMOS 3D (till Amos)*	399
AMOS COMPILER (till Amos)	369
AMOS PRO COMPILER	429
AMOS PROFESSIONAL (1 MB)	599
ANCIENT ART WAR SKIES (1 MB)	399
ANCIENT BATTLES**	329
ANNALS OF ROME	299
ANOTHER WORLD	299
APIDYA	299
ATOMINO	209
AQUATIC GAMES	329
AQUAVENTURA	329
ARABIAN NIGHTS (1 MB)	329
ARACHNOPHOBIA (1 MB)	299
ARCHER MACLEANS POOL	329
ASHES OF EMPIRE (1 MB)	449
ASSASSIN (1 MB)	299
AV8B HARRIER ASSAULT (1 MB)	429
AWESOME	209
B17 FLYING FORTRESS (1 MB)	399
B.C. KID	299
BACK TO THE FUTURE III**	299
BANE OF COSMIC FORGE (1 MB)	429
BARBARIAN II (PSYGN.)	209
BARDS TALE CONSTR SET (1 MB)**	369
BAT II (1MB)	399
BATTLE CHESS I	169
BATTLE ISLE 93 (1 MB)	329
BATTLEHAWKS 1942*	199
BEAST BUSTERS	299
BEAVERS	329
BIG RUN	299
BILLS TOMATO GAME	209
BIRDS OF PREY (1 MB)**	429
BLACK CAULDRON*	369
BLACK CRYPT (1 MB)	329
BLADE OF DESTINY (1MB)	469
BLADES OF STEEL*	299
BLOCK OUT	249
BODY BLOWS (1 MB)	329
BONANZA BROTHERS*	299
BORROWED TIME	299
BREACH II	399
BRIDGE 6.0*	419
BRIGADE COMMANDER (1 MB)	399
BUDOKAN	179
BUTCHER HILL*	249
CAESAR DELUXE (1 MB)**	349
CAMPAIGN	429
CAMPAIGN MISSION DISK	239
CAR-VUP**	299
CARTHAGE*	299
CASTLES (1 MB)**	369
CASTLES DATADISK	229
CENTREFOLD SQUARES	249
CHAMPIONS OF KRYNN (1MB)	379
CHAMPIONSHIP MANAGER 93 (1 MB)	339
CHAOS ENGINE (1 MB)	299
CHRONO QUEST II	369
CHUCK ROCK I**	189
CHUCK ROCK II (1 MB)	299
CISCO HEAT**	299
CIVILIZATION (1 MB)	399
CODENAME ICEMAN (1 MB)	399
COHORT II (1 MB)	369
COLONELS BEQUEST (1 MB)	399
COLOSSUS BRIDGE 4.0	299
COLOSSUS CHESS X**	299
CONFLICT KOREA (1 MB)	399
CONQUEST CAMELOT (1 MB)*	399
CONQUEST OF LONGBOW****	499
COOL CROCK TWINS	329
COOL WORLD (1 MB)	299
COVERT ACTION (1MB)	399
CRAPS ACADEMY	299
CRAZY CARS III	299
CREATURE	299
CREATURES II	329
CRUISE FOR A CORPSE**	349
CRYSTAL KINGDOM DIZZY	249
CURSE OF ENCHANTIA (1 MB)	399
CYBERWORLD*	249
CYTRON**	369
D-DAY (1MB)	369
D-GENERATION (1 MB)	199
DARKMAN	299
DARKSEED (1 MB)	429
DAS BOOT	199
DAY OF THE VIPER	299
DAYS OF THUNDER**	199
DEATH KNIGHTS KR. (1 MB)**	369
DELIVERANCE**	299
DELUXE PAINT IV AGA (A1200)	1099
DELUXE STRIP POKER*	249
DELUXE STRIP POKER II	369
DEMONIAK (1 MB)	369
DEMONS TOMB	299
DESERT STRIKE (1 MB)	369
DICK TRACY	299
DIE HARD II**	299
DOJO DAN	299
DOODLE BUG**	299
DR FRUIT	79
DRAGON FLIGHT**	369
DRAGONS LAIR II: TIME WARP	499
DRAGONS LAIR III	369
DRAGON WARS**	299
DREAM ZONE*	299
DRIVIN FORCE	299
DUCK TALES	299
DUNE II (1 MB)	379
EASY AMOS (1 MB)	399
ECO PHANTOMS	299
ELVIRA I (1 MB)*	369
ELVIRA II (1 MB)**	429
EPIC (1 MB)	369
EUROPEAN CHAMPIONSHIPS 1992**	299
EUROPEAN SUPERLEAGUE	299
EYE OF THE BEHOLDER I (1 MB)	369
EYE OF THE BEHOLDER II (1 MB)	399
F15 STRIKE EAGLE II (1MB)	239
F19 STEALTH FIGHTER**	239
FALCON	199
FALCON DATADISK I	149
FALCON DATADISK II	149
FANTASTIC VOYAGE	329
FASCINATION	349
FAST BREAK	299
FIGHTER DUEL PRO (1 MB)	499
FIRE AND ICE**	299
FIREHAWK	259
FISH	349
FLASHBACK (1 MB)	369
FLEET MED	599
FLIGHT OF THE INTRUDER (1 MB)	429
FLIGHT SIMULATOR II	499
FORMULA ONE GP (1 MB)	399
FRENETIC*	329
FRONTLINE*	369
FUTURE WARS**	179
FUZZBALL**	249
GAMES 92 ESPANA (1 MB)**	369
GARFIELD WINTERS TALE**	299
GATEWAY SAVAGE FRONT. (1 MB)	379
GETTYSBURG*	369
GIN & CRIBBAGE	399
GLOBAL COMMANDER*	199
GLOBAL EFFECT	369
GOAL (1 MB)	369
GOBLIINS II (1 MB)	349
GRAHAM TAYLOR (1 MB)	299
GRAND PRIX CIRCUIT	299
GRAND SLAM TENNIS	199
GUN BOAT (1MB)	179
GUNSHIP 2000 (1MB)	399
GUY SPY	369
HARLEQUIN	299
HEART OF CHINA (1 MB)	399
HEIMDALL (1 MB)**	399
HISTORY LINE 1914–1918 (1 MB)	399
HOI	399
HOOK (1 MB)	299
HUMAN RACE (till Humans 1)	259
HUMANS I	369
HUMANS II HUMAN RACE	369
HUNT FOR RED OCTOBER	299
HÄGAR THE HORRIBLE**	299
IMPERIUM	169
IN HARMS WAY	599
INDIANA JONES 3 L.C. ADV.**	199
INDIANA JONES 4 ACTION (1 MB)	299
INDIANA JONES 4 ADVENT. (1 MB)	399
INDY HEAT**	299
INFESTATION**	299
INTERNATIONAL RUGBY CH. (1 MB)	329
INTERNATIONAL SPORTS CHALL.	369
ISHAR II (A1200)	369
ISHAR II (1 MB)	369
ISHIDO	299
IT CAME FROM THE DESERT (1 MB)	349
JACK NICKLAUS UNLIMITED (1 MB)	399
JAGUAR XJ220 (1MB)**	299
JAMES CLAVELS SHOGUN	299
JETSONS**	199
JOE & MAC (1 MB)**	299
JOHN BARNES (1 MB)	299
JOHN MADDEN	329
JOURNEY	399
KEEF THE THIEF	159
KEYS TO MARAMON	329
KGB (1 MB)	369
KICK OFF II ONE MEG VER.**	299
KILLING GAME SHOW	209
KINGS BOUNTY**	369
KINGS QUEST IV (1 MB)	399
KINGS QUEST V*******	499
KNIGHTMARE	199
KNIGHTS OF THE SKY*****	399
KRIEGSMARINE	599
KURSK CAMPAIGN	599
LARRY I	399
LARRY II (1 MB)	399
LARRY V*******	499
LEANDER	209
LEEDS UNITED CHAMPIONS (1 MB)	299
LEGEND OF KYRANDIA (1 MB)**	429
LEGENDS OF VALOUR (2 MB)	449
LEMMINGS II THE TRIBES (1 MB)	369
LETHAL WEAPON (1 MB)	299
LIONHEART (1 MB)	349
LIVERPOOL**	299
LONG LANCE	599
LOOM (1MB)	209
LORD OF THE RINGS (1 MB)**	329
LORDS OF THE RISING SUN**	349
LORDS OF TIME	499
LOST VIKINGS	369
LOTUS III**	299
M1 TANK PLATOON	209
MAGIC FLY	159
MAIN BATTLE TANK C. GERMANY	599
MAIN BATTLE TANK M. EAST	599
MAIN BATTLE TANK N. GERMANY	599
MALTA STORM	599
MANCHESTER UTD EUROPE	299
MANHUNTER NEW YORK	399
MANIAC MANSION	179
MARIAS CHRISTMAS BOX**	199
MATCH OF THE DAY	299
MATRIX MARAUDERS	199
MC DONALD LAND	329
MEGA FORTRESS (1 MB)	369
MEGA FORTRESS MISSIONS II	479
MEGA TRAVELLER II (1 MB)	369
MICROLEAGUE WRESTLING	399
MICROPROSE GOLF (1 MB)	399
MIDWINTER I**	179
MIDWINTER II (1MB)	239
MIG 29 FULCRUM	179
MINDSHADOW	299
MONKEY ISLAND II (1 MB)	399
MOONSTONE (1 MB)	369
MORPH**	329
MOSCOW CAMPAIGN	599
MOTORHEAD	229
MYTH (1 MB)	299
NAM	369
NICK FALDOS GOLF (1 MB)	399
NICKY BOOM	399
NIGEL MANSELLS (A1200)	349
NIGEL MANSELLS (1 MB)**	349
NIGHT SHIFT	299
NITRO	299
NO GREATER GLORY (1 MB)	399
NOVA 9*******	299
OIL BARONS	399
OMAR SHARIFS BRIDGE (1 MB)	399
OMEGA	399
OMNIPLAY HORSE RACING	369
OPERATION STEALTH	209
ORK	209
PAC LAND**	249

PAC MANIA**	249
PACIFIC ISLANDS	369
PACIFIC STORM MIDWAY CAMP.	599
PACIFIC STORM SOLOMONS	599
PALADIN II (1 MB)	349
PAPERBOY II*	299
PARASOL STARS**	299
PERFECT GENERAL*****	429
PERFECT GENERAL WWII DATA	249
PGA COURSES (till PGA GOLF)	229
PHOBIA**	299
PINBALL DREAMS	329
PINBALL FANTASIES(1 MB)	349
PIRACY (1 MB)	439
PIRATES	179
POLICE QUEST I	399
POLICE QUEST II (1 MB)	399
POLICE QUEST III*******	499
POOLS OF DARKNESS (1 MB)	379
POPULOUS II CHALL. DATA	229
PORTS OF CALL	299
POW*	299
POWERBOAT*	299
PREDATOR II*	299
PREMIERE (1 MB)**	369
PREMIER MANAGER (1 MB)	299
PROJECT X REVISED ED. (1MB)	179
PUSH OVER	299
PUTTY (1 MB)	329
QUEST FOR GLORY II (1 MB)	399
RAILROAD TYCOON (1 MB)***	399
RAMPAGE*	299
RAMPART (1 MB)	329
REACH FOR THE SKIES (1 MB)	369
REBEL CHARGE CHICKAMAUGA	399
RED LIGHTNING	369
RED ZONE	329
RENEGADE LEGION (1 MB)	399
RETURN TO ATLANTIS**	159
RISE OF THE DRAGON (1 MB)	399
RISKY WOODS**	329
ROAD RASH(1 MB)	329
ROBIN HOOD**	329
ROBOCOD (A1200)	329
ROBOCOP III**	299
ROBOSPORT (1 MB)	349
ROLLING RONNY	299
ROME AD 92 (1 MB)	369
ROMMEL AT GAZALA	599
RUGBY THE WORLD CUP**	299
RULES OF ENGAGEMENT (1 MB)	329
SABRE TEAM (1 MB)	299
SARGON III CHESS	399
SCRABBLE	349
SEARCH FOR THE KING (1 MB)	429
SECRET OF MONKEY ISLAND 1 (1 MB)	299
SECRET OF SILVERBLADES(1MB)	379
SENSIBLE SOCCER 92/93	299
SEVERED HEADS (1 MB)	399
SHADOW OF THE BEAST III	209
SHADOWORLDS (1 MB)**	299
SHOCKWAVE**	299
SHUTTLE (1 MB)	369
SILENT SERVICE I	299
SILENT SERVICE II (1 MB)	399
SIM ANT (1 MB)	399
SIM CITY I MEG VERSION	499
SIM EARTH (1 MB)	399
SIM LIFE (A1200)	429
SINK OR SWIM	329
SLEEP WALKER (1 MB)	399
SLEEP WALKER (A1200)	399
SOLITAIRE'S JOURNEY (1 MB)	599
SPACE 1889 (1 MB)	369
SPACE ACE II BORFS REVENGE	429
SPACE BATTLE	79
SPACE QUEST I	399
SPACE QUEST II (1 MB)	399
SPACE QUEST III (1 MB)	399
SPACE QUEST IV*******	499
SPACE ROGUE	369
SPECIAL FORCES (1 MB)***	249
SPINDIZZY WORLDS**	299

SPOT (1 MB)	249
STAR COMMAND	369
STAR CONTROL (1 MB)	299
STELLAR CRUSADE	399
STORM MASTER	179
STREET FIGHTER II (1 MB)	329
STRIKE FLEET	179
STRIKER (1 MB)	299
STRIP POKER III (1 MB)	499
SUBBATTLE SIMULATOR	299
SUPER CAULDRON	329
SUPER FROG (1 MB)	329
SUPER TETRIS (1 MB)	369
SUSPICIOUS CARGO**	299
SYNDICATE (1 MB)	439
TASS TIMES IN TONETOWN**	249
TERRAN ENVOY	399
TERRYS BIG ADVENTURE**	249
TEST DRIVE I	199
THE CYCLES	179
THE GODFATHER	369
THE IMMORTAL (1 MB)	179
THIRD COURIER	299
THIRD REICH (1 MB)	399
THUNDERHAWK**	369
TITUS THE FOX	329
TO THE RHINE	599
TOM & JERRY II**	299
TOM LANDRY FOOTBALL (1 MB)	499
TOURNAMENT GOLF**	299
TRACON II (1 MB)	449
TRANSARCTICA (1 MB)	369
TRANSARCTICA (A1200)	369
TREASURES OF SAVAGE FR. (1 MB)	379
TREASURE TRAP*	299
TREBLE CHAMPIONS II	269
TRODDLERS	329
TROLLS (1 MB)	329
TROLLS (A1200)	329
TV SPORTS BASEBALL (1MB)	199
TV SPORTS BOXING (1MB)	199
TYPHOON OF STEEL (1 MB)	369
ULTIMATE RIDE**	299
UMS I	299
VEKTOR STORM	399
VENGEANCE OF EXCALIBUR (1 MB)	369
VIKING CHILD	249
VIKINGS FIELDS OF CON. (1 MB)	299
VOLFIED	249
VOYAGE BEYOND (till Space Cr.)	199
VULCAN*	329
WALKER (1MB)	369
WAR IN THE GULF	369
WARLORDS (1 MB)	399
WAXWORKS (1 MB)	429
WHALES VOYAGE (1 MB)	369
WHALES VOYAGE (A1200)	369
WHITE DEATH (1 MB)	399
WILD WEST WORLD	299
WILLOW	299
WILLY BEAMISH*******	499
WING COMMANDER (1 MB)	429
WINGS (1 MB)	199
WIZKID	299
WOLFPACK (1 MB)*	369
WONDERLAND (1 MB)	369
WORLDS AT WAR (1MB)	299
WORLDS OF LEGEND (1MB)	329
WWF II (1 MB)**	299
ZAK MC KRACKEN	179
ZOOL (1 MB)	299
ZOOL (A1200)	299
ZYCONIX**	259

* = fungerar ej på Plus, A600 och A1200.
** = fungerar ej på A1200/4000.
*** = fungerar ej på A600.
****= kräver 1 MB och hårddisk.
***** = kräver 1 MB (2 MB på Amiga 600).
****** = kräver 1 MB (2 MB på Amiga 600) och antingen två drivar eller hårddisk.
******* = kräver 1 MB och antingen två drivar eller hårddisk.

KOMMER SNART TILL AMIGA

(Förhandsbeställningar mottages nu. Reservation för prisändringar och leveransförseningar.)

APOCALYPSE (1MB)	379
BLASTER (1 MB)	329
COMBAT AIR PATROL (1 MB)	369
HIRED GUNS (1 MB)	369
INT'L OPEN GOLF (1MB)	329
INT'L OPEN GOLF (A1200)	329

AMIGA SPEL 149:-ST.

3D POOL**, 4TH & INCHES, A.P.B.**, ADDAMS FAMILY, ADV DESTROYER SIM**, ARNIE, BATMAN THE MOVIE, BATTLESTORM, BIG NOSE CAVEMAN**, BUBBLE BOBBLE**, BUBBLE DIZZY, BULLYS SPORTING DARTS, CALIFORNIA GAMES 2, CARNAGE, CARRIER COMMAND, CHASE HQ 2, COUNT DUCKULA II, CRACKDOWN, CRAZY CARS II*, CRYSTALS OF ARBOREA, DEFENDER OF THE CROWN**, DIZZY PRINCE OF YOLKFOLK, DRAGONS OF FLAME, EMLYN HUGHES**, F16 COMBAT PILOT, FACE OFF ICE HOCKEY**, FINAL FIGHT, FIRE & BRIMSTONE**, FIRST DIVISION MANAGER, FIST FIGHTER, FLIMBOS QUEST**, FRANKENSTEIN**, GALACTIC WARRIORS RATS**, GAZZA I, GHOULS & GHOSTS**, GO FOR GOLD****, GOLDEN AXE, GRAEME SOUNESS SOCCER, HARD NOVA, HARDBALL I, HEAD OVER HEELS, HERO QUEST, HILL STREET BLUES, HOT RUBBER**, HOVERSPRINT**, HUDSON HAWK**, INT'L ICE HOCKEY, INT'L SOCCER CHALLENGE, INT'L TRUCK RACING, JACK NICKLAUS GOLF, JAMES POND**, JOAN OF ARC, KILLING MACHINE**, KWIK SNAX, LAST NINJA III**, LOMBARD RAC RALLY, LOTUS 1**, LOTUS 2**, MANCHESTER UTD EUROPE, MEAN 18, MERCS, METAL MUTANT, MICROPROSE SOCCER**, MOON WALKER***, MYTH**, NARCO POLICE**, NEW ZEALAND STORY*, NINJA REMIX**, ORIENTAL GAMES**, OUT RUN EUROPA, PANG**, PANZA KICK BOXING**, PINBALL MAGIC, PIPEMANIA**, PIT FIGHTER, PP HAMMER, PREHISTORIK, PRINCE OF PERSIA, PRO TENNIS TOUR 1**, PUZZNIC, RAINBOW ISLANDS**, RAMBO III, RBI 2 BASEBALL**, RICK DANGEROUS I*, RICK DANGEROUS II, ROBIN HOOD LEGEND QUEST, ROBOCOP I**, ROBOCOP II, ROCKET RANGER**, RODLAND, RUGBY COACH, RVF HONDA**, SHADOW DANCER, SHADOW WARRIORS**, SHOOT EM UP CONSTR KIT, SIMPSONS, SLIGHTLY MAGIC, SMASH TV, SOCCER PINBALL, STARGLIDER II**, STREET FIGHTER I, STRIDER II, STRIKER MANAGER, STUNT CAR RACER, SUPER CARS II**, SUPER MONACO GP**, SUPER OFF ROAD**, SUPER SEYMOR SAVES THE PLANET, SWITCHBLADE II, SWIV**, TEAM SUZUKI**, TENNIS CUP 2, TERMINATOR 2, TEST DRIVE II, THE PLAGUE, TOKI, TOYOTA CELICA GT RALLY, TURRICAN II, TV SPORTS FOOTBALL*, ULTIMATE GOLF, UNIVERSAL WARRIOR**, VIDEO KID, VOODOO NIGHTMARE, VOYAGER, WATERLOO, WILD STREETS, WORLD CHAMP BOXING MANAGER, WORLD CLASS LEADERBOARD, WWF I, ZORK 3.

* = fungerar ej på PLUS, A600 och A1200.
** = fungerar ej på A1200/4000.
*** = fungerar ej på A600/1200/4000.
**** = Games Summer Edition. Ej A1200.

SPELPAKET TILL AMIGA

ACCOLADE IN ACTION** Grand Prix Circuit, 4th & Inches, FastBreak och Blue Angels. Pris 369.

AIR SEA SUPREMACY** Gunship, P47, Silent Service I, Carrier Command och Wings. Kräver 1 MB. Pris 369.

ANIMATION CLASSICS Space Ace 1, Dragons Lair 2: Time Warp och Wrath of the Demon. Pris 529.

AWARD WINNERS** Space Ace 1, Kick Off 2, Pipemania och Populous 1. Pris 329.

BIG BOX II* Armalyte, Back to the Future 3, R-Type I, IK+, Real Ghosbusters, Defenders of the Earth, Shanghai I, Sinbad, Bombuzal och TV Sports Football. Pris 369.

CARTOON COLLECTION** Treasure Island Dizzy, Spike in Transylvania, Slightly Magic, CJ's Elephant Antics och Seymour goes to Hollywood. Pris 299.

COMBAT CLASSICS Team Yankee, F15 Strike Eagle 2 och 688 Attack Sub. 1 MB. Pris 369.

DIZZY COLLECTION** Fantasy World Dizzy, Treasure Islands Dizzy, Magicland Dizzy, Kwik Snax och Fast Food. Pris 299.

DIZZY EXCELLENT ADV** Bubble Dizzy, Dizzy Prince of the Yolkfolk, Dizzy Panic, Spellbound Dizzy och Kwik Snax. Pris 299.

DREAM TEAM** Terminator 2, Simpsons och WWF Wrestlemania. Pris 299.

DUNGEON MASTER & CHAOS STRIKES BACK Två klassiker. 1 MB. Pris 369.

FANTASTIC WORLDS** Populous 1, Megalomania, Realms, Pirates och Wonderland. 1 MB. Pris 399.

FOOTBALL CRAZY** Kick Off 2, Final Whistle och Player Manager. Pris 329.

GARY LINEKER COLLECTION** Italy 1990, International Soccer Challenge, Footballer of the Year II och Gary Linekers Hot-Shot. Pris 269.

HEAD TO HEAD** F19 Stealth Fighter och Mig 29M Super Fulcrum. Kräver 1 MB. Pris 429.

HIT MACHINE** Super Cars I, Skidz, Switchblade 1 och Axels Magic Hammer. Pris 299.

KIXX TRIPLEPACK 1** Microprose Soccer, Panza Kick Boxing och 3D Pool. Pris 269.

KIXX TRIPLEPACK 2** Street Fighter 1, Rick Dangerous 2 och Indy 3 LC Action. Pris 269.

LEMMINGS DOUBLEPACK Lemmings och Oh No More Lemmings. Pris 369.

LOST TREASURES OF INFOCOM Infidel, Lurking Horror, Suspect, Ballyhoo, Hitchhikers Guide to the Galaxy, Suspended, Starcross, Deadline, Witness, Moonmist, Planetfall, Stationfall, Enchanter, Sorcerer, Spellbreaker, Zork I, Zork II, Zork III, Beyond Zork och Zork Zero. Pris 599.

MEGALOMANIA & FIRST SAMURAI** Två toppspel till priset av ett. Pris 369.

NAPOLEONICS Austerlitz, Borodino och Waterloo. Pris 429.

PGA TOUR GOLF PLUS PGA Tour Golf och PGA Courses. Totalt 7 olika golfbanor: Sawgrass, Avenel, La Quinta, Sterling Shores, Eagle Trace, Scottsdale och Southwind. Pris 369.

POPULOUS I PLUS Populous I och Populous Promised Lands. Pris 179.

POPULOUS II PLUS Populous 2 och Populous 2 Challenge datadisk. 1 MB. Pris 429.

POWERPACK I* Bloodwych, Lombard RAC Rally, TV Sports Football och Xenon 2. Pris 299.

PRO SPORT CHALLENGE The Cycles, Powerboat, Jack Nicklaus Golf och Jack Nicklaus Courses vol 1. Pris 369.

PSYCHO'S SOCCER** Kick Off 2, Manchester United, Int'l Soccer Challenge och World Champ Soccer. Pris 349.

QUATTRO FIGHTERS** Guardian Angel, Kamikaze, Mig 29 och SAS Combat. Pris 149.

QUATTRO POWER MACHINES** Violator, Grand Prix, Nitro Boost Challenge och Pro Power Boat. Pris 149.

RAVING MAD** Rodland, Robocod och Megatwins. Pris 299.

SIM CITY & POPULOUS** Två av de bästa spelen någonsin till priset av ett spel. Pris 369.

SIM CITY DELUXE Sim City (512K ver.), Sim City Terrain Editor och Sim City Architect 1. Kräver 1 MB. Pris 429.

SPACE CRUSADE PLUS** Space Crusade och Voyage Beyond Mission Disk. Pris 299.

SPACE LEGENDS Elite, Mega Traveller I och Wing Commander. Kräver 1 MB. Pris 369.

SPORTS BEST** Tennis Cup 1, Turbo Cup och Panza Kick Boxing. Pris 299.

SPORTS MASTERS Indianapolis 500, PGA Tour Golf, Advantage Tennis och European Champ. 1992. Pris 369.

STRATEGY MASTERS** Battlemasters, Populous 1, Hunter, Spirit of Excalibur och Chess Player 2150. Pris 369.

SUPER ALL STARS** Robin Hood Legend Quest, Magicland Dizzy, Captain Dynamo, CJ in the USA och Steg the Slug. pris 299.

SUPER FIGHTERS** Pitfighter, Final Fight och WWF Wrestlemania. Pris 299.

SUPER SEGA VOL 1* Golden Axe, Shinobi, Super Monaco GP, Eswat och Crackdown. Pris 369.

TEST DRIVE II COLLECTION Test Drive II och alla fyra extra disketterna (California, European, Musclecars och Supercars). Pris 369.

THE ADVENTURERS** Hunter, Supremacy och Corporation. Pris 299.

THE GREATEST Jimmy White's Whirlwind Snooker, Lure of the Temptress och Dune. 1 MB. Pris 399.

TOP LEAGUE* Speedball 2, Rick Dangerous 2, Midwinter I, Falcon och TV Sports Football. Pris 369.

TRIAD II** Menace, Tetris och Ball. Pris 299

TRIPLE ACTION VOL 3 Targhan, Ghostbusters 2 och Titus the Fox. Pris 189.

TRIPLE ACTION VOL 4** Maya, Blues Brothers och Satan. Pris 189.

TRIPLE ACTION VOL 5 Grand Prix Master, Crazy Cars 3 och Battletech. Pris 189.

WORLD CUP COMPILATION* Tracksuit Manager, International Soccer och Kick Off I. Pris 299.

* = fungerar ej på Plus, A600 och A1200.
** = fungerar ej på A1200/4000.

Vi har även spel till C64/128, MAC, SNES, Gameboy, Gamegear, Megadrive, Mega CD, Atari ST/STE/130/800/2600, MSX, VIC-20, ZX Spectrum, CDTV och TI-99/4A. Gratis prislista. Ange dator.

C.B.I. Computer Boss International

Box 503 631 06 Eskilstuna

BESTÄLL PÅ TELEFON: 016-13 10 20

Personlig ordermottagning: Måndag–Torsdag 9–21, Fredagar 9–17, Lördag & Söndag 14–17

NAMN: ______________________ POSTADRESS: ______________________

ADRESS: ______________________ TELEFONNR: ______________________

☐ **Jag beställer för mer än 500 kr och jag får då ett extra spel utan kostnad. Värde minst 149 kr. Beställ för mer än 1000 kr och du får två extra spel, osv.**

Jag väljer:

- ☐ **FREE D.C. (PC)**
- ☐ **SORCERERS APPLIANCE (PC)**
- ☐ **WHITE DEATH (PC)**
- ☐ **4D SPORTS BOXING (1 MB, Amiga)**
- ☐ **4D SPORTS DRIVIN (1 MB, Amiga)**
- ☐ **HARLEQUIN (Amiga)**
- ☐ **JUMPIN JACKSON (Amiga, ej Plus, A600 & A1200)**
- ☐ **KINGS BOUNTY (Amiga, ej A1200)**
- ☐ **MATCH OF THE DAY (Amiga)**
- ☐ **RAILROAD TYCOON (1 MB, Amiga, ej A600)**
- ☐ **ZYCONIX (Amiga, ej A1200)**

ARTIKELNAMN	DATOR	PRIS

MINSTA BESTÄLLNING = 299 KR

Priserna är inkl moms, frakt, PF-avgift och emballage.

Endast 45 kr expeditionsavgift tillkommer. Inga andra avgifter tillkommer.

Leveranstiden är 1–2 veckor. Ej utlösta paket debiteras med 149 kr. Alla reklamationer kräver vårt returgodkännande nummer. Reklamerade varor skall skickas som vanligt brev. Skicka INTE förpackningar/instruktioner, endast disketten/kassetten.

Till Norge, Danmark och Finland tillkommer dessutom en extra avgift på 30 kr och tulldeklareringsavgift (60 NOK i Norge).

BACK-CHAT

Brad är bäst i Sverige

Hej Brad, du är bäst i Sverige på att snacka dYnGa! Vi har utsett dig till ÅRETS MULTI-TÖNT. DU ÄR OSMIDIG i brainet BRAD S. Vi kan tänka oss att S:et i BRAD S står för STÖRIG.. DU borde inte få leva på en civiliserad planet din torsk! (Brad uttryck) Och sedan vill vi också komma med rosor till Bamse angående era mycket bra insändarsidor (ibland back-chat). Sedan tycker vi att DMz skulle börja med omslagsdisketter, "Cover Disk", men det har väl med kontrakt med tillverkare att göra. Men det finns ju bra tillverkare i Sverige, t.ex. Digital Illusions, som skulle kunna ge previews av sina nya progs och spel. Därför att ni inte följer med i utvecklingen som dom engelska tidningarna gör, kallar vi er för Bamse!!!

En dataklubb i mellan-Sverige called LAU!

Och vad står LAU för? Lama Arma Ungdomar?

Brad S

Morsan blev sur

Hej Dmz. Jag tycker att ni gör en jättebra tidning. Era recensioner på spel är skitbra! Speciellt gillar jag Daniel Thörnqvists recensioner.

Men Brad S har gjort en jättetabbe i DMz. Varför tog du in Georg the Playboys insändare i DMz 11-93? Han fick skylla sig själv att hans "pinne" gick sönder. Av Brads svar att döma skulle man ju kunna tro att det var en annan sorts pinne som gick sönder, att Georg satt och r[redacted]e...

Min mamma fick syn på artikeln och blev sur och upprörd hela dagen. Nästa gång någon skriver något liknande måste ni se till att inte publicera det.

Tobias

Jag tog bort ordet "runkade" som du hade med i din insändare. Det är väl ett steg i rätt riktning?!

Brad S

Spelen har faktiskt blivit billigare

Det har varit mycket prat om att spel och nyttoprogram är dyra. Jag tycker att folk resonerar helt fel på den punkten. För dom ynka kronorna man måste lägga ut får man väldigt mycket. Vad är 299 kronor? Abonnemanget på en telefonräkning, 20 liter av en välkänd amerikansk dryck, 11 cigarettpaket eller många timmars underhållning/givande arbete framför ett Amiga-program. 1987, när Amigan började bli en lönande industri, kostade spelen ungefär lika mycket som dom gör nu. Om man räknar med inflationen så har dom alltså blivit billigare vilket medför att dom som klagar på att spelen kostar för mycket är snett ute i sitt resonemang. Jag tycker fler borde tänka om (som jag gjorde för något år sedan) och börja stödja programmerarna istället för att ta död på dom. Det finns ju spel och nyttoprogram som är så dåliga att det skulle vara en skam för Amigan att ens kalla dom FD-program, men det är en annan femma. Jag talar om mjukvara såsom DirOpus på nyttofronten och A-Train på spelfronten, DET är prylar väl värda sitt pris.

"I.D.Awn"

Lamers lär sig aldrig förrän det är för sent. Jämför ett Amigaspel med ett på Super Nintendo. Snittpriset för ett Amigaspel ligger på ca 370 spänn, Super Nintendo ca 640 spänn. Det kallar jag prisskillnad.

Brad S

Foto: Tintin Svensson

Signaturen Sarah 2009 vill ha fler nakna killar i tidningen. Vi tog därför in en bild på en riktig hingst. Vem som är vem på bilden får du lista ut själv, Sarah.

Fler nakna killar!

Hej!

Angående porrsidorna har jag bara en sak att anföra; varför ingen bild på en kille i jämlikhetens namn. Hur spännande kan det bli med nakna tjejer när man själv är tjej? Inte särskilt kan jag meddela.

Janne P, vad f-n håller du på med? Vill du verkligen att det ska komma ut att Amigan används till alla nördars favoritprogram Bingo-Lotto? Varför skriver du din insändare i pluralis, eller är du kanske schizo? Vadå VI amigaägare?

Själv har jag förvisso ingen dator själv, utan får nöja mig med min pappas IBM, eftersom jag inte har några pengar. Det går rätt bra det också.

Sarah 2009

Jag tänkte själv ställa upp på en nakenbild, men det fanns inget vidvinkelobjektiv som räckte, if you catch my drift.

Brad S

Nu har jag köpt en PC

Hej hopp!

Nu har jag sålt min gamla Amiga 500 och köpt en PC. Men jag tror inte att Amigan är död, tvärtom!

Jag hoppas att Commodore får tummarna ur röven och plockar ihop en riktig värstingdator till ett schysst pris. Nu när jag skulle köpa en ny dator stod valet mellan en A1200 och en PC. Det lutade till slut mest åt en PC.

Men om Commodore släpper en ny "värsting" tvekar jag inte att sälja min PC och köper Commodores senaste.

Tony

Här har vi grabben med guldbyxorna

Brad S

SÄG EMOT!

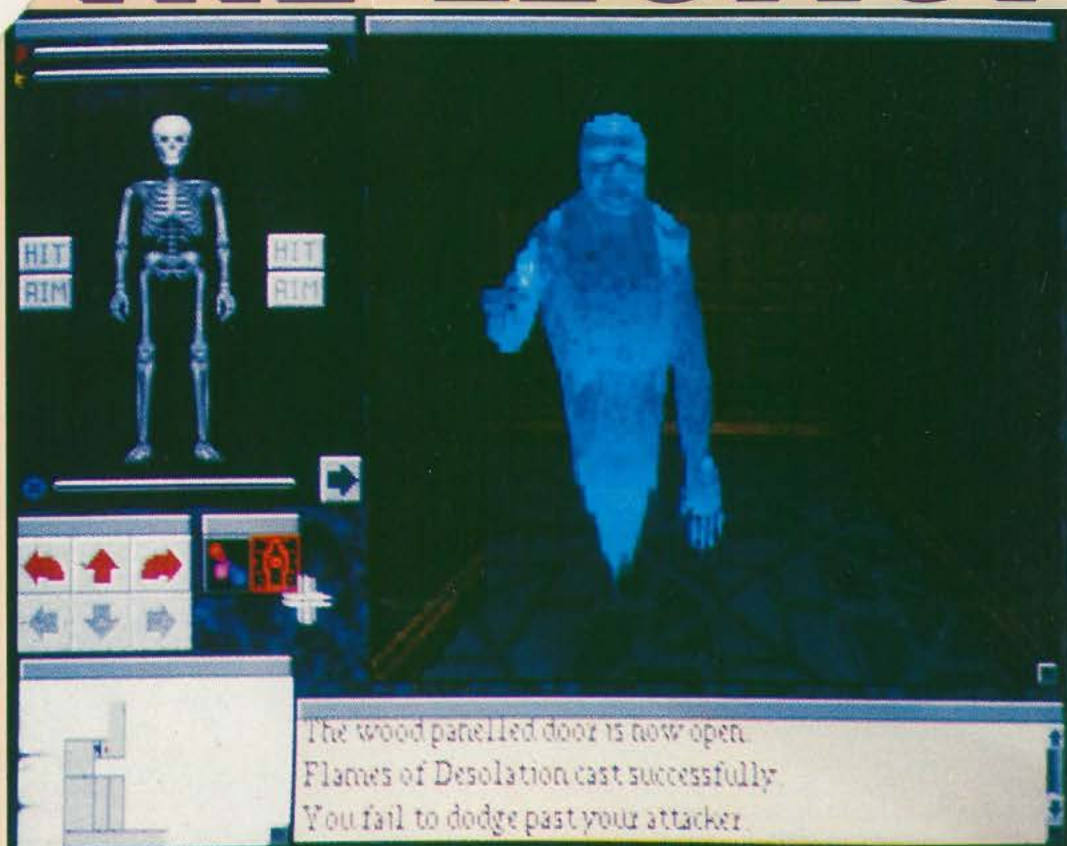
Back-Chat är namnet på din sida. Här kan du tycka riktigt illa om våra spelrecensioner, våra testare eller vem och vad som helst. Eller varför inte skicka in en egen topplista?

I varje nummer utser vi ett STAR LETTER, som belönas med valfritt spel. Skicka dina illaluktande brev till:

"BACK-CHAT"
Datormagazin
Box 125 47
102 29 STOCKHOLM

THE LEGACY

Det blå spöket viftar lite med sin ektoplasma, och spelaren slaktas snabbt och skoningslöst. Monstren i "The Legacy" är mycket välgjorda, men ack så svåra att ta kål på. Användargränssnittet är den sedvanliga "pek & klick-modellen" där man förflyttar sig en ruta i taget och bara kan vända sig i 90-graders vinklar.

"The Legacy" betyder, fritt översatt, "Arvet" – och det är inte vilket litet pissarv som helst vi talar om här. Spelets huvudperson har nämligen gått och ärvt ett gigantiskt stenhus i New England, med tillräckligt många rum för att kunna bjuda in en medelstor svensk stad på kvällsmat.

Knappt har man satt sin fot innanför ytterdörren innan horder av mardrömsliknande varelser, zombier och annat odött väller ut ur varenda vrå i kåken. Trist nog verkar det som om det spökar så här vart 50:e år och naturligtvis skulle detta datum inträffa just idag.

Så det blir till att slå sig fram genom högar av monster i jakt efter själva roten till det onda.

"The Legacy" är i grund och botten ytterligare en kloning av "Dungeon Master", vilket i korthet innebär att man slåss i realtid, att man stegar fram en ruta i taget och bara kan vända sig i 90-gradersvinklar. Problemen är för det mesta av arten hitta-gömda-nycklar-och/i-lönnrum-och-slå-på/av-omkopplare.

Skillnaden är väl främst att "The Legacy" är betydligt mer polerat; de bitmappade monstren är hiskeligt tjusiga, samtidigt som interiörerna i huset är betydligt mer detaljerade än vad man är van vid. Här finns soffor, stolar och lampor och annat som gör rummen mer levande. En kul detalj är också att man kan använda de flesta prylar man stöter på som vapen. Eldgafflar, flaskor, ljusstakar – allt går att banka monster med.

Det riktigt annorlunda med "The Legacy" är dock det finurliga fönstersystemet som bildar användargränssnitt i spelet. All information på skärmen visas i olika fönster, som går att skala om till valfri storlek (nåja, nästan i alla fall). Vill man att animationsfönstret ska fylla hela skärmen, så går det bra, vill man av någon anledning betrakta den automatiska kartritningen i kolossalformat, så go ahead, punk. Att skala ner animationsfönstret är dessutom ett bra sätt att snabba upp spelet om man har en långsam dator. Smart tänkt!

Musiken och ljudeffekterna är genomgående utmärkta.

De enda riktigt allvarliga invändningarna jag har mot spelet är 1: att det är så förbaskat förutsägbart i sin intrig, samt 2: att det är så förbaskat svårt – helt i onödan, faktiskt. Man går in i huset, helt obeväpnad, öppnar en dörr, stöter på en zombie och förvandlas omgående till köttfärs. Det är trist, och det klumpiga användargränssnittet gör det inte enklare. Man kan nämligen inte använda piltangenterna och musen samtidigt, något som i sin tur leder till att man inte kan slåss och röra sig samtidigt.

Till råga på allt kan man bara få i sex prylar i sitt inventarium, och det är inte mycket som får plats där. Om man håller en pistol i ena handen och en ficklampa i den andra, måste man släppa något av föremålen när man vill låsa upp en dörr – de får nämligen inte plats i ens fickor. Och när man väl får upp dörren, väntar förstås ett råvidrigt monster på att banka en sönder och samman. Då finner man att man antingen har släppt pistolen, och alltså är obeväpnad, eller ficklampan vilket gör att det blir kolsvart.

Användargränssnittet är i och för sig mycket lätthanterligt, men just inventarie- och stridssystemet stinker verkligen.

Kan man nu leva med dessa brister, lär "The Legacy" nog kunna bjuda på många sömnlösa nätter. Om man nu vågar spela det när det är mörkt, vill säga. En del av monstren är verkligen ruskiga...

Göran Fröjdh

Fönstersystemet i "The Legacy" är mycket användarvänligt. Det behövs bara ett klick med höger musknapp på ett föremål, så får man upp en liten dialogruta med olika handlingsalternativ.

The Legacy/Microprose
Version i test: *IBM AT, PS2 + kompatibla datorer*
Systemkrav: *386/16 MHz, 2 MB RAM, hårddisk och DOS 5.0.*
Rekommenderas: *386/33 MHz/486, ljudkort och mus.*
Ljudkortsstöd: *Adlib, Roland, Soundblaster och Covox.*
Betyg: ★ ★ ★

VAD ÄR "TJUVTITTEN"? *På den här sidan tittar vi närmare på spel som kommer till Amigan inom en snar framtid och som redan har släppts till andra format. Betygsskalan här är lite annorlunda. ★ = Säkert helkasst på alla format, ★★ = Programmerarna kanske skärper sig till Amigaversionen, ★★★ = Bra, värt att kika närmare på, ★★★★ = Mycket bra, beställ redan nu!, ★★★★★ = Världsklass, köp en ny dator istället för att vänta.*

GOAL!

Det som kunde vara det slutgiltiga fotbollsspelet. har kommit. Spelare på plan är Ove "Stolpskottet" Kaufeldt .

Redan när Kick Off 2 kom började det tisslas och tasslas om att Dino Dini skulle komma med ytterligare ett fotbollsspel. Efter många om och men har det kommit och sällan har ett spel gett upphov till så stora förväntningar. Nu har i alla fall Goal kommit och Dino Dini satsar än en gång på att bli datafotbollens mästare.

Eftersom de flesta av er nog har sett fotboll någon gång och troligtvis vet vad det går ut på ger jag tusan i att förklara det och går direkt på datorspelet.

Bollkontroll är som bekant A och O i fotboll. I Goal sitter inte bollen "klistrad" vid fötterna på spelarna utan det krävs teknik och erfarenhet för att bli en bra dribbler. Det är bra att de har valt den typen av bollhantering, det ställer större krav på spelaren för att bli en bra spelare.

En annan stor skillnad från andra fotbollsspel är att i Goal kan spelarna krocka med varandra. "Vaddå, trycka till motspelaren kan man ju i alla fotbollsspel" säger ni kanske. Jovisst, tacklas kan man i alla spel, men här är det den skillnaden att spelarna kan springa in i varandra utan att tacklas. Om två spelare springer ihop kan det bli tvärstopp vilket är fullt naturligt. En klart rolig detalj. I till exempel Sensible Soccer kan spelarna springa rakt genom varandra, men alltså inte här.

"Straff! Lägg ägg domarn, han snubblade ju på mig!"

Något som också skiljer sig från många föregående spel är att ett streck visar riktning och längd på inkast och hörnor. Det är alltså lättare att se var den hamnar, med den nackdelen att även motståndaren ser det.

Goal har även reprisfunktion som visar målen och om det är något annat man vill se repris på är det inget problem. Tryck på "R" och du får se en repris. Repriserna kan även sparas på disk om det skulle vara något riktigt snyggt man har åstadkommit. Man kan be datorn spara repriserna på disk helt automatiskt men av någon anledning fungerar inte den funktionen. Du får spara reprisen själv, vilket turligt nog är väldigt enkelt att göra.

Antalet olika speltaktiker i Goal är nästan fånigt begränsade. Det finns nämligen bara fyra stycken vilket är på tok för lite för att det ska vara godkänt. Om man kunde ha tillverkat egna taktiker kunde det kanske ha varit okej, men nu går inte det heller.

Ni som har spelat Kick Off vet att de spelen har väldigt stora gubbar, dvs man ser planen på väldigt kort avstånd. Därför har det också funnits en "radar" så att man har kunna hålla reda på spelarna. Andra fotbollsspel har visat planen på längre avstånd vilket ger en bättre översikt över planen. Det i sin tur har lett till att "radarn" inte har behövts. Goal kombinerar dessa två möjligheter. Man kan antingen spela på nära håll eller på långt avstånd från planen. Man kan även kombinera dessa två varianter. Då ser man planen på nära håll utom vid de flesta fasta positioner som till exempel vid hörnor, utsparkar och inkast.

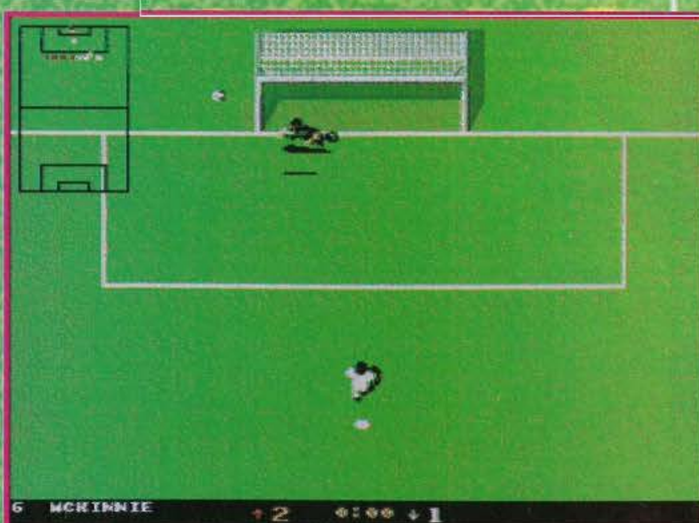
En festlig sak med spelet är att man kan välja om man vill spela med en horisontell eller en vertikal plan. Det är mest

GOAL! OPTIONS
PITCH: NORMAL | WET | MUDDY | WEMBLEY | RANDOM
DURATION: 2*1 | 2*3 | 2*5 | 2*10 | 2*20
WIND: ON | OFF
KEEPER LEVEL: HARD | MEDIUM | EASY
COMPUTER LEVEL: HARD | MEDIUM | EASY
SINGLE MATCH: NORMAL | EXTRA TIME | PENALTIES
REPLAYS: AUTO | AUTO+SAVE | OFF
VIEW: VERTICAL | HORIZONTAL
SCALE: AUTO | ZOOMED IN | ZOOMED OUT
SCANNER: AUTO | FIXED | OFF
CROWD FX: ON | OFF
REFEREE: RANDOM
SAVE SETUP | LOAD SETUP | CLEAR DISK | EXIT

I inställningsmenyn kan man hitta en del nyheter, som t.ex horisontell eller vertikal plan.

Lagen kan ändras totalt om man vill. Namn, dräkter, ingenting går säkert.

Man kan tävla i straffläggning om man vill. Här lyckas målvakten peta bollen precis utanför stolpen.

en fråga om tycke och smak vilket man föredrar men nu kan man få planen precis som man vill ha den.

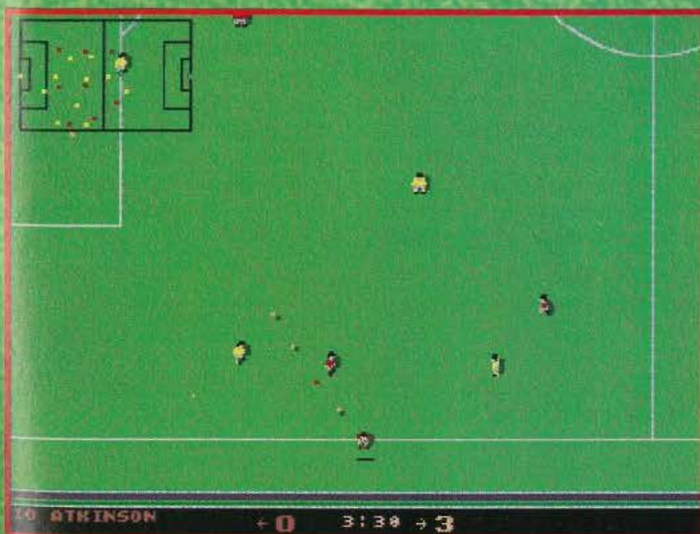
Precis som i föregångsspelet Kick Off 2 kan man även få olika kvalitet på planen. Det finns fyra olika planer att välja mellan (Normal, lerig, blöt eller Wembley). Om det skulle bli bråk om vem som vill spela på vilket underlag så finns det även en slumpfunktion.

Det finns även en rad olika domare att välja mellan, allt från helblinda som knappt blåser för någonting till domare som blåser för precis allting (och nästan lite till). Även här finns det en slumpfunktion om man inte kan bestämma sig.

Precis som det är i verkligheten har domaren både gula och röda kort och om man gör något synnerligen fult så åker man på ett rött kort med en gång. Det är vanligast om man fäller någon precis utanför det sitt eget straffområde. Om man får in en riktigt "lyckad" träff på motståndarspelaren så kommer den stackars träffade spelaren att skadad linka av planen och det är bara för motståndarlaget att slänga in en avbytare.

Man kan spela match på tre olika sätt: uppvisningsmatch, liga (som man måste tillverka själv, det finns nämligen inga färdiga) och arkadspel. Arkadspel innebär att du först får spela en match mot ett lag ur "lingonserien". Vinner du den matchen får du möta ett bättre lag osv. Vinner du fem matcher har du klarat utmaningen.

Grafiken i spelet är väldigt bra med välanimerade spelare och bilden "glider" mjukt och fint över planen. Det finns en hel del festliga småeffekter, framför allt när ett lag har gjort mål. Ljudet i spelet är väldigt bra. Välgjorda samplingar som ändras beroende av var på pla-

Hörnor, inkast osv riktar man in med en sträckad linje som visar vart bollen tar vägen.

Spelet innehåller bara fyra olika taktiker vilket är på tok för lite.

nen man är, och det märks till och med att publiken hejar på hemmalaget.

Jublet när hemmamålvakten räddar ett kanonskott är öronbedövande.

Bruksanvisningen lämnar inte mycket i övrigt att önska. Den tar upp fotbollsregler (för dem som mot all förmodan inte vet vad fotboll är) och olika metoder för att kunna spela bättre. Den beskriver mycket ordentligt hur man styr sina spelare och hur man hanterar bollen. Den har till och med en liten lista på ursäkter man kan ta till om man skulle förlora matchen.

Goal är ett bra fotbollsspel som man kan ha många roliga matcher med och lära sig många nya svordomar av. Nackdelen är bara att det är lite för mycket som inte fungerar eller som saknas för att man ska kunna ha överseende med det. Spelet känns nästa inte riktigt färdiggjort. Det som kunde ha blivit en smashhit blir nu bara ett väldigt bra fotbollsspel.

AMIGA
PRIS: 349 kr
TILLVERKARE: Virgin

GRAFIK:	90%
LJUD:	92%
VARAKTIGHET:	87%

+
Atmosfäriska ljudeffekter. Har både vertikal och horisontell plan.

–
Alldeles för få taktiker.

TOTAL 85%

I de flesta rummen huserar något slags spöke, någon osalig ande som inte kunnat slå sig till ro och förlikat sig med det enkla faktum att döden har inträtt. Här är det en dam med ständig hunger som valt köket som centrum för sina spökerier. I alla dessa filmsekvenser är det "riktiga" skådespelare som man ser och hör, och såväl det digitaliserade talet som ljudeffekterna är synkroniserade med grafiken. Imponerande.

THE 7TH GUEST

Med "The 7th Guest" kan man nog påstå att CD-revolutionen åtminstone börjat få fotfäste. Det här är ett spel som överhuvudtaget inte skulle gå att göra i diskettversion; bara grafiken tar hundratals megabyte av utrymme, och därutöver kommer mängder av animerade filmsekvenser med synkroniserat digitaliserat tal. Men inte nog med det: grafiken är gjord i högupplösning, eller Super-VGA, vilket gör att det krävs både en kraftfull CD-spelare (300 kb/sek rekommenderas) och en 486DX med ett snabbt grafikkort (1 Mb eller mer grafikminne, tack), för att "The 7th Guest" inte ska kännas alltför långsamt. Inga blygsamma systemkrav, precis. Och sanningen att säga är det ganska ryckigt även på en dator med ovanstående specifikationer...

Spelet då?

Jo, i "The 7th Guest" går spelaren runt och utforskar ett stort hus, tidigare hemvist för en galen leksaksmakare. Han uppfann leksaker som ALLA barn ville ha; problemet var bara att många ungar som fick hans dockor och nallar strök med under mystiska omständigheter. Nåväl, nu är den excentriske herr Stauf död, och hans rymliga boning ska gå under klubban. Och av någon outgrundlig orsak blir det förstås just huvudpersonens alter ego, spelaren, som bjuder högst.

Redan när man sätter foten innanför dörren, upptäcker man att kåken är hemsökt av spöken. Var man än går visar sig genomskinliga skepnader i fladdrande lakan, bakom varje dörr man öppnar utspelas scener med husets tidigare invånare i huvudrollen.

Det digitaliserade talet i spelet är i och för sig samplat på ganska låg frekvens – ibland är det lite svårt att höra vad som sägs – men det är inte på något sätt dåligt. Grafiken, däremot, är helt i en klass för sig själv. Alla interiörer är fotorealistiskt tecknade in i minsta detalj, och för varje steg man tar "flyter" man fram genom rummen – i och för sig går det inte att röra sig steglöst, som i "Legends of Valour", men intrycket är ändå hisnande.

Som dataspel betraktat är väl "The 7th Guest" inte så mycket att skriva hem om. I grund och botten är det egentligen inget annat än en uppvisning i hur fantastiska interiörer man kan göra i Autodesk Animator, och själva spelmomentet är begränsat till att lösa små kluriga sifferproblem, schackgåtor och rebusar som finns i husets alla rum. Ju fler man löser, desto fler dörrar öppnas i huset. Det är det hela. Inga monster att banka, inga hemliga gångar att upptäcka, inga hillebarder +3 som ligger och skräpar i korridorerna...

Men snyggt är det. Och den stora förtjänsten hos "The 7th Guest" är väl att staka ut riktningen – att visa på de enorma möjligheterna med spel på CD. Nästa gång kanske det blir plats för lite spelglädje också - då skulle ett spel som "The 7th Guest" bli oslagbart.

Betyget, för vad det nu är värt, får "The 7th Guest" helt och hållet för den underbara grafiken och ljudet – något spelvärde har det knappast.

Göran Fröjdh

The 7th Guest/Trilobyte-Virgin Games
Version i test: *MS-DOS CD-ROM*
Systemkrav: *386/33, 2 Mb RAM, VGA/MCGA och ljudkort med möjlighet att spela upp digitaliserat tal (t.ex. Soundblaster & Pro Audio Spectrum) och CD-ROM-läsare*
Rekommenderas: *486/33, 4 Mb RAM, Super-VGA (640x480x256), snabbt grafikkort och snabb CD-spelare.*
Ljudkortsstöd: *Adlib, Soundblaster, Disney Sound Source.*
Betyg: ★ ★ ★

VAD ÄR "TJUVTITTEN"? *På den här sidan tittar vi närmare på spel som kommer till Amigan inom en snar framtid och som redan har släppts till andra format. Betygsskalan här är lite annorlunda. ★ = Säkert helkasst på alla format, ★★ = Programmerarna kanske skärper sig till Amigaversionen, ★★★ = Bra, värt att kika närmare på, ★★★★ = Mycket bra, beställ redan nu!, ★★★★★ = Världsklass, köp en ny datpr istället för att vänta.*

Herman
av Karl Bihlmeier

©K. Bilmeier

Fox Trot
av Bill Amend

©Europa-Press

Ytterfilen
av Bill Holbrook

©KFS/Distr. Bulls

Krax
av Jeff MacNelly

©Europa-Press

Gratulationer till de som sänkte alla skepp!

Grattis alla vinnare i Datormagazins SÄNK SKEPP tävling i nr 9/93.
Henrik Hübennette VARA, **Rolf Körder** SÖDERKÖPING, **Lia Sagefjord** ANGERED, **Ernst Nordin** ÖRNSKÖLDSVIK, **Michael Wallin** TRELLEBORG, **Karl Anders Andersson** KOVLAND, **Bengt-Ove Johansson** KATRINEHOLM, **Per Olov Fridström** KOLMÅRDEN, **Anette Sandberg** SANDVIKEN och **Bertil Backman** Kristinehamn har plockat hem varsitt exemplar av spelet Rock' n Pile. Spelet dimper ner i brevlådan vilken sekund som helst.

SÄLJES

4 Mb minne, m garanti, PCMCIA, åt A600. 2.195 kr. Tel: 060-58 11 44, kl. 08.00-20.00.

A2000, 052.04, 3 Mb RAM, 1 Mb Chg A.L.F. 3M, 40 Mb Quantum hd. Fullpackad med nytto/spel mm. 6.500 kr. Tel; 016-14 80 28, Max.

A2000C + tillb. 2.500 kr, HD A2091 52 Mb Quantum + 2 Mb RAM 2.700 kr, 1950 multi.skärm 2.900 kr. Eller bud! Tel: 013-26 09 24.

A2286 PC-AT, FPU, 1.2 Mb FO, 20 Mb HD, 1/0, EGA-kort. 2.900 kr. Tel: 0413-227 17.

A500 + Star Lc-200 (färg), x-minne + tbh, 3.800 kr. Tel: 08-531 862 16.

A500 1.3, x-minne, x-drive 1084 monitor, 3 joy, mus + matta, över 270 disk, spel + nytto. 4.000 kr. Tel: 018-38 03 53.

A500 X-dr, X-minne, Joyst, GVP HD 120 Mb. 6.900 kr. Tel: 08-742 35 45.

A500+, 1 Mb chip, 2 Mb fast, HD 42 Mb, 7 spel. 4.500 kr. Ring efter kl. 20.00, tel: 0550-823 34.

A600 HD-monitor, x-drive, spel & program. Amas 2 + synth med tillbehör. Datorbord mm. Garanti kvar. 10.000 kr Tel: 0522-389 38.

Action Replay 4 på diskett till A1200, 60 kr på pg 629 18 75-0, Henke.

Aktieprg till Amiga! Tillverkat i A.P. Välgjort och snabbt. 220 kr, tel: 0451-814 34.

Amiga 500 RF-mod, x-minne, x-drive, cycl 2, Act replay, Interrupt level 7, 2 joy, mus, 400 disk. 3.000 kr. Tel: 0301-323 36.

Amiga PD Snabba leveranser, listdisk 13 kr på pg 430 80 76-1, P Almstedt.

Amiga Public Domain! Fred Fish (1-760), scope (1-220), Jam (1-10), 8 kr/disk. Music-Module-Pack (14/7 disk) 200/120 kr. Super GFX-Slideshow (6 disk) 90 kr.. Listdiskar (2 disk, fish och scope), 30 kr. OBS! Minsta beställning av Fish, Scope och Jam är 10 disk (80 kr). Vid beställning utomlands tillkommer en avg. på 28 kr. Priset inkl. moms och frakt ! PG 642 37 09-2 "PD #1".

Assemblerkurs på svenska, bra för nybörjare. OBS! även för A1200 ägare. 200 kr på pg 628 51 95-1, Henrik Johansson.

AZTRO-professionellt astrologi program för Amiga och PC. För närmare info: Tel: 0250-147 04, fax: 0250-388 81.

Bildbibliotek, hög kvalitet. 20 kr, Pg 29 43 70-2 för prov.

Blandade A diskar, PD mm varje vecka billigt! Mer info tel: 0431-210 95. Amiga Visions, Lägervägen 12, 262 61 Ängelholm. Bygg Dina AMIGA tillbehör, ex: sampler, nollmodem, fläkttystare mm.

CDTV-spelet PREY Ett 3D rymdäventyr på 320 Mb. Nominerat för bästa ljud på ECTS. Endast 310 kr. Tel: 0573-311 68 eller 320 kr inkl frakt på pg 642 93 30-1.

Directoryopus 4,03. 495 kr. Ring efter 16.00, tel: 0413-227 17 eller 0413-272 37.

Faxmodem 2400, nypris 2.600 kr, nu endast 1.100 kr. Modem prg ingår, allt i mycket bra skick. Tel: 0340-853 06, Johan.

Flicker Free Video, ICD säljes för 700 kr. Tel: 0175-700 04.

Full-motion-video på Amiga! Bild & ljud i VHS klass, tack vare MPEG-2-komprimering. Raytracead science fiction. 90 kr (4 min, 9 diskar). Erotisk: 140 kr (8 min, 14 diskar). OBS! minst 1 Mb! Pg 88 82 34-2.

Fusk Gratis? Skicka in disk till Ingemar Höglund, Box 8, 870 16 Ramvik.

Genreg. 1.0 säljes för 120 kr. Se beskrivning i tidigare nr av DMZ. Genreg 1.0 är ett generellt registerprogram. Tel: 08-550 116 52.

GVP A500-HD+, 52 Mb, 2 Mb RAM. 2.700 kr. Tel: 013-633 38, Fredrik.

HAM8 porr bilder, högsta kvalitet. Märk "HAM8" sätt in 110 kr på pg 628 51 95-1, Henrik Johansson.

HD Conner 2,5", 20 Meg. Oanvänd, passar Amiga 1200 & 600. Pris: 700 kr Tel: 0224-200 47.

Hårddisk 52 Mb, 900 kr. Modem, 600 kr. Tel: 0243-328 20.

Hårddiskar Quantum SCSI 52 Mb 1.200 kr, 40 Mb 800 kr. Amiga 3000 HD floppy KÖPES! Tel: 046-11 12 95, Per.

Kickstart för Dos 2.0 + 80% fler prg fungerar. 20 kr på pg 629 18 75-0.

Lista: film, bygg, bild, txt fusk, prg, 10 kr på pg 639 06 54-9.

Minne till A500 & 500+, 2 Mb, 900 kr. Digi-view4, 650 kr. Dpaint4, 400 kr. Tel: 0500-43 79 84.

Monitor Philips 8833, mycket fin! 1.950 kr. Tel: 013-633 38, Fredrik.

Nycklar till A-tips, c:a 200 st, pris 75 kr. Sätt in på pg 560 429- 3000.

PC-kort A2286, Amigatidn, A500, billigt. Tel: 08-668 97 75.

Preview på spelet Formula 1 från Team 17, 25 kr. Snygga brudar på 3 disk, 50 kr. PG 649 00 06-1.

Protar A500 Hd 20/1 Mb, pris 2.000 kr, A-spel säljes för 200 kr. Tel: 08-500 261 73.

Ska Du ta körkort? Jag har det perfekta körkortsprg. till Amiga 500. Sätt in 40 kr på pg 442 53 40-9.

Synth/Keyboard Yamaha DSR-2000. 1.500 kr. Tel: 0301-320 42, Lars

SYSOP:ar, Watch Dog omstartar Amigan aut. vid krasch. Enkel inkoppling. Pris: 450 kr. Tel: 018-55 93 88, Dan Sandberg.

Systemika v.9.6 Amiga. Stryk-, Måltips- & Lottosystem. Utskrift på datakup. (Nu även M&L). Procentsystem. Skapa egna systemmallar. Garantiframtagning, rättning. Tel: 033-27 63 70. 3 disk + manual 295 kr på pg 630 83 65-3.

Sätt in 99 kr på pg 635 28 83-0. "Byggsjälvdiskett II DMZ". Utanför Sverige 127 kr.

Tatueringsapparat bygger du lätt och billigt själv, ritning + många vackra tatobilder. 100 kr på pg 402 90 88-4.

Trumpcard 500 AT kontroller med 52 meg HD, 2.300 kr. Tel: 021-271 48.

Typsnitt- CG Compugraphie, Adobe Type 1, Softlogie DMF. Passar program som Page Stream, Pro Page, Final Copy mm. Tel: 0250-147 04 fax: 0250-388 81.

KÖPES

A3000 köpes. Max 10.000 kr. Gäma extra RAM. Tel: 013-26 09 24.

Wrestlemania 1-6, Summerslam mm. Tel: 0950-104 45.

Annons kostar 50 kronor

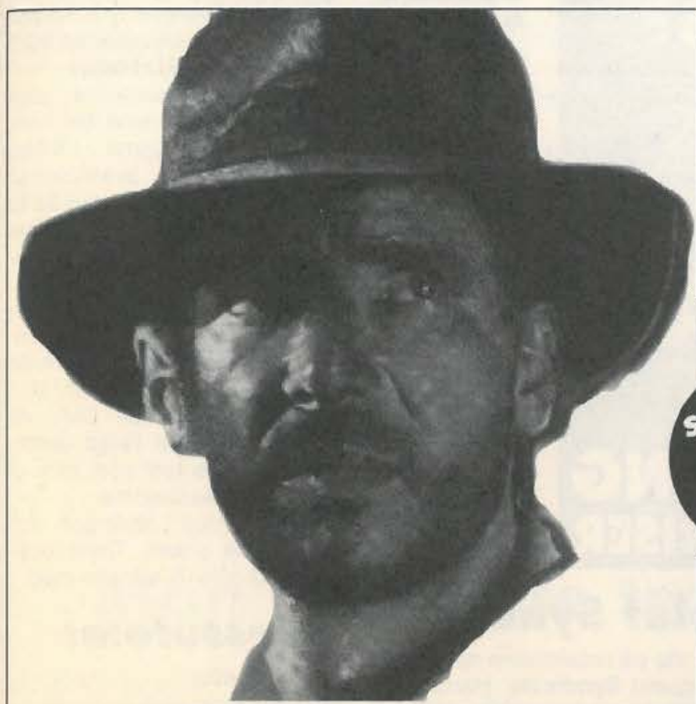
Datorbörsen är endast öppen för privatpersoner. Pengar, 50 kronor för 55 tecken, och annonstext måste alltid skickas till postgirokonto 58 07 15-1, Bröderna Lindströms Förlag.
Märk inbetalningskortet "Datorbörsen". Beställningar per fax eller brev publiceras ej. Vi ansvarar ej för eventuella felaktigheter i annonstexterna.

Regler för datorbörsen

Datorbörsen är endast öppen för *privatpersoner* som vill sälja, köpa eller byta datorer, tillbehör samt originalprogram samt för dem som söker eller har jobb att erbjuda.
Det är förbjudet att annonsera om piratkopierade spel och nyttoprogram samt manualer. Likaså är det förbjudet att annonsera med syfte att organisera byte av kopior, program eller manualer. Insånda annonser av denna typ publiceras inte utan överlämnas till representant för organisationen SIMP. Detta kan medföra rättslig prövning och innebär att annonsören riskerar böter eller fängelse upp till två år.
Försäljning eller byte av program eller spel maximeras till två titlar per annons. Titlar och pris vid försäljning eller byte måste alltid uppges i annonsen.
Annonstexter som inte följer reglerna publiceras inte och inbetalt belopp återfås ej.
Annonspriset är 50 kronor per 55 tecken.

KÖRT FAST?

Undvik att drabbas av panik. Lyft istället luren och ring vår

NÖDTELEFON

som ger dig kompletta lösningar till följande höjdarspel:

Lure of the Temptress

Samtalet kostar 4:55 kr/min

RING: 071 - 21 25 58

HOOK

Samtalet kostar 4:55 kr/min

RING: 071 - 21 25 59

Indiana Jones IV

The Fate of Atlantis

spelvariant: WITS PATH

Samtalet kostar 4:55 kr/min

RING: 071 - 21 25 57

KLOTTERPLANK

071 - 21 25 56

Datormagazins klotterplank är öppet dygnet runt. Här kan du lyssna på skvaller, få hjälp med spelfusk eller tycka till om Datormagazin och Commodore. Observera att samtalet kostar 4:55 kr/minut.

Så här gör du för att använda vårt klotterplank:

Ring 071 - 21 25 56. Därefter kan du välja följande funktioner:

✔ Tryck 1 för att lyssna på andras meddelanden.

✔ Tryck 2 för att spela in egna meddelanden.

✔ Därefter kan du trycka 1 för att få eller ge tips, fusk och lösningar till spel.

✔ Eller trycka 2 för att lämna eller lyssna till synpunkter på Datormagazin.

✔ Eller trycka 3 för att lämna eller lyssna till klotter.

Nästa nummer kommer 26 augusti

Bars & Pipes

■ Det klassiska midiprogrammet har kommit i en ny version. Stort test i nästa nummer

Två nya grafikkort testas

Klassisk sampler i ny version testas

BYGG SJÄLV

■ Om du vill att din Amiga helt säkert ska vara igång även om du inte är på plats har vi hjälpmedlet för dig. Bygg en modul som automatsikt startar om Amigan om den skulle frysa.

Grafiksskolans sista del

DATAOLYMPIAD

■ I oktober åker fyra gymnasielever till Argentina för att försvara Sveriges fyra medaljer från förra olympiaden som hölls i Tyskland i höstas.

Alla gymnasieskolor som har anmält intresse får vara med i uttagningarna . Ett test skickas ut för kvalificering. Programmeringsspråket heter Pascal och deltagarna sitter framför varsin dator under testet.

1994 är det dags för Sverige att vara värd för programmerings olympiaden. Som en liten uppvärmning har vi i nästa nummer av DMz en tävling med ett riktigt exempel ur årets test som gick ut till gymnasieskolorna.

Häng med i tävlingen och vinn fina priser. Tjejer uppmanas särskilt att vara med.

Dessutom:

- ✔ Nyheter
- ✔ Insändare
- ✔ AREXX
- ✔ AMOS
- ✔ Hårdvarutester
- ✔ PD-program
- ✔ Expertpanelen
- ✔ Kod-Kliniken
- ✔ Back-Chat

och mycket annat

Stort test av shoot´em up spelet Syndicate

Grafiken i Syndicate är superb och stämningen i spelet påminner lite om Bladerunner. Ove "hinner inte sova" Kaufeldt har testat.

■ De senaste veckorna har alla på redaktionen spelat och diskuterat olika strategier i spelet **Syndicate.** Handlingen utspelar sig i en brutal framtid som påminner mycket om scenariot i filmen Bladerunner, Ridley Scotts mästerverk från 1982. Det gäller att skaffa sig herravälde över världen. Det finns många metoder, varav de allra flesta är mycket brutala.

Stor test i nästa nummer av DMz där vi även tittar på **Walker**, ett ännu grymmare shoot´em up än Syndicate, arkadspelet **Morph**, strategispelet **Dune 2** som är så färskt att vi inte har fått in det än. En komplett lösning av **Curse of Enchantia** presenteras också.

Fler spel resenceras så det går helt enkelt att missa nästa nummer av Datormagazin.

HÄR BESTÄLLER DU DIN PRENUMERATION

Datormagazin kommer ut 22 gånger per år. Helårsprenumeration (22 utgåvor) kostar 380 kronor (du sparar 57:80 kr). 11 nummer kostar 195 kronor (du sparar 23:90 kr). Sju nummer kostar 128 kronor (du sparar 11:30 kr).

För prenumeration utanför Norden tillkommer kostnad för flygfrakt.

Beställ din prenumeration genom att skicka in talongen eller en avskrift. Du kan också ringa prenumerationsavdelningen Titel Data på telefonnummer 08/652 43 00, vardagar kl. 08.30–12.00, 13.00–16.30.

JAG VILL HA:

- ☐ Helår (22 nr) för 280 kronor (kod 233).
- ☐ Halvår (11 nr) för 195 kronor (kod 234).
- ☐ Korttid (7 nr) för 128 kronor (kod 235).

JAG HAR:

☐ C64	☐ Amiga 3000	☐ Atari ST
☐ C128	☐ Amiga 4000	☐ Snygg syster
☐ Amiga 500	☐ Plattfot	☐ Mac
☐ Amiga 500+	☐ PC	☐ Annan dator
☐ Amiga 600	☐ Nintendo	☐ Hårddisk
☐ Amiga 1000	☐ SEGA	☐ Modem
☐ Amiga 1200	☐ Gubbar	☐ Extraminne
☐ Amiga 2000	☐ Neo Geo	☐ Minnesluckor

Frankeras ej. Datormagazin betalar portot.

DATOR magazin

Svarspost
Kundnummer 110257101
110 12 STOCKHOLM

Namn: ______________ Adress: ______________ Ålder: ______

Postnummer: ______________ Postadress: ______________ Tel: ______

Målsmans underskrift om du är under 16 år: ______________

Nr 13/93

"Vi skulle kunna släppa en 32-bits konsoll i morgon...men problemet är priset - och vi tror inte att det problemet kommer att lösas i år eller nästa år."

Tom Cullinsky, VD SEGA USA juni 1993

Man skall inte tro alla sega gubbar!

FÖRSTA OFFICIELLA SPEL

Världens första 32-bit CD-Spelsystem, hos Din handlare i september

AMIGA® CD32
FRÅN COMMODORE

YLINIEMI PER-OLOF MUONIAVAARA
1391606 980 64 MUODOSLOMPOLO
POSTTIONING B